

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 04.07.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, א' בתמוז התשפ"ד - 07 ביולי 2024

(בשעה 13:00 / בתום ישיבת הממשלה - במזכירות הממשלה)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
א. טיוטת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 136), התשפ"ד-2024	ח258	שרת התחבורה והבטיחות בדרכים
ב. הצעת חוק חניה לנכים (תיקון - זכאות תג נכה לצמיתות), התשפ"ד-2024 של חה"כ אימאן חיטיב יאסיך (פ/4388)		
ג. הצעת חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים) (תיקון - הודעות חירום מונגשות), התשפ"ג-2023 של חה"כ חילי טרופר (פ/3330)		

ד. הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד-2024 של תה"כ יצחק קרויזר ואחרים (פ/4597)

ת. תצעת חוק יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, התשפ"ג-2023 של תה"כ סימון מושיאשוילי וינון אזולאי (פ/3687)

- המשך הדיון

ו. הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג-2023 של תה"כ מאיר כהן ואחרים (פ/3758)

- המשך הדיון

ז. הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון - פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד-2024 של תה"כ אופיר כץ ואחרים (פ/4684)

- המשך הדיון

ח. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - העדפה מתקנת למשרתי מילואים), התשפ"ד-2024 של תה"כ קטי קטרין שטרית (פ/4567)

ט. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - התאמות לאוכלוסייה הערבית - חגים), התשפ"ג-2023 של חה"כ יוסף עטאונה ואחרים (פ/1267)

י. הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון - הזכות לחינוך לילדים בהשמה חוץ-ביתית), התשפ"ג-2022 של חה"כ משה טור פז (פ/992)

- המשך הדיון

יא. הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בתי ספר, התשפ"ד-2024 של חה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4367)

- המשך הדיון

יב. הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון - טיפול באמצעות בעלי חיים), התשפ"ד-2024 של חה"כ טטיאנה מזורסקי ואחרים (פ/4561)

יג. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - החזר דמי נסיעה באמבולנס עבור מטופל בתחום בריאות הנפש), התשפ"ג-2022 של חה"כ מיכל מרים וולדיגר (פ/41)

- המשך הדיון

יד. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ניטור זמינות שירותי רפואה), התשפ"ד-2024 של תה"כ נעמה לזימי (פ/4492)

טו. הצעת חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (תיקון - פיקוח על מוצרי מזון בריא בסיסיים), התשפ"ד-2024 של תה"כ יסמין פרידמן ויונתן מישרקי (פ/4395)

טז. טיוטת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס'), התשפ"ד-2024 שר העבודה חק259

יז. הצעת חוק עבודת נשים (תיקון - תקופת לידה והורות להורה יחיד), התשפ"ג-2022 של תה"כ שרון מרים השכל (פ/541)

- המשך הדיון

יח. הצעת חוק עבודת נשים (תיקון - הארכת תקופת הלידה וההורות להורי פעוט עם מוגבלות מורכבת), התשפ"ג-2022 של תה"כ יעקב אשר ומשה גפני (פ/497)

- המשך הדיון

יט. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - הארכת הזכאות של חולה במחלה ממארת), התשפ"ג-2023 של חה"כ ישראל אייכלר ואחרים (פ/3076)

- המשך הדיון

כ. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה מועדפת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלי טל מירון ודוד ביטן (פ/4183)

- המשך הדיון

כא. הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון) - עדיפות למשרת מילואים פעיל), התשפ"ד-2024 של חה"כ שרון ניר ואחרים (פ/4327)

- המשך הדיון

כב. הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג-2022 של חה"כ משה סולומון ואחרים (פ/980)

- המשך הדיון

כג. הצעת חוק להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים למי שנבצר ממנו להשלים את שירותו הצבאי ולא למנות צה"ל (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ חמד עמאר ואחרים (פ/2246)

כד. הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון - פטור מארנונה לבית עסק של משרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ משה פסל (פ/4278)

כה. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (משיכה מקרן השתלמות לתושבי יישובים מפונים) (הוראת שעה - חרבות הברזל), התשפ"ד-2024 של חה"כ ולדימיר בליאק ואחרים (פ/4548)

כו. הצעת חוק ליישוב תחת איום מידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ ששון ששי גואטה ואחרים (פ/4710)

כז. הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד-2024 של חה"כ דן אילוז (פ/4496)

- המשך הדיון

כח. הצעת חוק היחידה המיוחדת לחילופי מידע של גופי הביטחון והרשויות האזרחיות, התשפ"ד-2024 של חה"כ שרון מרים השכל (פ/4480)

המשך הדיון

כט. הצעת חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 8), התשפ"ד-2024 (ה"ח הכנסת מס' 1020) (פ/3326) - דיון נוסף לפני קריאה שנייה ושלישית

ל. הצעת חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023 של חה"כ יואב סגלוביץ' ואחרים (פ/3629)

לא. הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - נתוני תקשורת) (תיקון - חובת דיווח), התשפ"ג-2023 של חה"כ שמחה רוטמן ואחרים (פ/3531)

לב. הצעת חוק מניעת ביצוע עבירות באמצעות פרסום באינטרנט (הסרת תוכן), התשפ"ד-2024 של חה"כ עודד פורר ואחרים (פ/4173)

לג. הצעת חוק הבעת עמדת נפגע או נפגעת עבירה בנוגע לשחרור מוקדם (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ חילי טרופר ואחרים (פ/3735)

לד. הצעת חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון - מתן קדימות בהליכים פליליים לנפגעי עבירה קטינים בגין עבירת מין או אלימות חמורה), התשפ"ד-2023 של חה"כ אושר שקלים (פ/4102)

לה. הצעת חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה (תיקון - שינוי מידת הנזק והגדרת גילו של העבריין), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4510)

לו. הצעת חוק נתוני אשראי (תיקון - קיצור תקופת שמירת הנתונים במאגר נתוני אשראי), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1474)

- המשך הדיון

לז. הצעת חוק העונשין (תיקון - ייצוא חומר הנחשב לסם מסוכן בחוץ לארץ), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוסף טייב וינון אזולאי (פ/4644)

לת. הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון - השהיית הליך ואי-נקיטתו כלפי אסירים משוחררים), התשפ"ד-2023 של חה"כ יצחק פינדרוס ואחרים (פ/4152)

- המשך הדיון

לט. הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 של חה"כ אליהו ברוכי ואחרים (פ/4659)

מ. הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-
2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון
ואחרים (פ/4337)

- המשך הדיון

מא. הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון -
אחוז החסימה), התשפ"ג-2023 של
חה"כ ישראל אייכלר (פ/1550)

מב. הצעת חוק רשות העתיקות (תיקון -
סמכות רשות העתיקות ביהודה
והשומרון), התשפ"ג-2023 של חה"כ
עמית הלוי (פ/2346)

- המשך הדיון

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 136), התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

העיסוק בהתקנה ובתחזוקה של מונים למוניות ובהשכרת רכב, מוסדרים כיום בצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן – חוק הפיקוח): צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מונים למוניות, התקנתם ושירותי החזקתם), התשמ"ד-1984 וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985. בחוק הפיקוח מצויות גם סמכויות הפיקוח והאכיפה של המדינה כלפי מי שמפרים את חוק הפיקוח והצווים מכוחו.

תוקפו של חוק הפיקוח ובהתאם גם של הצווים מכוחו, מותנים בקיומה של אכרזה תקפה של מצב חירום. במסגרת המהלך הממשלתי לקידום חקיקה שנועדה לבטל את הזיקה בין דברי חקיקה שונים לבין מצב החירום, ולאור הוראות חוק יסוד: חופש העיסוק, מוצע ליצור אסדרה בחקיקה ראשית של העיסוקים המפורטים לעיל, ולעגן את סמכויות הפיקוח לגביהם, בפקודת התעבורה. מוצע כי סמכויות פיקוח אלה יחולו גם על עיסוקים נוספים המאוסדרים לפי הפקודה האמורה.

ג. עיקרי החוק המוצע:

עיקר 1:

מוצע להסדיר את העיסוק בהתקנת מונים למוניות ובמתן שירותי אחזקה לחם, לרבות תנאים לקבלת רישיון לעיסוק זה, חובות המוטלות על בעל הרישיון והנסיבות בהן ניתן לסרב לחדש רישיון, להתלותו או להגבילו.

(סעיפים 3 ו-6 לחוק המוצע)

עיקר 2:

מוצע להסדיר את העיסוק בהשכרת כלי רכב, לרבות התנאים הנדרשים מן העוסק בכך, החובות המוטלות עליו, הנסיבות בהן ניתן לבטל רישיון זה, להתלותו או להגבילו, עבירות שיחולו על הפרת הוראות אלה, וסוגי כלי הרכב שעל השכרתם תחול האסדרה המוצעת.

(סעיפים 4 ו-7 לחוק המוצע)

עיקר 3:

מוצע להעניק למאסדרים השונים לפי פקודת התעבורה – המפקח על התעבורה, רשות הרישוי, והרשות שמונתה לפי חלק י' לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, סמכויות פיקוח על מי שקיבלו מהם רישיון, הסמכה או היתר או הוכללו ברשימת זכאים לעסוק (להלן – תעודה).

(סעיף 5 לחוק המוצע)

עיקר 4:

על מנת למנוע ריק אסדרתי עד להתקנות התקנות לפי החוק המוצע, ובו בזמן לשחרר את האסדרה מתלות בקיומו של מצב חירום, מוצע לקבוע כי יראו צווי הפיקוח המסדירים את הענף כתקפים מכוח החוק המוצע, ככל שלא שונו בו, עד להתקנת תקנות מכוחו.

עוד מוצע לקבוע כי לתקופת מעבר יישארו בתוקף הרישיונות שניתנו לפי הדין הקיים, על מנת לאפשר לגורמים הפועלים בענף לפעול לעמוד בדרישות החוק.

(סעיפים 9 ו-10 לחוק המוצע)

ד. השפעת החוק המוצע על הדין הקיים

ייוספו סימנים ג'3 וז' לפרק השני, פרק ששי 3 ותוספת שש-עשרה לפקודת התעבורה.

הסדרים אלה יאפשרו את ביטולם של צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מונים למוניות, התקנתם ושירותי החזקותם), התשמ"ד-1984 ופרק ו' לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה ובהיבט המינהלי

הצעת החוק מביאה לשינוי משפטי, שאין בצידו, כשלעצמו השפעה על תקציב המדינה. יחד עם זאת, ככל שיוסמכו ויופעלו פקחים לפי החוק המוצע, הדבר יהיה כרוך בעלויות. מאחר והיקף הפיקוח שיבוצע אינו ידוע עדיין, לא ניתן להעריך כיום את ההשפעה התקציבית של החוק המוצע.

מוצע לקבוע אגרה חדשה בעד הכללה ברשימת המורשים לעסוק בהשכרת רכב, לכיסוי עלויות המדינה בהליך אישורו.

מימושן של סמכויות לפיקוח על עמידה בהוראות החוק המוצע והוראות רגולציה שכבר קיימות בפקודת התעבורה יחייב הפעלת פקחים; יחד עם זאת, חלק משמעותי מפעולות פיקוח אלה מבוצעות כיום מכוח דינים אחרים.

ו. עמדת היועצת המשפטית לממשלה:

המשרה היועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי) מאשר כי אין מניעה משפטית מלהביא את הצעת החוק לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה.

ז. להלן נוסח החוק המוצע:

סיוטת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 136), התשפ"ד-2024

תיקון סעיף 1 1. בפקודת התעבורה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 -

(1) לפני ההגדרה "בעל" יבוא:

"אמצעי שליטה", "שליטה" - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

(2) אחרי ההגדרה "בעל" יבוא:

"בעל עניין", "נושא משרה" - כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט-1999³;

תיקון סעיף 14 2. בסעיף 14 לפקודה, ההגדרות "אמצעי שליטה", "בעל עניין" ו"שליטה", ו"נושא משרה" - יימחקו.

הוספת סימן ג'3 בפרק שני 3. בפרק שני לפקודה, לפני סימן ד' יבוא:

"סימן ג'3: התקנת מונים ואחזקתם

תגדרות 14כד. בסימן זה -

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

"התקנה", של מונה – לרבות ביצוע חיבורים, אימות הפעלה תקינה של המונה וחתימת המונה בחותם אלקטרוני, בתום ביצוע הפעולות האמורות, וכן הכנה של אמצעי אלקטרוני לזיהוי נהג, התאמתו למונה ומסירתו לנהג;

"חוק הפיקוח" – חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996⁴;

"חותם אלקטרוני" – אמצעי אלקטרוני המותקן במונה, שניתן לקבל באמצעותו חיווי לגבי שינוי או ניסיון לשינוי במונה לאחר חתימתו;

"מונה" – מכשיר המותקן במונית ומחובר אליה, המיועד לחישוב ולהצגה של שכר ההסעה במונית בעבור כל נסיעה בה, וכן מיועד לשמש קופה רושמת, לרבות התקן עזר שפעולתו משולבת עם פעולת המכשיר האמור או שהמכשיר מפעילו, ובלבד שיש לגבי הדגם של המכשיר, ואם הוא כולל התקן עזר כאמור – גם לגבי הדגם של התקן העזר, אישור שנתן המפקח על התעבורה בהתאם לתקנות לפי סעיף 6170(6);

"נתוני נסיעה" – כל אחד מאלה: שעת התחלה ושעת סיום של כל משמרת ושל כל נסיעה עסקית, מרחק נסיעה, סוג תעריף כפי שנקבע לפי חוק הפיקוח, מחיר הנסיעה לפי המונה ומחיר שנגבה בפועל בעד הנסיעה, תוספות שנגבו מהנוסע לפי חוק הפיקוח בעד הנסיעה וסוגן ואופן ייזום הנסיעה;

"שירותי אחזקה" – כל שירות הנדרש לשם הבטחת פעולתו התקינה של מונה ושל אמצעי לזיהוי נהג, לרבות פירוק המונה ממונית והתקנתו במונית אחרת, התקנת מונה חלופי, בדיקות תקינות ודיוק ומתן אישורים על תוצאותיהם, תיקון, החלפת חלקים, שיפוץ, כיוונון, עדכון תוכנה, עדכון תעריפי שכר ההסעה במונית, ניהול רישום על ביצוע הפעולות האמורות, מתן הנחיות בכתב לשימוש במונה ותפעולו, וכל שירות אחר הכרוך באלה;

"שכר ההסעה במוניות" – מחיר ההסעה במונית שנקבע לפי חוק הפיקוח.

רישוי מתקינים 14כ.ה. (א) לא יתקין אדם מונה, לא יעבירו לאתר בתמורה או בלא תמורה, ולא ייתן שירותי אחזקה, אלא אם כן בידו רישיון שניתן לו לפי סעיף זה מאת המפקח על התעבורה או אם הוא פועל מטעמו של מי שבידו רישיון כאמור, ובהתאם לתנאיו ולהוראות לפי פקודה זו.

(ב) רישיון לפי סעיף קטן (א) (בסימן זה – רישיון מתקין) יהיה תקף לשש שנים, ואולם המפקח על התעבורה רשאי, אם מתקיימים טעמים מיוחדים שקבע השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לתת רישיון כאמור לתקופה שונה.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.

(ג) המפקח על התעבורה ייתן רישיון מתקין למבקש, אם התקיימו כל אלה:

(1) המבקש הוא יחיד תושב ישראל או אזרח ישראל, או תאגיד הרשום בישראל שאחד לפחות מבעלי העניין בו, הוא יחיד כאמור;

(2) המבקש, ואם הוא תאגיד – גם בעל שליטה ונושא משרה בו, לא הורשע ולא הוגש נגדו כתב אישום שטרם ניתן בו פסק דין סופי, בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת המפקח על התעבורה, לקבל רישיון מתקין;

(3) המבקש הפקיד בידי המפקח על התעבורה או עובד מדינה מטעמו את המידע הדרוש לשם מתן שירותי אחזקה למונים שהתקין ולניהול נתוני הנסיעות, באופן שגורם אחר מטעם המפקח על התעבורה יוכל לתת שירותי אחזקה למונים שהתקין המבקש ולנהל את נתוני הנסיעות אם רישיונו יבוטל, יותלה או לא יחודש, או אם תהיה מגיעה אחרת שבשלה לא ייתן המבקש שירות אחזקה למונים אלה;

(4) לרשותו של המבקש מערכת המאפשרת העברת דיווחים ומידע למפקח על התעבורה לפי הוראות סעיף 14(כ"ו) או (ז), וכן מאפשרת למבקש לנהל ולשמור נתוני נסיעות בנפרד מהדיווחים והמידע האמורים, וחכל ובלבד שמתקיימות לגבי המערכת דרישות המפקח על התעבורה, שיפורסמו באתר האינטרנט של משרד התעבורה והבטיחות בדרכים;

(5) המבקש התקשר עם אדם שישמש אחראי מטעמו על הניהול המקצועי של ביצוע פעולות ההתקנה ומתן שירותי תחזוקה, שמתקיימים לגבי התנאים שקבע השר לעניין השכלה, הכשרה מקצועית או ניסיון, הנדרשים לצורך ניהול מקצועי של פעילות התקנה של מונים ומתן שירותי אחזקה (בסימן זה – מנהל מקצועי).

(ד) המפקח על התעבורה יפרסם באתר האינטרנט של משרד התעבורה והבטיחות בדרכים רשימה של שמות המתקינים בעלי הרישיונות התקפים לפי סימן זה ומספר הרישיון שניתן להם ויעדכן אותה מעת לעת.

(ה) רישיון מתקין אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול אלא לפי אישור מראש בכתב מאת המפקח על התעבורה ובהתאם לתנאיו, ואם ניתן רישיון מתקין לתאגיד, תהיה העברת השליטה בו טעונה אישור מראש בכתב של המפקח על התעבורה; אישור כאמור יינתן אם מצא המפקח על התעבורה כי מתקיימים בנעבר או בבעל השליטה החדש, לפי העניין, התנאים המנויים בסעיף קטן (ג); הועברו הרישיון או השליטה, לפי העניין, בלי שניתן אישור כאמור, יראו את הרישיון כאילו הותלה עד למתן האישור.

(ו) מידע שהופקד כאמור בסעיף קטן (ג)(3) יהיה חסוי ולא יימסר אלא לגורם שיינתן שירותי תחזוקה וניהול נתוני נסיעות מטעם המפקח על התעבורה, בהתקיים נסיבות כאמור בסיפה של אותו סעיף קטן.

(א) מי שניתן לו רישיון מתקין (בסימן זה – מתקין), לא יתקין במונית - תפקידי המתקין וחובותיו 14כ.ו.

(1) מונה שלא סומן בסימון המעיד על בדיקת דיוקו בהתאם לתקנות לפי סעיף 670(6);

(2) מיתקן שאיננו מונה אך נחזה להיות מונה;

(3) מונה שלא סומן בסימון נראה לעין של דגם המונה;

(4) מונה הניתן להפעלה בלא אמצעי לזיהוי נהג המונית.

(ב) מתקין ייתן שירות באתרי שירות בהתאם להוראות שקבע חשר לעניין מספרם, פריסתם, רמת השירות וסוג השירות שיינתן בהם ומועדי פתיחתם, לרבות לעניין פריסה הדרגתית של האתרים האמורים.

(ג) נקבע מחיר מרבי למתן שירותי אחזקה לפי חוק הפיקוח, יפרסם המתקין את המחיר האמור באתר האינטרנט שלו, אם ישנו, וכן יציג הודעה על מחיר זה בעברית ובערבית במקום בולט לעין, במקום עסקו או בכל אתר אחר שבהחזקתו, שבו הוא מתקין מונים או נותן שירותי אחזקה, בעת שהוא מתקין או נותן שירות כאמור.

(ד) מתקין ייתן שירותי אחזקה לגבי כל מונה שהתקין במשך שש שנים לפחות מיום שהתקין את המונה ובכלל זה יספק בתקופה האמורה חלקי חילוף בעבור כל מונה שהתקין.

(ה) (1) מתקין יעדכן את שכר ההסעה במוניות במונה שהתקין, במועד כניסתו לתוקף של עדכון המחיר לפי חוק הפיקוח;

(2) מתקין ייתן שירותי אחזקה, למעט עדכון כאמור בפסקה (1), בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימי עבודה מהמועד שנמסר לו המונה לשם כך, ואולם רשאי השר לקבוע תקופה מרבית אחרת לעניין שירותי אחזקה שיקבע, ובלבד שאם משך התיקון הצפוי עולה על 12 שעות או עלה על כך בפועל – יתקין המתקין מונה חלופי במונית עד גמר שירותי האחזקה.

(ו) מתקין ידווח למפקח על התעבורה, באופן מקוון, על התקנת מונה ופרטיו, לרבות פרטי מונה חלופי כאמור בסעיף קטן (ה)(2), החלפתו, העברתו למונית אחרת, הסרתו או גריסתו, ועל פרטי המונית שבהן בוצעו פעולות כאמור, והכל בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושה ימי עבודה לאחר ביצוע אותן פעולות.

(ז) מתקין ימסור, למפקח על התעבורה, באופן מקוון, מידע מלא על עדכונים ושינויים במידע שמסר לפי סעיף 14(ג)(3), במועד העדכון או השינוי, וכן לפי דרישת המפקח על התעבורה.

(ח) דיווח או מסירת מידע כאמור בסעיפים קטנים (ז) או (ז) ייעשו במתכונת שהורה עליה המפקח על התעבורה; ורשאי הוא להורות למתקין לכלול פרטים נוספים בדיווח או במידע כאמור.

(ט) (1) מתקין ישמור את נתוני הנסיעות של המונית, כפי שתועדו במונה, בנפרד מנתונים מזהים של בעל המונית; הנתונים האמורים לא יוצלבו אלא לפי בקשת בעל המונית, הוראת חיקוק או צו של בית משפט; השר רשאי לקבוע כי החובה לפי סעיף קטן זה לא תחול לענין נתוני נסיעות מסוימים שיקבע.

(2) מתקין ינקוט אמצעי אבטחת מידע שעליהם הורה לו המפקח על התעבורה, בכתב, לענין ניהול ושמירת הנתונים האמורים בפסקה (1);

(י) מתקין ימסור למפקח על התעבורה נתוני נסיעות, כולם או חלקם, של מונית אחת או יותר, במועדים ובאופן שיוורה לו המפקח, ובלבד שלא יהיה ניתן לזהות את המונית או את בעל המונית שאליה הם מתייחסים.

(יא) המנהל המקצועי יפקח על כך שפעולות ההתקנה ומתן שירותי תחזוקה מטעם המתקין ייעשו בהתאם להוראות לפי הפקודה וברמה המקצועית הנדרשת כדי להבטיח את הדייק והאמינות של המונים, ובכלל זה יודא כי ניתן לגבי המונים אישור בהתאם להוראות לפי סעיף 670(6), וכן כי יש ברשות המתקין את הציוד הדרוש להתקנה ולמתן שירותי תחזוקה, יערוך בדיקות מדגמיות של שירותי תחזוקה שניתנו, ואם התקבלו אצל המתקין פניות ותלונות לגבי שירותי תחזוקה שניתנו על ידו – יברר פניות ותלונות כאמור.

(יב) הוראות לפי סעיפים קטנים (א), (ג) עד (ז) ו-(ט) עד (יא) שעניינן תפקידי המתקין וחובותיו יחולו, בשינויים המחויבים, על הפועל מטעמו בהתקנה ובמתן שירותי אחזקה.

ביטול רישיון מתקין, 14כז. המפקח על התעבורה רשאי, לאחר שנתן לבעל רישיון מתקין הזדמנות להשמיע את טענותיו, לבטל את רישיון המתקין, לסרב לחדשו, להתלותו, להגבילו או לקבוע בו תנאים, אם נוכח שהתקיים אחד מאלה:

(1) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מן התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 14(ג)(3);

(2) הרישיון ניתן על יסוד מידע חסר; המפקח על התעבורה לא יפעיל סמכויותיו לפי פסקה זו, אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשלים את המידע החסר בתוך תקופה שיוורה, והוא לא עשה כן;

(3) הרישיון ניתן על יסוד מידע שגוי, ואילו היה המידע הנכון לפני המפקח על התעבורה בעת מתן הרישיון, לא היה ניתן את הרישיון;

(4) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;

(5) בעל הרישיון הפר את חובותיו לפי סימן זה;

(6) בעל הרישיון הפר תנאי מתנאי הרישיון.

סמכות לבדוק מונים 14כח. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי סימן זה, רשאי המפקח הארצי על התעבורה או מפקח כאמור בפרק שישי לבצע בדיקות במונה מדגם מסוים ולדרוש ממתקין להעמיד מונה כאמור לבדיקה במועד, במקום ובדרך כפי שיוורה לו.

הוספת סימן ז' בפרק שני 4. אחרי סעיף 16לג לפקודה יבוא:

"סימן ז': השכרת רכב

הגדרות 16לד. כסימן זה -

"החכר" – השכרת רכב לתקופה של שלושה חודשים או יותר;

"השכרה", "השכרת רכב" – התקשרות בתשלום שבמסגרתה המשכיר נותן לשוכר זכות שימוש ברכב לתקופה קצובה ושירותים בקשר לרכב, ובכלל זה שירותי אחזקה תקופתיים;

"חוק הגנת הצרכן" – חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981⁵;

"רכב" – רכב מסוג המנוי בתוספת השש עשרה;

"רכב השכרה" – רכב שמצוין ברישיון הרכב שהוא רכב המיועד להשכרה.

תנאים לעיסוק בהשכרת 16לה. (א) לא יעסוק אדם בהשכרת רכב, אלא אם כן הוא רשום ברכב רכב

במרשם לפי סעיף זה; המרשם יכלול שם, מספר מזהה ומקומות מתן השירות ויהיה פתוח לעיון בציבור באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, בדרך של שאילתה.

(ב) המפקח על התעבורה ירשום במרשם לפי סעיף קטן (א), מבקש שהתקיימו לגביו כל אלה, ויודיע על כך למבקש:

(1) הוא תאגיד הרשום בישראל שלפחות אחד מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל;

(2) הוא מבוטח בביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזק שייגרם לרכוש של צד כאמור כתוצאה משימוש ברכב שהוא משכיר, על ידי מבטח בהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981⁶; השר, בהסכמת שר האוצר, יקבע תנאים לעניין ביטוח כאמור, ובכלל זה רשאי הוא לקבוע תנאים לפי סוג העסקה וסוג הרכב המושכר;

(3) הוא, בעל שליטה או נושא משרה בו לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת המפקח על התעבורה לעסוק בהשכרת רכב;

(4) רכבי ההשכרה שהוא משכיר נמצאים בבעלותו;

(5) בבעלותו חמישה רכבי השכרה, לפחות;

(6) אם חלה עליו חובה לקבל שירות מאדם שיפקח על סדרי הבטיחות התחבורתיים במפעל, בהתאם להוראות לפי סעיף 2370(א) (בפסקה זו – קצין בטיחות בתעבורה) – תוא מקבל ממנו שירות כאמור;

(7) ברשותו אמצעים לתקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי, כפי שקבע השר;

(8) הוא שילם אגרה כפי שקבע השר.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(1), המפקח על התעבורה ירשום במרשם, כמשכיר זעיר, אזרח או תושב ישראל המבקש לעסוק בהשכרת רכב בהיקף של עד 19 רכבי השכרה, שמתקיים לגבי האמור בסעיף קטן (ב)(2) ו-(3) עד (8), בשינויים המהותיים.

(ד) המפקח על התעבורה רשאי לבטל את רישומו של אדם במרשם האמור בסעיף קטן (א) או להתלות את רישומו כאמור עד לקיום תנאים שיקבע, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו, אם נוכח שהתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים לרישום כאמור בסעיפים קטנים (ב)(1) עד (6) או (ג), לפי העניין;

(2) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע כוזב;

(3) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע חסר; המפקח על התעבורה לא יפעיל סמכויותיו לפי פסקה זו, אלא לאחר שנתן למי שנרשם במרשם כאמור הזדמנות להשלים את המידע החסר בתוך תקופה שיוורה, והוא לא עשה כן;

(4) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע שגוי, ואילו היה המידע הנכון לפני המפקח על התעבורה בעת רישומו במרשם, הוא לא היה רושם אותו במרשם;

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

(5) הוא או מי שפועל מטעמו הפר את חובותיו לפי הפקודה;

(6) הוא השכיר רכב שלא קיים לגביו את חובותו לפי סעיף 16לז(א).

(ה) ביקש אדם שרישומו במרשם בוטל לפי הוראות סעיף קטן (ד), לשוב ולהירשם במרשם, רשאי המפקח על התעבורה שלא לרשום אותו במרשם בשל הנסיבות שבשלהן בוטל רישומו כאמור, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיפים קטנים (ב) או (ג).

16.לז. (א) העוסק בהשכרת רכב (להלן – עוסק בהשכרה) –

(1) לא ישכיר רכב אלא לפי הסכם בכתב שאינו כולל תנאים שתזקה שהם מקפחים כאמור בסעיף 4 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982⁸;

(2) ימסור לשוכר לכל המאוחר עד למסירת הרכב לשימוש, עותק מההסכם האמור בפסקה (1), ומעיקרי פוליסת הביטוח שהוא מבטח בה, ובכלל זה סייגים לכיסוי הביטוחי, כאמור בסעיף 16ל(ב)(2), (להלן – מסמכי ההשכרה); ההסכם ימסר לשוכר במסמך מודפס או באופן אלקטרוני, לפי בחירתו, ובלבד שהעוסק יידע את השוכר בדבר האפשרויות למסירתו כאמור בפסקה זו.

(ב) השר רשאי לקבוע תנאים שחובה לכלול בהסכם כאמור בסעיף קטן (א)(1) ותנאים שחובה לציין בו בהבלטה.

(ג) הסכימו העוסק בהשכרה והשוכר על הארכת הסכם ההשכרה לתקופה העולה על שלושה חודשים במצטבר מעבר לתקופת ההשכרה המקורית, או על שינוי תנאי ההשכרה, ימסור העוסק בהשכרה לשוכר בדרך שהוסכמה ביניהם בהסכם לפי סעיף קטן (א), עותק ממסמכי ההשכרה הכוללים את ההארכה או השינוי האמורים, לפי העניין.

(ד) ההוראות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לא יחולו על החכר של יותר משני כלי רכב לחוכר אחד, אלא אם כן הוא צרכן כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

(ה) אין בהוראות לפי סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין בעניין גילוי מידע לצרכן ומהוראות לפי חוק הגנת הצרכן.

16.לז. (א) עוסק בהשכרה שרשומים על שמו במאגר נתוני הרכב של רשות הרישוי, כלי רכב המיועדים להשכרה, יודיע לרשות הרישוי, באופן מקוון, על היותם מיועדים להשכרה או להחכר, לפי העניין.

(ב) קיבלה רשות הרישוי הודעה לפי סעיף קטן (א) לגבי רכב, תציין ברישיון הרכב את המילים "השכרה" או "החכרה", בהתאם לייעוד של אותו רכב לפי ההודעה האמורה.

⁸ ס"ח התשמ"ג, עמ' 8.

(ג) לצורך מתן הודעות כאמור בסעיף קטן (א) העוסק בהשכרה יקיים תקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי לפי הוראות שיקבע השר לעניין זה, בהתחשב, בין השאר, במספר כלי הרכב שבבעלותו של העוסק בהשכרה, לרבות לעניין אמצעי המחשוב, אבטחת המידע והתשלומים בעבור קיומה של התקשורת האמורה.

(ד) כללח תקשורת ממוחשבת לפי סעיף זה גישה למאגר נתוני הרכב של רשות הרישוי, תאפשר התקשורת כאמור לעוסק בהשכרה לעיין בפרטי כלי הרכב הרשומים על שמו בלבד.

(ה) חדל הרכב מלהיות רכב המיועד להשכרה, תציין רשות הרישוי ברישיון הרכב את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להשכרה או להחכר, לפי הודעת העוסק בהשכרה כאמור בסעיף קטן (א); נתן עוסק בהשכרה, לגבי רכב מסוים, הודעה על היותו מיועד להשכרה, וכן הודעה על היותו מיועד להחכר, תציין רשות הרישוי ברישיון הרכב הן את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להשכרה והן את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להחכר.

זה לא במקום הרגיל של הייעוד אלא במקום ייעודי של מידע היסטורי

העושה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹ (להלן – חוק העונשין):

עונשין

(1) עוסק בהשכרת רכב בלי שהוא רשום במרשם לפי סעיף 16(א);

(2) עוסק בהשכרת רכב, בלי שמסר הודעה לרשות הרישוי לגבי הרכב בהתאם להוראות סעיף 16(א).

השר רשאי, בצו, לשנות את התוספת השש עשרה.¹⁶ לט. שינוי התוספת השש עשרה

5. אחרי סעיף 61ט לפקודה יבוא: חוספת פרק שישי

פרק שישי: 3: סמכויות פיקוח

(א) בעלי התפקידים המנויים בפסקאות (1) עד (3) שלהלן (בפרק זה – הרשויות המפקחות), יפקחו על ביצוע ההוראות לפי הפקודה והוראות רישיון בידי בעלי הרישיונות המנויים באותן פסקאות:

(1) המפקח על התעבורה – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי סימנים ג'1, ג'2, ג'3, חי או ז' לפרק שני;

(2) רשות הרישוי – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי סימן ד' בפרק שני;

(3) הרשות שנקבעה לפי סעיף 70(א23) – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי הסעיף האמור.

(ב) בפרק זה, "רישיון" – היתר, כתב הסמכה או רישיון שניתנו לפי ההוראות המנויות בסעיף קטן (א), וכן רישום במרשם כאמור בסעיף 16(א).

⁹ ס"יח התשל"ז, עמ' 226.

הסמכת מפקחים 61א. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן (בפרק זה מפקחים).

(ב) לא יוסמך מפקח לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש מפקח, ולא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, ובכלל זה בנושאים הנוגעים להוראות הפקודה שעל ביצוען הוא יוסמך לפקח, כפי שהורה השר;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.

(ג) הודעה על הסמכת מפקחים כאמור בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סמכויות פיקוח 61ב. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות המנויות בסעיף 61א(א), רשאים רשות מפקחת וכן מפקח -

(1) לדרוש ממי שניתן לו רישיון או ממי שנחזה כמבצע פעולות הטעונות רישיון, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש ממי שניתן לו רישיון או מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע החלות על בעל רישיון; לעניין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁰;

(3) להיכנס לכל מקום שבו מבוצעות פעולות הטעונות רישיון, לרבות לרכב כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

זיהוי מפקח 61ג. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה, והוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על שימוש בסמכויות לפי פרק זה על ידי רשות מפקחת:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודת החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

תיקון סעיף 70 6. בסעיף 70 לפקודה, בפסקה (6), בסופה יבוא "וכן אישור דגמי מונים ובכלל זה התקני עזר בידי המפקח על התעבורה ובדיקה של דיוק מונים וסימונם, ובכלל זה תקנים או סטנדרטים ישראלים או בין-לאומיים שלפיהם יבוצעו האישור והבדיקה כאמור".

הוספת תוספת שש עשרה 7. אחרי התוספת החמש עשרה לפקודה יבוא:

¹⁰ ס"יח התשנ"ה, עמ' 366.

"תוספת שש עשרה"

(להגדרה "רכב" בסעיף 16לד)

1. אופנוע;
 2. רכב פרטי;
 3. רכב מסחרי;
 4. מעונע (קרואף).
8. תחילה ותחולה (א) תחילתו של סימן ג'3 בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, שנה מיום פרסומו של חוק זה או במועד שיקבע השר בצו, לאחר שנוכח כי הותקנו תקנות לפי סעיף 14(ב) ו-16(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 האמור, לפי המאוחר.
- (ב) תחילתם של סימן ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, והתוספת השש עשרה לפקודה, כנוסחה בסעיף 6 לחוק זה, שנה מיום פרסומו של חוק זה, או במועד שיקבע השר בצו, לאחר שנוכח כי הותקנו תקנות לפי סעיפים 16ל-16לז לפקודה, כנוסחם בסעיף 4 האמור, לפי המאוחר..
- (ג) הוראות פרק שיש'3 לפקודה, כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, יחולו לענין סימנים ג'3 ו-ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחם בחוק זה, ממועד תחילתם לפי סעיף זה ואילך.
9. שמירת תוקף צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מונים למוניות, התקנתם ושירותי אחזקתם), התשמ"ד-1984¹¹ (להלן – צו המונים), ופרק ו' לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985¹² (להלן - צו ההשכרה), יעמדו בתוקפם כנוסחם ערב יום התחילה ויראו אותם כאילו נקבעו לפי חוק זה, עד יום תחילתם של סימן ג'3 או ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחם בסעיפים 3 או 4 לחוק זה, בהתאמה.
10. הוראות מעבר (א) מי שערב מועד התחילה האמור בסעיף 8(א) היה מוכר מוסמך או נותן שירות מוסמך לפי צו המונים, יראו אותו בתקופה שממועד התחילה האמור עד תום שנתיים מאותו מועד, כבעל רישיון מתקין לפי סימן ג'3 בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, אלא אם כן רישונו בוטל, לפני אותו מועד, לפי הפקודה כנוסחה בחוק זה.
- (ב) מי שהיה בידו ערב מועד התחילה האמור בסעיף 8(ב), רישיון לפי פרק ו' לצו ההשכרה, יראו אותו בתקופה שממועד התחילה האמור עד תום שנתיים מאותו מועד כמי שנרשם במרשם לפי סעיף 16ל(ב) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ויהולו עליו הוראות סימן ז' בפרק שני לפקודה למעט סעיף 16ל(ג) ו-16ל(ב) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 האמור, החלות לענין עוסק בהשכרה כהגדרתו בסעיף 16ל(א) רישה לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 1 ו-2 מוצעים תיקונים טכניים, המעבירים הגדרות הקיימות היום בפקודת התעבורה (להלן – הפקודה) לענין סימן ג'2 בפרק השני לפקודה, בלבד, לסעיף 1 בפקודה, כך שיחולו לענין כלל הוראותיה.

סעיף 3 מבוא – סימן ג'3: התקנת מונים ואחזקתם

מחירי הנסיעה במוניות נתונים חיום לפיקוח בצו לפי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996: צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי נסיעה במוניות), התשע"ח-2018 (להלן צו המחירים). לפי צו המחירים, בהסעה מיוחדת המחירים נקבעים על פי שילוב בין מדדי זמן נסיעה, מרחק נסיעה, זמן המתנה ותוספות ספציפיות בסכומים קבועים, כגון תוספת עבור אגרת נסיעה בכביש אגרה אם הנסיעה שהוזמנה כללה נסיעה בכביש כאמור.

¹¹ ק"ת התשמ"ד, עמ' 2479.

¹² ק"ת התשמ"ה, עמ' 1164.

בנסיעות שירות המחיר הוא תמורת נסיעה בקו השירות במחירים קבועים לנסיעה מנקודת מוצא ליעד. חישוב המחיר הזה נעשה באמצעות מונה, המודד את הזמן והמרחק לעניין הסעה מיוחדת, וששמורים בו מחירי התוספות האמורות וכן מחירי הנסיעה הקבועים מראש מנקודות מוצא ליעדים השונים לנסיעות שירות.

מונה הוא מכשיר אלקטרוני המפותח למטרה זו בלבד, על פי מפרט שקבע המפקח על התעבורה; המפרט העדכני פורסם בדצמבר 2018 באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – המשרד) בקישור: https://www.gov.il/he/pages/mone_haham_monit2018. כיום יש שני דגמי מונים שאושרו לפי המפרט האמור, והם מותקנים בכלל המוניות על ידי מפתחיהם שהם גם המתקינים המורשים לפי הדין הנוכחי – צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מונים למוניות, התקנתם ושירותי אחזקה), התשמ"ד-1984 (להלן – צו המונים). מונה עשוי לכלול התקני עזר, כגון מדפסת לחשבוניות או קורא כרטיסי אשראי. לפי תקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה), חלה חובה להפעיל את המונה בכל נסיעה.

אישור למונים, לרבות התקני עזר, יינתן לפי תקנות שיקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר). כדי שמחיר הנסיעה ייגבה כדון, נדרש כי המונים יהיו מאושרים, תקינים ואמינים, ומעודכנים בכל עת לפי הוראות צו המחירים כפי שהוא בתוקף בכל עת. רישוי המתקינים והחובות המוטלות עליהם, נועדו למטרה זו. מוצע לעגן בסימן ג'3 לפקודה כנוסחו המוצע הסדר לעניין רישוי מתקיני מונים והחובות המוטלות עליהם, אשר שיתלף את צו המונים שנקבע לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, שהוא צו המותנה בקיומו של מצב חירום במדינה.

לסעיף 14כד המוצע

בסעיף זה מוצעות ההגדרות הנדרשות לסימן ג'3. מוצע להגדיר "מונה" כמכשיר המותקן במונית ומחובר אליה המיועד לחשב ולהציג את שכר ההסעה בה עבור כל נסיעה ולשמש קופה רשמית, לרבות התקני עזר השלובים בו, ושיש עליו (ועל התקני העזר השלובים בו – אם קיימים) אישור של המפקח על התעבורה.

כן מוצע להגדיר "שירותי אחזקה", שהם השירותים הנדרשים לשם הבטחת פעולתו התקינה של המונה, שמתקין מונים יהיה מחויב לספק עבור מונים שהתקין, לרבות פירוק והרכבה, התקנת מונה חלופי, תיקונים, בדיקות תקינות ודיוק, עדכון תוכנה ותעריפי שכר ההסעה, ניחול רישומים על ביצוע פעולות אלה ומתן אישורים לגביהם.

בנוסף מוצע להגדיר מהם נתוני הנסיעות שאותם יחויב המתקין לשמור. על פי המוצע אלה יכללו שעות התחלה וסיום של משמרת ושל נסיעות עסקיות, מרחקי נסיעה, סוג התעריף החל על הנסיעה, המחיר שהציג המונה והמחיר שנגבה בפועל, וכן פירוט תוספות שנגבו לפי צו המחירים

לסעיף 14כה המוצע

מוצע לקבוע איסור להתקין מונה, להעבירו לאחר או לתת לו שירותי אחזקה, אלא באמצעות מתקין מורשה, לרבות אדם הפועל מטעם מתקין כזה; רישיון יהיה תקף, ככלל, ל-6 שנים, ואולם השר יהיה מוסמך לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכלכלה, טעמים מיוחדים שבהתקיימם המפקח על התעבורה יהיה רשאי לתת רישיון לתקופה שונה.

מוצע לקבוע כי רישיון יינתן לעוסק מורשה שהוא תושב או אזרח ישראל, או לתאגיד הרשום בישראל ואחד לפחות מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל; שאין לגביהם, ולעניין תאגיד כאמור – גם לגבי בעלי שליטה ונושאי משרה בו הרשעות או כתבי אישום בתיקים שטרם הסתיימו, שבשל חומרתם, נסיבותיהם או מהותם הם אינם ראויים לקבל רישיון מתקין, וזאת בהתאמה לסעיף 12 לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט - 2019; ושעומדת לרשותו מערכת מחשב שמתקיימות לגביה דרישות שפרסם המפקח על התעבורה, ושמאפשרת עמידה בחובות החלות על מתקין, וכן ניחול ושמירה של נתוני נסיעות בנפרד מהדיווחים והמידע שעל המתקין להעביר למפקח לפי סעיף 14כו(ו) או (ז) המוצע.

כן מוצע כי מבקש רישיון ימסור למפקח על התעבורה את המידע הדרוש לשם מתן שירותי אחזקה למונה שהתקין, כדי שיהיה אפשר לתת שירות לבעלי מוניות בקשר עם המונה המותקן במונית באמצעות גורם חלופי, אם יבוטל או יותלה רישיון המתקין שאמור לתת להם שירותי תחזוקה או שתהיה מניעה אחרת למתן השירות על ידי המתקין. מדובר במידע כגון מבנה המונים, תוכנת ההפעלה שלהם, אופן הטיפול בתקלות שניתן לחזות מראש, ועוד.

עוד יידרש מבקש רישיון להתקשר עם אדם שישמש כמנהל מקצועי, שיעמוד בתנאים שיקבע השר בתקנות לעניין החשכלה, ההכשרה המקצועית והניסיון הנדרשים ממי שימלא תפקיד זה. ההשכלה וההכשרה הנדרשות בהקשר זה עשויות להיות בתחומים כגון מכונאות רכב, חשמל או אלקטרוניקה.

מוצע כי המפקח על התעבורה יפרסם את פרטיהם של בעלי רישונות מתקין בהודעה באתר האינטרנט של המשרד, ויעדכן אותה תקופתית. הפרסום נדרש לאור העובדה שהתקנת מונים ומתן שירותי אחזקה ללא רישיון מהווים עבירה פלילית, ועלולים לחשוף גם את בעלי המוניות לאכיפה פלילית על הפעלת מונית בלי מונה תקין כחוק, מה שמחייב ידיעה

של הציבור לגבי זהות הגורמים המורשים.

מוצע לקבוע כי העברת רישיון המתקין טעונה אישור של המפקח על התעבורה, והעברת שליטה בתאגיד שניתן לו רישיון מתקין, תחייב אישור מאת המפקח על התעבורה בדבר עמידת בעלי השליטה החדשים בתנאים לפי הפקודה; אם הועבר הרישיון בטרם ניתן אישור כאמור, יראו את הרישיון כאילו הותלה עד למתן האישור כאמור.

לסעיף 14כז המוצע

מוצע לאסור על המתקין להתקין מונה שאין עליו סימון המאשר שדיוקו אומת בהתאם לתקנות, מונה שלא נושא סימון הדגם שלו, מיתקן שאיננו מונה כהגדרתו בחוק המוצע, אך נחזה להיות מונה או מונה שניתן להפעילו בלי אמצעי לזיהוי הנהג במונית.

כן מוצע לקבוע את חובותיו של המתקין לתת שירות, כלהלן:

1. לתת שירות לפי הוראות שקבע השר בתקנות, לעניין פריסת האתרים למתן שירות והפעילות בהם;
 2. לפרסם את המחיר המרבי תמורת שירותי האחזקה למונה, בשפות העברית והערבית, באתר האינטרנט שלו – אם יש לו אתר כזה, או בכל אתר בהחזקתו שבו הוא מתקין מונים או נותן להם שירותי אחזקה, הכל אם נקבע מחיר מרבי כאמור;
 3. לספק שירותי אחזקה, ובכלל זה להחזיק מלאי של חלקי חילוף למונה שהתקין, למשך שש שנים לפחות ממועד ההתקנה;
 4. לתת שירותי אחזקה לפי לוחות הזמנים הבאים: עדכון שכר הנסיעה – במועד שבו נכנס לתוקף עדכון שכר הנסיעה לפי צו המחירים, ושירותי אחזקה אחרים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתוך 14 ימי עבודה מהמועד שבו נמסר לו המונה לשם כך, או בתוך תקופה מרבית אחרת שקבע השר בתקנות לעניין שירותי אחזקה שקבע. במקרה ששירותי האחזקה צפוי להימשך, או נמשך בפועל, פרק זמן של 12 שעות או יותר, עליו להתקין במונית מונה חלופי עד לגמר ביצוע שירותי האחזקה, וזאת כדי שלא לגרום להשבתת המונית לאורך זמן;
 5. למסור למפקח על התעבורה דיווח מקוון על התקנת מונה לרבות מונה חלופי, החלפת מונה, הסרתו וגריטתו, שבו ייכללו פרטי המונה ופרטי המונית שלגביהם נעשו הפעולות האמורות, והכל באופן ממוחשב לפי הוראות המפקח על התעבורה ובתוך שלושה ימי עבודה; וכמו כן למסור עדכון שוטף וכן על פי דרישה, של המידע שמסר למפקח על התעבורה על המונה ועל התחזוקה שלו; דיווחים אלה ייעשו במתכונת שעליה הורה המפקח על התעבורה, וזה רשאי גם לדרוש לכלול בדיווח פרטים נוספים;
 6. לשמור את נתוני הנסיעות בנפרד מנתונים מזהים של בעל המונית, באופן שלא יוצלבו אלא לבקשת בעל המונית או לפי הוראות חיקוק או צו של בית משפט, באופן שיבטיח אנונימיות מירבית של הנתונים; בהקשר זה מוצע להסמיך את השר להחריג נתוני נסיעות מסוימים מהחובה האמורה; ולנקוט באמצעי אבטחת מידע לגבי נתוני הנסיעה, לפי הוראות בכתב שנתן לו המפקח על התעבורה;
 7. למסור למפקח על התעבורה נתוני נסיעות שאינם מזוהים, לפי הוראות המפקח, וזאת למטרות סטטיסטיקה ומעקב של המפקח על התעבורה אחרי הביקושים בענף;
- במטרה לוודא את הדיוק והאמינות של המונים, מוצע כי המנהל המקצועי העומד לרשות המתקין, יפקח על כך שפעולות ההתקנה ומתן שירותי האחזקה מטעם המתקין ייעשו על פי הוראות הדין וברמה המקצועית הנדרשת.

לסעיף 14כז המוצע

מוצע להסמיך את המפקח על התעבורה לסרב לחדש את רישיון המתקין, להתלותו, להגבילו לתקופה או לקבוע בו תנאים, הכל בכפוף לכך שתינתן למתקין הזדמנות לטעון את טענותיו. ניתן להפעיל סמכויות אלה אם נוכח המפקח על התעבורה שהתקיים אחד מאלה: חדלו להתקיים בבעל הרישיון התנאים הנדרשים בחוק למתן הרישיון; המידע שעל פיו ניתן הרישיון היה חסר, ובלבד שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשלים את החסר תוך תקופה שקצב המפקח על התעבורה, וההשלמה לא נעשתה; המידע שעל פיו ניתן הרישיון היה שגוי או כוזב ואילו היה בפני המפקח על התעבורה המידע הנכון, לא היה נותן את הרישיון; המתקין הפר את חובותיו לפי החוק המוצע או לפי תנאי הרישיון.

לסעיף 14כח המוצע

מוצע להסמיך את המפקח הארצי על התעבורה או מפקח כאמור בפרק ששי' המוצע, לבצע בדיקות במונה מסוים ולדרוש ממתקין להעמיד לרשותו מונה לבדיקה, לשם פיקוח על עמידת המונה והמתקין בהוראות סימן ג' המוצע.

סעיף 4 מבוא – סימן ז': השכרת רכב

השכרת רכב היא עסקת השכרה במובנה הקנייני, שבה מקבל השוכר לשימוש והחזקה רכב ששייך לאחר, בתמורה. לשימוש ברכב שמצוי בבעלותו של אחר השלכות תעבורתיות וצרכניות, והוא אף בעל פוטנציאל לשמש כלי לפעילות

עבריינית. כיוון שכך נדרשת אסדרה של העיסוק, עם זאת די באסדרה מזערית של הכללה ברשימת עוסקים שנמצאו כשירים תוך הטלת חובות והגבלות, אך בלא שיידרש רישיון.

הענף נחלק לשני סוגי פעילות, בעלי מאפיינים שונים. סוג פעילות אחד הוא השכרת הרכב בעסקאות קטנות יחסית, לרוב רכב יחיד (או כלי רכב בודדים) ולתקופה קצרה של ימים או שבועות. סוג אחר הוא ההחכר (ליסינג), שבו העסקה מתייחסת למספר גדול של כלי רכב, שיכול להגיע גם לאלפים רבים, ולתקופות של חודשים ושנים. במובן הצרכני מדובר בעסקאות שונות לגמרי בגלל השוני המהותי בפערי המידע והכוח בין הצדדים להם.

עסקאות החכר מן הסוג המכונה "ליסינג מימוני" אינן כלולות באסדרה המוצעת. מדובר בעסקאות שבמישור החוזי דומות לעסקה של רכישה בתשלומים, שכן מרגע מסירת הרכב לחוכר, מלוא האחריות לשימוש, לתחזוקה, לביטוח וכיוצא בזה, היא על החוכר בלבד; אף שהוא אינו הבעלים מבחינה קניינית ומינהלית (שכן הוא אינו הבעל הרשום במרשם כלי הרכב), הוא נוהג ברכב מנהג בעלים. בעסקאות מסוג זה לא נמצאה הצדקה לאסדרה ולהתערבות בתופש העיסוק וחופש החוזים, ויחולו עליהם דיני הקניין, החוזים והצרכנות הכלליים.

לסעיף 16 לד המוצע

מוצעות ההגדרות הנדרשות לסימן זה, ובפרט האבחנה בין השכרה להחכר, באופן שהחכר יתייחס להשכרה שהיא לתקופה של שלושה חודשים או יותר; לעניין זה השכרה כוללת עסקה שבה לא רק הרכב מועמד לרשות השוכר לתקופה קצובה, אלא המשכיר גם מספק לשוכר שירותים בקשר לרכב, לרבות שירותי אחזקה.

עוד מוצע כי לקבוע כי רכב שיחול עליו סימן זה הוא רק רכב מסוג המנוי בתוספת השש-עשרה, כך שהשכרתם של סוגי רכב אחרים לא תהיה כפופה לאסדרה.

כן מוצע להתייחס בנפרד לעוסק בהשכרה שבבעלותו עד 19 כלי רכב. עוסק כאמור יירשם במרשם כמשכיר זעיר ויחולו עליו תנאים רגולטוריים מופחתים (ראו להלן בדברי ההסבר לסעיף 16 לה(ג) המוצע).

לסעיף 16 לה המוצע

מוצע לקבוע כי עיסוק בהשכרת רכב, כאמור – מן הסוגים המפורטים בתוספת השש עשרה, אסור למי שלא נרשם במרשם; המרשם יכלול שם, מספר מזהה ומקומות פעילותו של עוסק בהשכרת רכב שהתקיימו בו התנאים הקבועים בחוק המוצע להיכלל במרשם, וחיווי לעניין היותו של משכיר משכיר זעיר. הציבור יוכל לעיין במרשם באמצעות שאילתא.

מוצע לקבוע כי מבקש ייכלל במרשם אם התקיימו בו כל אלה:

1. הוא תאגיד הרשום בישראל ואחד לפחות מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל, ואולם משכיר זעיר יכול שיהיה יחיד שהוא אזרח או תושב ישראל,
2. הוא מבוטח בביטוח צד ג' לעניין נזקי רכוש שייגרמו על ידי רכב שהוא משכיר, באמצעות מבטח. זאת בשונה מן המצב הקיים היום שבו אין מניעה כי חברות ההשכרה יהיו מבטחות עצמיות, ובכך הן משוחררות מהרגולציה של ענף הביטוח ומפיקוחה של רשות שוק ההון, הביטוח וההיסכון (להלן – רשות שוק ההון), באופן שעלול לפגוע הן בשוכרי הרכב, הן בצדדים שלישיים, למשל בעיכובים חסרי הצדקה בתשלום פיצוי על נזק שגרם רכב השכרה, ואף בסירובים לא ענייניים.
3. אין לגביו (התאגיד המבקש) בעלי שליטה או נושאי משרה בו הרשעות או כתבי אישום בתיקים שטרם הסתיימו, שמצדיקים שלא לתת להם רישיון מפאת חומרתם, נסיבותיהם או מהותם.
4. הוא הבעלים של 5 כלי רכב לפחות. תנאי זה בא למנוע מאנשים להקים עסק של השכרת רכב לשם השכרת הרכב הפרטי שבעלותם, ולהבטיח שמדובר במיזם עסקי; וכל רכבי ההשכרה שהוא משכיר, נמצאים בבעלותו.
5. אם לעוסק בהשכרה יש כלי רכב במספר המחייב קבלת שירות של קצין בטיחות בתעבורה לפי הוראות תקנות התעבורה - עומד לרשותו קצין בטיחות כאמור.

6. ברשותו אמצעים לתקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי כפי שיקבע השר בתקנות;

7. הוא שילם את האגרה שנקבעה בתקנות בעוד הכללתו במרשם, כמקובל בהענקת היתרים רגולטוריים למיניהם.

מוצע להסמיך את המפקח על התעבורה להסיר גוף (תאגיד או עוסק זעיר) ממרשם הרשאים לעסוק בהשכרת רכב, בכפוף לעריכת שימוע. המפקח על התעבורה יוכל להפעיל סמכות זו אם נוכח שהתקיים אחד מאלה: חדלו להתקיים לגבי אותו גוף התנאים הנדרשים בחוק לצורך רישום במרשם האמור והדבר אינו ניתן לתיקון או לא תוקן בתקופה שהמפקח על התעבורה קצב לכך; המידע שעל פיו הגוף נכלל במרשם היה חסר, ובלבד שניתנה לעוסק בהשכרה הכלול במרשם הזדמנות להשלים את החסר תוך תקופה שקצב המפקח על התעבורה, וההשלמה לא נעשתה; המידע שעל פיו אותו גוף נכלל במרשם היה כוזב או שגוי, ואם המידע הנכון היה ידוע למפקח על התעבורה הוא לא היה כולל אותו

במרשם; הגוף או הפועל מטעמו, הפר את חובותיו לפי הפקודה; הוא לא דיווח לרשות הרישוי על כך רכב שבבעלותו הוא רכב השכרה כנדרש לפי סעיף 16לז המוצע.

לסעיף 16לז המוצע

מוצע לקבוע שעסקת השכרה, למעט עסקה להחכר של יותר משני כלי רכב לחוכר אחד, תערך בהסכם בכתב שלא יכלול תנאים שתזוקה שהם מקפחים בהתאם לסעיף 4 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. בהשכרה של רכב אחד או שניים, פערי הכוח והמידע בין המשכיר לשוכר הם גדולים, ולפיכך מוגבלת היכולת של השוכר לנהל משא ומתן על תנאי העסקה; באופן טיפוסי מדובר בתיירים או בישראלים ששוכרים רכב לשימוש פרטי מצומצם. זאת בניגוד לעסקאות בהיקפים גדולים יותר שמאפיינות שימושים עסקיים או פרטיים בהיקף נרחב יותר. על פי המוצע, העתק של ההסכם כאמור וכן של עיקרי התנאים של פוליסת הביטוח והסייגים לכיסוי הביטוחי, יימסרו לשוכר בעת מסירת הרכב לשימושו במסמך מודפס או דיגיטלי לפי בחירתו של השוכר.

עוד מוצע לקבוע כי השר יוסמך לקבוע תנאים שתזוקה לכלול בהסכם ההשכרה, וכן כאלה שיש לצייןם בו בהבלטה, שכן מתלוונות שהתקבלו אצל המפקח על התעבורה עולה כי לא פעם שוכרים מופתעים לגלות בדיעבד את דבר קיומם של תנאים המיטיבים עם המשכיר, כמו תנאי כיסוי ביטוחי או הדרישות בעניין החזרת הרכב בתום תקופת הביטוח. לבסוף, מוצע כי אם שונו תנאי העסקה בהסכמה בין הצדדים, או הוארכה תקופת ההשכרה מעבר לשלושה חודשים באופן שעסקת ההשכרה הפכה לעסקת החכר, העוסק בהשכרה יעביר לשוכר עותק מעודכן של ההסכם ותנאיו, בדרך שהוסכמה ביניהם בהסכם המקורי. זאת, כדי לאפשר הארכה של תקופת ההשכרה או שינוי תנאיה באופן נוח, בלי לגרוע מדרישת הכתב.

לסעיף 16לז המוצע

מוצע להטיל חובה על העוסק בהשכרה לקיים קשר ממוחשב (ממשק) עם רשות הרישוי לשם דיווח על היותם של כלי הרכב שבבעלותו רכבי השכרה, ועל היותם מיועדים להשכרה או להחכר, לפי העניין. רשות הרישוי תרשום את המידע שדווח כאמור ברישיון הרכב כדי שהדבר יהיה ידוע במידת הצורך גם למי שאינם צד לעסקת ההשכרה, כמו קונה רכב עתידי, רשויות האכיפה ועוד. הקשר המחשבי יאפשר לעוסק בהשכרה גם לעיין בכלי רכב הרשומים על שמו בלבד במרשם כלי הרכב. מוצע לקבוע כי השר יקבע הוראות לעניין קשר זה, לרבות לעניין אמצעי המחשוב הנדרשים, אבטחת מידע ותשלומים, בהתחשב, בין היתר, במספר כלי הרכב שבבעלות העוסק בהשכרה, כדי להסיר חסמים, ובפרט בפני משכירים זעירים.

מוצע כי המידע על היותו של רכב השכרה או החכר, לפי העניין, ימשיך להיות רשום ברישיון של הרכב גם אחרי שאותו רכב חדל להיות רכב השכרה, כדי שהמידע יהיה ידוע גם לבעלי הרכב בעתיד.

לסעיף 16לח המוצע

מוצע לקבוע כי הפרת החובות הבאות תהווה עבירה, שכן הן בליבת האסדרה בסימן ז' המוצע והפרתן מרוקנת את האסדרה מתוכנה:

1. עיסוק בהשכרה על ידי מי שאיננו כלול במרשם;
 2. השכרת רכב השכרה שלא דווח לרשות הרישוי כרכב השכרה.
- מוצע כי העונש בשל שתי העבירות האמורות שכאמור יורדות לשרש האסדרה, יהיה קנס לפי סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

לסעיף 16לט המוצע

מוצע לקבוע כי שינוי התוספת חש-עשרה המונה את סוגי הרכב שהעיסוק בהשכרתם מוסדר בחוק המוצע, יהיה בצו של השר.

סעיף 5

לסעיף 61 המוצע

- מוצע לקבוע כי בעלי התפקידים המפורטים להלן, יהיו רשות מפקחת בעניינים המפורטים לצידם:
1. המפקח על התעבורה, לעניין סימנים ג'1, ג'3, ה'1-ו'1 לפרק שני לפקודה לפקודה שעניינם בשירותי מוניות, מונים למוניות, מתקני תחבורה ציבורית ושירותי השכרת רכב;
 2. רשות הרישוי, לעניין בעלי רישיון לפי סימן ד' לפרק השני לפקודה שהם בעלי רישיונות לבתי ספר לנהיגה, להוראות נהיגה ולנהיגה מקצועי של בתי ספר לנהיגה;
 3. הרשות לפי סעיף 23(70) לפקודה, הנותנת כתבי הסמכה לקציני בטיחות בתעבורה.
- זאת לשם הבטחת עמידת מקבלי הרישיון, ההיתר, ההסמכה או מי שכלולים במרשם (להלן – רישיון), בהוראות לפי הפקודה החלות עליהם ובתנאי הרישיונות שניתנו להם.

לסעיף 61א המוצע

מוצע לקבוע כי השר רשאי למנות מפקחים מקרב עובדי משרדו, שעמדו בהצלחה בבדיקה של עברם הפלילי לרבות כתבי אישום תלויים ועומדים, בהכשרה מתאימה לפי הסמכויות שיוענקו להם ובתנאי כשירות נוספים שייקבע השר, ויעמדו להם הסמכויות המפורטות בפרק זה.

לסעיף 61ב המוצע

מוצע לקבוע כי למפקחים יעמדו סמכויות הפיקוח הבאות:

1. דרישת הזדהות ממני שעוסק בעיסוק הטעון רישיון כאמור, או שנחזה להיות עוסק בו;
2. דרישת הצגת מידע ומסמכים הנדרשים לשם הבטחת ביצוע ההוראות החלות על בעלי רישיונות;
3. כניסה למקום בו מבוצעות פעולות לפי רישיון כאמור, לרבות לרכב שהוא נייד, ובלבד שכניסה למקום המשמש למגורים תהיה רק על פי צו של בית משפט.

לסעיף 61ג המוצע

מוצע לקבוע כי מפקח, וכן רשות מפקחת, יהיו רשאי לעשות שימוש בסמכויותיהם לפי החוק המוצע, רק בעת מילוי תפקידם, ובלבד שהם עונדים תג מזהה ונושאים תעודה חתומה המעידה על תפקידם וסמכויותיהם.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי השר יסדיר בתקנות את הליכי אישור המונים, בדיקת דיוקם וסימונם, לרבות על פי סטנדרטים ישראליים או בינלאומיים.

סעיף 7 מוצע לקבוע בתוספת השש עשרה לפקודה כנוסחה המוצע כי החסדר בסימן ז' לפרק השני לפקודה, בעניין השכרת רכב, יחול על השכרת אופנועים, כלי רכב פרטיים, כלי רכב מסחריים ומעונועים (קרוואנים).

סעיף 8 מוצע לקבוע כי תחילתם של סימנים ג'3 ז'1 לפרק השני והתוספת השש עשרה לפקודת התעבורה כנוסחה בחוק המוצע, תהיה שנה מיום פרסומו של החוק או במועד אחר שיקבע השר בצו, לאחר שנוכת כי הותקנו התקנות הנדרשות לשם יישומו, לפי המאוחר מביניהם,

עוד מוצע כי תחילתו של פרק שישי 3 לעניין סימנים ג'3 ז'1, יהיה עם תחילתם לפי סעיף זה.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי יראו את צווי הפיקוח המסדירים את השירות למונים למוניות ואת ענף השכרת הרכב כאילו הותקנו לפי חוק זה, ובכך תנותק זיקתם לחוק הפיקוח ותלותם בקיומו של מצב חירום במדינה.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי מי שהיו עובר לתחילתו של חוק זה מוכר מוסמך או נותן שירות מוסמך לפי חצו המונים, יראו אותם כבעלי רישיון מתקין לפי סימן ג'3 למשך שנתיים מיום התחילה, אלא אם כן רישיונם בוטל לפני תום התקופה האמורה. תקופה ארוכה זו נקבעת בשים לב לכך שכיום פועלים בענף רק שני גורמים, וכלל בעלי המוניות (כ-25,000 מוניות) תלויים בשירותיהם לשם הפעלת המוניות, ונדרש שיוכלו להמשיך לפעול עד שיעמדו בתנאי החוק המוצע.

עוד מוצע לקבוע כי בתקופה של שנתיים מיום התחילה, יראו מי שניתן לו רישיון לפי חוק הפיקוח לעניין עיסוק בהשכרת רכב, כמי שנכלל במרשם לפי סימן ז' המוצע.

מוגש על ידי שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין

4388/25/פ

הצעת חוק חניה לנכים (תיקון – זכאות תג נכה לצמיתות), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף ג1 1. בחוק חניה לנכים, התשנ"ד–1993¹, אחרי סעיף ב1 יבוא:

"תג נכה לצמיתות ג1. אדם יהיה זכאי להחזיק בתג נכה לצמיתות, אם רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין או רופא שהוסמך לפי סעיף א1 אישר לגביו כי הוא אחד מאלה:

(1) נכה קטוע גפה תחתונה אחת לפחות;

(2) אדם עם עיוורון כהגדרתו בחוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג–1993²;

(3) נכה כפי שקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת."

דברי הסבר

בנציבות תלונות הציבור התקבלו תלונות רבות של נכים שביקשו לקבל תג חניה לנכה לצמיתות. המתלוננים טענו כי הם סובלים ממגבלות בריאותיות כרוניות שאין סיכוי שיחלימו מהן, אולם משרד התחבורה מאשר להם תג נכה לתקופות קצובות של מספר שנים בלבד שבסיומן הם נדרשים להוכיח בכל פעם מחדש את זכאותם לקבלת התג.

בין הפונים היו אדם קטוע רגל, אדם הסובל ממחלת ריאות מתקדמת שבגינה הוא אינו יכול להתהלך יותר ממספר צעדים, ועוד.

מבירור שערכה נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה, נמצא כי משרד התחבורה והבטיחות

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 28.

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 48.

בדרכים לא קבע אמות מידה למתן תגי נכה לצמיתות, וכי בקשות לקבלת תג נכה לצמיתות נבחנות על ידי רופאים שונים של אגף הרישוי במשרד, כאשר כל רופא מחליט, ללא אמות מידה אחידות, בהתאם לשיקול דעתו הרפואי .

לפיכך, מוצע לקבוע כי אדם קטוע גפה תחתונה אחת לפחות, אדם עם עיוורון או כל אדם עם נכות אחרת כפי שיקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יהיה זכאי לתג נכה לצמיתות ללא צורך בחידוש התג מדי שנה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי (פ/25/3707) ועל ידי חבר הכנסת יוסף עטאונה (פ/25/3948).

הצעת החוק זהה לפ/25/3948 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' באדר ב' התשפ"ד (11.03.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת חילי טרופר

3330/25/פ

הצעת חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים) (תיקון – הודעות חידום מונגשות),

התשפ"ג–2023

1. תיקון שם החוק בחוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס"ה–2005¹ (להלן – החוק העיקרי) בשם החוק, במקום "כתוביות ושפת סימנים" יבוא "(התאמות נגישות לאנשים עם מוגבלות)".

2. בסעיף 1 לחוק העיקרי, אחרי ההגדרה "משדר פרטי" יבוא: "מתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית" – מי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא בעל תעודת גמר מתורגמות לשפת סימנים ישראלית מהאגף להכשרה מקצועית ופיתוח כוח אדם במשרד הכלכלה והתעשייה;

(2) הוא בעל תעודת מתורגמן לשפת סימנים ישראלית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958², שניתנה עד שנת 2017;

(3) הוא סיים בהצלחה קורס תרגום לשפת סימנים ישראלית באגודת החירשים בישראל, במימון משרד הרווחה והביטחון החברתי או המוסד לביטוח לאומי, בשנים 1989 עד 2002;".

3. בסעיף 9 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) האמור בו יסומן כפסקה (1), ובסופה יבוא "לפי הוראות סעיף קטן זה";

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 956: התשע"ח, עמ' 253.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) הכתוביות בהודעות החירום יהיו גלויות לכלל הצופים ויביאו בכתב ובזמן אמת את תוכן הודעת החירום, בשפה שבה נמסרת הודעת החירום.

(3) התרגום לשפת סימנים בהודעת החירום ייעשה בידי מתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית; התרגום לשפת סימנים יהיה גלוי לכל הצופים, דמות המתורגמן תופיע על רקע אחיד, על דמותו לא יופיע מידע אחר, פלג גופו העליון, לפחות, ייראה ויוצג על 50% לפחות מהמסך, ולבושו יהיה בגוון מנוגד לרקע.

(4) על אף האמור בפסקה (3), הייתה הודעת החירום הצהרה לתקשורת בשידור חי וישיר, תחול האחריות ללוותה במתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית על הגורם שמוסר את ההצהרה, והמתורגמן יצולם וישודר לצד הדובר או שתמונת המתורגמן תופיע לצד תמונת הדובר ובגודל שווה לה ויחולו על הצגתה הוראות פסקה (3).

(5) הכתוביות כאמור בפסקה (2) והמתורגמן המקצועי לשפת הסימנים הישראלית כאמור בפסקה (3) או (4) יוצגו בעת ובעונה אחת עם הדובר בהודעת החירום.

(6) לא יאוחר משעתיים מסיום שידורה של הודעת החירום, למעט הודעה מתפרצת שהיא התראה מיידית כגון אזעקה, יפרסם הגורם שמסר את הודעת החירום באתר האינטרנט שלו קובץ קול וקובץ הקראה של נוסח הודעת החירום, וקבצים כאמור של הודעת החירום בשפה פשוטה; לעניין זה, "קובץ הקראה" – לרבות קובץ דיגיטלי הניתן להקראה באמצעות תוכנת הקראה או הניתן להמרה לברייל באמצעות מדפסת לשימוש אנשים עם עיוורון הנעזרים בתוכנות הקוראות מידע ממוחשב."

(2) בסעיף קטן (ד) –

(א) בהגדרה "הודעת חירום", ברישה, אחרי "הודעה מתפרצת משודרת בערוץ טלוויזיה" יבוא "הצהרה לתקשורת בשידור חי וישיר";

(ב) בהגדרה "אירוע חירום אזרחי" בסופה יבוא "או מצב של מחלה מידבקת מסוכנת שהוכרזה לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, 31940";

(ג) אחרי ההגדרה אירוע קרינה רדיולוגי" יבוא:

"הצהרה לתקשורת בשידור חי וישיר" – מסיבת עיתונאים שמקיים גורם מטעם רשות ציבורית כהגדרתה בסעיף 19א לחוק השוויון, ובכלל זה הודעה, או הצהרה לתקשורת שמוסר גורם כאמור, המשודרת בשידור חי וישיר, שלמסדר הטלוויזיה ניתנה התראה עליה פחות מ-48 שעות מראש".

דברי הסבר

כללי חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס"ה-2005 (להלן – החוק), קובע בין היתר את חובתו של משדר טלוויזיה לערוך התאמות נגישות של תכונות ושל הודעות חירום. החוק קובע את חובת תאגיד השידור הישראלי ללוות כל הודעת חירום, באופן סביר, בכתוביות ובתרגום לשפת סימנים, ואילו משדר טלוויזיה אחר יכול להסתפק בכתוביות המפנה צופים עם לקות שמיעה להודעת החירום המשודרת בידי התאגיד. הודעת חירום היא הודעה מתפרצת על אירועי חירום שונים, כגון אירוע חירום אזרחי, מבצע צבאי, ותנאי מזג אוויר קיצוניים המהווים סכנה. בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצעים כמה תיקונים שמטרתם להגביר את הנגישות של הודעות אלה לאנשים עם מוגבלות.

סעיף 1 מציע לתקן את שם החוק כדי לבטא את מהותו – התאמות נגישות בשידורי הטלוויזיה עבור אנשים עם מוגבלות מסוגים שונים.

סעיף 2 מציע לקבוע תנאי כשירות למתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית לעניין ליווי הודעות חירום. מתורגמן מקצועי יהיה מי שקיבל תעודת גמר בבחינה הממשלתית שעורך משרד הכלכלה והתעשייה, ובטרם נערכה בחינה כאמור – מי שלמד בעבר במסגרות שקיימו קורסים בתחום זה, לפי התקופות כמפורט בהגדרה המוצעת.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי לעניין הודעת חירום שמשדר תאגיד השידור הישראלי, הכתוביות שבהן תלווה ההודעה יהיו כתוביות גלויות והתרגום לשפת סימנים יהיה על ידי מתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית. דמותו של המתורגמן תוצג באופן שיקל על הצופים לראותה, והכתוביות והמתורגמן יוצגו עם הדובר. עוד מוצע לקבוע כי הודעת חירום תיחשב גם הצהרה לתקשורת או מסיבת עיתונאים,

⁹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

ובלבד שההודעה עליהן נמסרה פחות מ-48 שעות לפני מועד שידורן. מוסר ההצהרה לתקשורת הוא שיידרש להעמיד מתורגמן מקצועי לשפת סימנים ישראלית, אשר יצולם וישודר עם מוסר ההצהרה, או שתמונתו תשודר בצד תמונת הדובר ובגודל שווה לה. נוסף על כך, בתוך שעתיים מסיום שידור הודעת החירום יידרש הגורם שמסר את הודעת החירום לפרסם באתר האינטרנט שלו קובץ קול וקובץ הקראה המיועד לאנשים עם עיוורון של נוסח הודעת החירום, וכן קובץ קול וקובץ הקראה שבהם תובא הודעת החירום בשפה פשוטה המותאמת לאנשים עם מוגבלות שכלית.

כמו כן, נוכח הניסיון שנצבר במשבר נגיף הקורונה החדש, מוצע להוסיף להגדרה "אירוע חירום" שבסעיף 9(ד) לחוק מצב של מחלה מידבקת מסוכנת שהוכרזה לפי פקודת בריאות העם, 1940, כך שהודעה לגבי אירוע כאמור תיחשב הודעת חירום לגבי החוק.

הצעת חוק בנוסח זהה אושרה בקריאה הראשונה בכנסת העשרים וארבע (הצעות חוק הכנסת – 893) ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באייר התשפ"ג (15.05.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
 יצחק קרויזר
 אופיר כץ
 ינון אזולאי
 פנינה תמנו
 יצחק פינדרוס
 שמחה רוטמן
 עודד פורר
 זאב אלקין
 אפרת רייטן מרום

		מצטרפים : חברי הכנסת
מתן כהנא	דני דנון	
אורית פרקש הכהן	דוד ביטן	
אלון שוסטר	יולי יואל אדלשטיין	
משה גפני	אליהו רביבו	
יעקב אשר	ניסים ואטורי	
ישראל אייכלר	שלום דנינו	
אליהו ברוכי	טלי גוטליב	
משה רוט	גלית דיסטל אטבריאן	
מיכל מרים וולדיגר	חנוך דב מלביצקי	
אוהד טל	בועז ביסמוט	
משה סולומון	משה סעדה	
צבי ידידיה סוכות	אלי דלל	
יבגני סובה	דן אילוז	
שרון ניר	ששון ששי גואטה	
יוליה מלינובסקי	צגה מלקו	
חמד עמאר	חזה אתי עטייה	
גדעון סער	משה פסל	
יפעת שאשא ביטון	אריאל קלנר	
שרן מרים השכל	קטי קטרין שטרית	
מרב מיכאלי	אושר שקלים	
נעמה לזימי	יוסף טייב	
גלעד קריב	אברהם בצלאל	
אלמוג כהן	סימון מושיאשוילי	
צביקה פוגל	יונתן מישרקי	
לימור סון הר מלך	ארז מלול	
	מיכאל מרדכי ביטון	

4597/25/פ

הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת חרבות ברזל,

התשפ"ד-2024

- רשות זיכרון 1. (א) מוקמת בזאת רשות זיכרון לאירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – הרשות) והיא תוקם באזור חבל תקומה ; בסעיף זה, "אזור חבל תקומה" – אופקים, המועצה האזורית שדות נגב, היישובים אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, היישובים הנוספים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון,

ושער הנגב אשר בהמלצת מערכת הביטחון ובאישור הממשלה פונו במלואם בעקבות מתקפת הטרור שהחלה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), וכן כל יישוב מזכה שנקבע בהחלטת ממשלה כיישוב שמנהלת תקומה תפעל לשיקומו בשל מתקפת הטרור.

(ב) הרשות תפעל להנצחת –

(1) כ-1400 מאזרחי מדינת ישראל שנטבחו באכזריות על ידי ארגוני הטרור ועוזריהם;

(2) קהילות שנחרבו ונהרסו במהלך ועקב אירועי הטרור;

(3) גבורתם של האזרחים, החיילים, השוטרים, חברי כיתות הכוננות וכלל כוחות הביטחון שתרפו נפשם במערכות הקרב נגד ארגוני הטרור ועוזריהם;

(4) מסכת הגבורה של 252 חטופים ושבוים בשבי ארגוני הטרור ועוזריהם, להתמודדותם הקשה בשבי ולחוקם הנפשי והפיזי, ולמחויבות המדינה לפעול כל העת להשבתם של כלל החטופים והשבוים.

2. תפקיד הרשות וסמכויותיה
תפקיד הרשות הוא להנציח את זכרם ואת גבורתם של הנרצחים, השורדים והלוחמים ולספר את סיפורם של החטופים והשבוים ושל הקהילות שנפגעו באירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); לשם כך תהיה הרשות מוסמכת –

(1) להקים מפעלי זיכרון ביוזמתה ובהנהלתה, להדריך ולפעול בשיתוף פעולה עם גופים העוסקים בהנצחת אירועי הטרור כאמור;

(2) לאסוף, לחקור ולפרסם עדויות על אירועי הטרור;

(3) לקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועי הטרור, לזכרם וגבורתם של הנרצחים, השורדים, הלוחמים, החטופים והשבוים;

(4) לעשות כל פעולה אחרת שתידרש לשם ביצוע תפקידה.

3. יום הזיכרון
(א) כ"ד בתשרי יהיה יום זיכרון ממלכתי לציון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ומלחמת "חרבות ברזל" (להלן – יום הזיכרון), להתייחדות עם זכר הנרצחים והנופלים, לזיכרון גבורתם ולציון המחויבות של מדינת ישראל להשבת כל אזרחיה שנשבו או שנחטפו במהלך אירועי הטרור; ביום הזיכרון –

(1) משרד ראש הממשלה יקיים טקס אזכרה ממלכתי;

(2) במחנות צה"ל ובבתי הספר יוקדש זמן ללימוד אירועי הטרור של ה-7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", סיפוריהם של הנרצחים, הנופלים והקהילות שנפגעו, מחויבותה של מדינת ישראל לאזרחיה וחשיבותה של מצוות "פדיון שבויים" ביהדות;

(3) הדגלים במוסדות ציבור ובמחנות צה"ל יורדו לחצי התורן;

(4) תוכניות השידורים ברדיו ובטלוויזיה יבטאו את אופיו וייחודו של יום הזיכרון.

(ב) הכנסת תקיים דיון מיוחד לציון יום הזיכרון במועדו או במועד סמוך לו; הדיון יתקיים במליאת הכנסת ובוועדות בכנסת כפי שתקבע ועדת הכנסת.

(ג) חל כ"ד בתשרי ביום חג, מנוחה או שבתון, או ביום ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יקוימו הפעילויות לציון יום הזיכרון ביום ראשון בשבוע שלאחר מכן.

4. הרשות – תאגיד הרשות היא תאגיד.

5. תקציב הרשות ייקבע בתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב משרד התרבות והספורט בחוק התקציב השנתי; בסעיף זה, "תחום פעולה" ו"חוק תקציב שנתי" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

6. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

בבוקר חג שמחת תורה, כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), החלה מתקפת טרור רצחנית ואכזרית בהיקף ובעוצמה שלא ראינו כמותה מאז השואה הנוראית שעברה על העם היהודי לפני 79 שנים.

במהלך אירועי הטרור אלפי מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לישראל, טבח, אנסו וחטפו מבתיים מבוגרים, נשים, ילדים ותינוקות, צעירים וצעירות שחגגו ורקדו בפסטיבל של אור ומודעות, אנשי רפואה, אנשי כוחות הצלה, כוחות ביטחון וחיילים. פשעים אלו נעשו ללא אבחנה, באכזריות שטנית מתוכננת מראש, ותוך תיעוד על ידי המחבלים עצמם של תמונות מזוועות וסרטונים מצמררים, שאף בן אנוש לא מסוגל לצפות ולהכיל את הרוע והכאב הטמונים בהם.

באירועים אכזריים אלה, נרצחו כ-1400 אזרחים, אנשי כוחות הביטחון וחיילים, נחטפו כ-252 אזרחים וחיילים לרצועת עזה וקהילות שלמות נמחקו ונפגעו באופן אנוש. מבין הנחטפים, ישנם מי שנרצחו באכזריות, ישנם מי שחזרו לאחר עינויי שבי קשים ו-132 עודם מוחזקים בידי האויב האכזר ולא ברור לחלוטין מה עולה בגורלם.

לצד החושך שבא עם האכזריות הנוראה, התגלו גם ניצוצות של אור לנוכח מעשי גבורה ותסד שרבים

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

מהם נעשו על ידי אזרחים וחיילים תוך סיכון חיים אישי. חלק מגיבורי המעשים הללו שרדו לספרם וזכינו להיחשף למסירותם ולהקרבתם, ואולם ייתכן שלעולם לא ניחשף לסיפורי הגבורה של אלו שלא שרדו. בדומה, גם החטופים ששבו מן התופת, סיפרו על גילויי חמלה ואנושיות בין החטופים, אשר תמכו זה בזה בימי השבי הנוראים מכל. עדויות אלה משקפות כי ערכים של מסירות, רעות, קדושת החיים ועזרה הדדית, ברוח "כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם ומלואו" מאפיינים את העם היהודי משחר ימיו ועד היום.

אירועי ה-7 באוקטובר ייחרטו לנצח בלב העם היהודי וחובתנו המוסרית והערכית להעלות על נס ולהנציח את זכרם וגבורתם של הנרצחים, הנופלים, הגיבורים והחטופים.

לפיכך, בהצעת חוק זו מוצע להקים רשות זיכרון לאירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – הרשות), שתוקם בחבל תקומה. הרשות תפעל להנצחת אלו שהוכרעו בקדושת מעוניהם לטבח, הקהילות שנחרבו ונהרסו, עוז הרוח של אזרחים שמסרו את נפשם כדי להציל אחרים, גבורתם של חיילים, שוטרים, חברי כיתות כוננות וכלל כוחות הביטחון שחירפו את נפשם במערכות הקרב, מסכת הגבורה של החטופים והשבויים, לרבות התמודדותם הקשה בשבי וחוזקם הנפשי והפיזי. כמו כן, רשות הזיכרון תפעל להנצחת מחויבותה של מדינת ישראל להשבת כלל החטופים והשבויים מבין בניה ובנותיה משבי ארגון הטרור.

תפקיד הרשות יהיה להעלות על נס את זכרם ואת גבורתם של הנופלים והלוחמים ולספר את סיפורם של השורדים, החטופים והשבויים והקהילות שנפגעו. לשם כך הרשות תהיה מוסמכת להקים ולנהל מפעלי זיכרון, וכן להדריך ולשתף פעולה עם מפעלי זיכרון אחרים שלא הוקמו ביוזמתה, לאסוף, לחקור ולפרסם את העדויות על אירועי ה-7 באוקטובר ולקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועים אלה. מוצע כי תקציב הרשות ייקבע כתחום פעולה נפרד בחוק התקציב השנתי תחת תקציב משרד התרבות והספורט.

בנוסף, בהצעת החוק מוצע לאמץ את החלטת הממשלה מספר 1525 מיום 17.03.2024, לפיה ביום כ"ד בתשרי יקום יום הזיכרון הלאומי לציון אירועי 7 באוקטובר 2023 ו"מלחמת חרבות ברזל". יום זה יוקדש להתייחדות עם זכר הנרצחים והנופלים ולציון מעשי הגבורה ומחויבותה של מדינת ישראל להשבת כל אזרחיה שנשבו או שנחטפו.

מוצע שיום הזיכרון יצוין בדרכים אלה; משרד ראש הממשלה יקיים טקס אזכרה ממלכתי לנרצחים והנופלים, שתקציבו ייקבע בחוק התקציב השנתי תחת תקציב המשרד האמור; במחנות צה"ל ובבתי הספר יוקדש זמן ללימוד על אירועי הטרור ועל חשיבות מצוות פדיון השבויים; הדגלים בבניינים ציבוריים ומחנות צה"ל יורדו לחצי התורן; תוכניות השידורים יבטאו את אופיו וייחודו של יום זה; הכנסת תקיים דיון מיוחד במליאת הכנסת ובוועדותיה.

לבסוף, מוצע לקבוע כי ראש הממשלה יהיה הממונה על ביצוע חוק זה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר וקבוצת חברי הכנסת (פ/4570) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/4596).

הצעת החוק זהה לפ/4570 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט באייר התשפ"ד (27.05.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת סימון מושיאשווילי
ינון אזולאי

3687/25/פ

הצעת חוק יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, התשפ"ג–2023

- מטרה
1. מטרת חוק זה לקבוע יום לציון המכתב שנחתם על ידי 18 משפחות מקהילת יהודי גאורגיה שהביע את רצונם לעלות לארץ ישראל (בחוק זה – מכתב 18 המשפחות) והיה נקודת מפנה במאבק הלאומי לעלייה לארץ ישראל של הקהילה היהודית בברית המועצות בכלל, ושל יהודי גאורגיה בפרט.
- יום לציון מכתב 18 המשפחות
2. (א) מדי שנה, ב־10 בנובמבר, היום שבו פורסם בשנת 1969 מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, יקום יום לציון מכתב 18 המשפחות (בחוק זה – יום לציון מכתב 18 המשפחות).
- (ב) חל 10 בנובמבר ביום חג, מנוחה או שבתון, יום זיכרון או יום ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יקוימו הפעילויות של יום לציון מכתב 18 המשפחות ביום ראשון בשבוע שלאחר מכן.
- דרכי קיום
3. (א) במוסדות החינוך יוקדש זמן ללימוד הנושאים הנוגעים למטרת החוק.
- (ב) יתקיים טקס מרכזי לרגל יום לציון מכתב 18 המשפחות, לפי החלטת הממשלה.
- (ג) הכנסת תקיים ישיבה ממלכתית לציון מכתב 18 המשפחות, במועד האמור בסעיף 2 או במועד סמוך לו.
- ביצוע
4. ראש הממשלה או שר שייקבע על ידו ממונה על ביצוע חוק זה.

דבר ה ס ב ר

ביום 10 בנובמבר 1969 פורסם על ידי מדינת ישראל מכתב שנחתם על ידי 18 משפחות מקהילת יהודי גאורגיה שבברית המועצות, שהביע את רצונם לעלות לארץ ישראל, והוגש לוועדת זכויות האדם של ארגון האומות המאוחדות (להלן – האו"ם), זאת לאחר שבקשתו של יוזם המכתב, שבתאי אלאשווילי ז"ל, לעלות לישראל עם משפחתו נדחתה. המכתב נכתב על רקע עלייתם לארץ של שלושת האחים

הרבנים למשפחת מיכאלשווילי מהעיר קולאשי שבגאורגיה בשנת 1967, ששלחו ויזות בחשאי ליהודי גאורגיה, שהונפקו על פי סעיף איחוד משפחות.

באותם ימים הסתירו השלטונות הסובייטים את רצונם של היהודים בברית המועצות לעלות למדינת ישראל. התכחשות של אזרח בברית המועצות מהכרה בברית המועצות כמולדתו נחשבה כמעשה בגידה שיש בו סכנת עונש מוות.

לפיכך, מתוך מסירות נפש לתורת ישראל ולארץ ישראל, יהודי גאורגיה החליטו למסור את נפשם לשם עלייה לארץ ישראל ונקטו בפעולות שונות לרבות שביתות רעב, הפגנות וכתובת מכתב 18 המשפחות.

המכתב הצליח לחדור בנס דרך שירותי הביטחון הסובייטים והוא הוברח לשגרירות הולנד. מר שבתאי אלאשווילי ז"ל מסר את המכתב לשגריר. ביום 10 בנובמבר 1969 ראש הממשלה גולדה מאיר חקריאה את המכתב בכנסת ושגריר ישראל באו"ם, יוסף תקוע, מסר אותו למזכיר האו"ם. על מכתב זה אמרה גולדה מאיר: "לולא היה המכתב של 18 המשפחות – לא הייתה עלייה מברית המועצות, מאבקן של 18 המשפחות למען זכויותיהן הלאומיות ולמען עלייה ראויה לעט סופרים והיסטוריונים", ויגאל אלון אמר כי "המכתב מהווה נקודת מפנה בהיסטוריה של המאבק היהודי על הזכות להיות יהודים".

בעקבות המכתב, מאבקם של יהודי גאורגיה הוביל לשינוי בעמדת השלטונות הסובייטים, ומאות אלפי יהודים עלו לישראל ולמדינות אחרות מכל רחבי ברית המועצות, לרבות גאורגיה. אין צורך להכביר במילים אודות הפחד והחשש האמיתי לחיים ששררו בשנים אלו ברחבי מדינות חבר העמים ובמיוחד כנגד היהודים.

עלינו לזכור ולשמר את ההיסטוריה היהודית, ולכן חובתנו להעביר הלאה את המאורעות שעברו הדורות הקודמים.

על כן, מוצע להסדיר בחוק קיום יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה ב־10 בנובמבר. היום יצוין באמצעות הקדשת זמן ללימוד הנושא במוסדות החינוך וקיום ישיבה ממלכתית בכנסת. כמו כן, יתקיים טקס מרכזי לציון יום זה לפי החלטת הממשלה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1167 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1167. הצעת חוק יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, התשפ"ג-
2023 של חה"כ סימון מושיאשוילי וינון אזולאי (פ/3687)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב בן צור וה"ח שרון אפק, לילך וגר
ודוד בבלי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם שיח עם משרדי המורשת והמשפטים
ובחינת קידום הנושא שלא באמצעות חקיקה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
מאיר כהן
מירב כהן
יוסף טייב
אוריאל בוסו
ארז מלול
סימון מושיאשוילי
אברהם בצלאל

3758/25/פ

- הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג–2023
1. מטרת החוק
מטרת חוק זה, להבטיח הטמעה של תכנים לימודיים הקשורים למורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך, וכן לקדם את המחקר והלימוד האקדמיים של מורשת זו, והכל בשים לב למסקנות הוועדה להעצמת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך (ועדת ביטון).
 2. הקמת מינהלת ייעודית
במשרד החינוך תוקם מינהלת ייעודית להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח (להלן – המינהלת).
 3. תפקידי המינהלת
המינהלת תפעל ליישום מטרות חוק זה, ובכלל זה –
 - (1) תעבד, תעדכן ותפיק תכנים במקצועות הנלמדים במערכת החינוך בנושא מורשת יהדות ספרד והמזרח, בשיתוף פעולה עם היחידות והגורמים המקצועיים האמונים על כך במערכת החינוך;
 - (2) תעקוב באופן שיטתי אחר הטעמת התכנים שהופקו לפי פסקה (1) במערכת החינוך;
 - (3) תארגן הדרכות, סדנאות והשתלמויות לעובדי מערכת החינוך בנושא מורשת יהדות ספרד והמזרח.
 4. תקציב המינהלת
(א) תקציב המינהלת ייקבע בתחום פעולה נפרד שייוחד לפעילות המינהלת בסעיף תקציב משרד החינוך בחוק התקציב השנתי; לעניין זה, "תכנית" ו"סעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985.

- (ב) בחמש השנים הראשונות לפעולתה ייקבע למינהלת תקציב שנתי בסך 250 מיליון שקלים חדשים.
5. (א) שר החינוך ימנה את ראש המינהלת שיהיה עובד המדינה.
(ב) ראש המינהלת אחראי על ביצוע תפקידי המינהלת לפי סעיף 3, באמצעות עובדי המינהלת.
6. המינהלת תפרסם דוח שנתי שיפרט את פעולותיה וכן נתונים לגבי יישום מטרות החוק; הדוח יוגש לשר החינוך ויועמד לעיון הציבור.
7. שר החינוך ימנה שלושה אנשי אקדמיה מומחים בעלי שם בתחום יהדות ספרד והמזרח כמועצה מלווה (להלן – המועצה המלווה) לוועדה שהסמיכה המועצה להשכלה גבוהה לענייני תכנון ולתקצוב (להלן – ועדה לתכנון ולתקצוב).
8. תפקידי המועצה המלווה תפעל ליישום מטרת חוק זה במוסדות להשכלה גבוהה כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958², ובין היתר תפעל לקידום הנושאים שלהלן –
- (1) הענקת תמריצים למחקר בתחומי יהדות ספרד והמזרח;
(2) פתיחה של מסלולי לימוד ייחודיים בתחומי יהדות ספרד והמזרח.
9. סמכויות המועצה המלווה חברי המועצה המלווה יהיו רשאים להופיע בישיבות הוועדה לתכנון ולתקצוב ולהשתתף בדיוניה; לנציג מוסכם מטעם המועצה המלווה תהיה זכות הצבעה בוועדה לתכנון ולתקצוב.
10. תחילה תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו; עד ליום התחילה תוקם המינהלת ותמונה המועצה המלווה.
11. שר החינוך ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

"אני מאמין שהגשת הדוח לא רק למשרד החינוך אלא לכלל הציבור בישראל תפתח שיח אמיתי בשאלת הזהות הישראלית תוך מתן ביטוי לנוכחות המזרחית שהיא חלק אורגני ממנה. שיח כזה יכול להביא לקבלה הדדית של חלקי אוכלוסייה מעדות שונות שלא אחת מתכתשות זו עם זו באמצעי התקשורת ובניסיון מתמשך של הדרה ודעות קדומות" (מתוך דוח ועדת ביטון).

ביום 7.7.16 הציגה הוועדה להעצמת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך בראשות המשורר ארז ביטון (להלן – ועדת ביטון) את המלצותיה לציבור. בוועדת ביטון פעלו 80 אקדמאים ומומחים מתחומי החינוך, התרבות והרוח, אשר התבקשו לבחון כיצד מתמודדת מערכת החינוך הישראלית עם

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

סוגיות הנוגעות למורשת יהדות ספרד והמזרח. בתום חודשים של דיונים ממושכים ועבודת מחקר מעמיקה, מצאה ועדת ביטון שמערכת החינוך לאורכה ולרוחבה, משלב בית הספר היסודי ועד לאקדמיה, דוחקת לשוליים את המורשת המפוארת של יהדות המזרח.

ועדת ביטון הגיעה למסקנה שבכל תחומי הידע הנלמדים במערכת החינוך – היסטוריה, ספרות, אומנות ועוד – יש צורך ביצירת תכנית אסטרטגית רב-שנתית שתבטיח שמורשת יהדות ספרד והמזרח תקבל את מקומה הראוי, לצד מורשת עדות ישראל האחרות. שר החינוך, אשר מינה את הוועדה, התייחס למסקנותיה כ"תיקון עוול היסטורי".

בחברה הישראלית קיימים שסעים עמוקים ומסוכנים בין קבוצות שונות בציבור. שסעים אלה מאיימים לפורר את החברה הישראלית ולהרוס את מה שנבנה בעמל רב לאורך שנים. בהקשר זה, מסקנות ועדת ביטון מהוות קריאת השכמה לציבור ולמנהיגיו, מאחר שהן מפנות לדרך היחידה שבה ניתן לאחות את השסעים – לא באמצעות הסתה, לא באמצעות ביטול הדדי, ולא באמצעות העצמה של רגשות נקם, בידול וקיפוח – אלא באמצעות חינוך עשיר, מתקדם ופלורליסטי, שמזהה ומכבד את העושר והייחודיות של אחת מהקבוצות שמרכיבות את החברה הישראלית.

מטרת הצעת החוק להקים מערך מקצועי להטמעת המורשת וההיסטוריה של יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך ובאקדמיה. הדבר הכרחי משום שהניסיון מלמד שללא עיגון בחקיקה ראשית מסקנות הוועדה צפויות להתמסמס ולהישכח. יודגש שמטרת הצעת החוק אינה ליישם את מסקנות הוועדה, הפרוסות על פני מאות עמודים, ככתבן וכלשונון אלא מטרתה לפעול ברוח מסקנות הוועדה, תוך הפעלת שיקול דעת, ביצוע התאמות נדרשות, הפרדה בין עיקר ותפל ורב-שיח תמידי עם הגורמים השונים במערכת החינוך ובאקדמיה. כמו כן, חשוב לציין שהטמעת התכנים צריכה להיעשות בהרמוניה, עד כמה שניתן, עם תכניות הלימודים הקיימות. כך לדוגמא, במסגרת שיעורי ההיסטוריה יש להקצות נתח משמעותי יותר לתולדות יהדות ספרד והמזרח; במסגרת שיעורי ספרות יש ללמד יותר יצירות שמקורן ביהדות ספרד והמזרח, וכדומה.

מוצע להקים במשרד החינוך מינהלת ייעודית, בעלת כלים וסמכויות, שתפקידה להטמיע במערכת החינוך תכנים רלוונטיים למורשת יהדות ספרד והמזרח. המינהלת תזכה לתקציב הולם, ותדווח בכל שנה על התקדמות בהשגת יעדיה. כדי להבטיח שתהליך דומה יבוצע גם במוסדות להשכלה גבוהה, תוקם לצד המועצה להשכלה גבוהה והוועדה לתכנון ולתקצוב מועצה מלווה שתורכב משלושה מומחים בעלי שם מהאקדמיה בתחומי יהדות ספרד והמזרח. מומחים אלה יהיו אמונים על הטמעת תכנים ופיתוח המחקר והלימוד של יהדות ספרד והמזרח במוסדות להשכלה הגבוהה ויהיו שותפים מלאים לדיונים ולקבלת ההחלטות בוועדה לתכנון ותקצוב.

כמו כן, מוצע ששר החינוך ימנה את העומד בראש המינהלת ואת חברי המועצה המלווה וכן יהיה מוסמך להתקין תקנות לביצוע החוק בהתייעצות עם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 1168/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1168. הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג-2023 של חה"כ מאיר כהן ואחרים (פ/3758)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ח לילך שלי וברק קרונונפלד.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אופיר כץ
יבגני סובה
זאב אלקין
יוסף טייב
מתן כהנא
לימור סון הר מלך
צבי ידידיה סוכות
יצחק פינדרוס

פ/25/4684

הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף 1א17 .1 בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 17א יבוא:

"הפחתת תקציב 1א17. הוכח לוועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה כי מוסד מוכר הפר את הוראות סעיף 25, תנקוט באמצעי אכיפה כנגדו, באישור המועצה והוועדה שהוסמכה לפי סעיף 17א, ובכלל זה, הפחתת הסכומים שיש להעבירם מתקציב המדינה לאותו מוסד לפי כל דין (להלן – הפחתת תקציב); ובלבד שניתנה למוסד הזדמנות להשמיע את טענותיו ולאחר ששקלה את השלכות הפחתה על המוסד."

הוספת סעיף 25 יז .2 אחרי סעיף 25טז לחוק העיקרי יבוא:

"פיטורין או 25 יז. (א) הוכח למנהל מוסד מוכר כי איש סגל הפסקת התקשרות אקדמי המועסק על ידי המוסד או הפועל בתחומי

עם איש סגל אקדמי
בשל הסתה או
תמיכה בטרור או
במאבק מזוין נגד
מדינת ישראל

המוסד, ביצע את אחד מהמפורטים להלן, יפעל
לפטרו או לסיים את ההתקשרות עמו, לפי העניין,
ובלבד שקיבל דיווח מפורט מרשויות המשמעת של
המוסד על ההליכים שנקטו על ידן וכן את עמדות
היועץ המשפטי למוסד והיועץ המשפטי למועצה
בעניין, ונתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את
טענותיו בפניו:

(1) הסתה לטרור;

(2) תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין
או במעשה טרור של ארגון טרור, של מדינת
אויב או של יחיד נגד מדינת ישראל.

(ב) פוטר איש סגל אקדמי לפי הוראות סעיף
קטן (א), יהיה המוסד המוכר, על אף הוראות כל
דין, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, פטור ממתן
הודעה מוקדמת לפיטורים; איש הסגל האקדמי
לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי חוק פיצויי
פיטורים, התשכ"ג-1963², זולת אם בית הדין
האזורי לעבודה קבע אחרת."

דברי הסבר

מוסדות ההשכלה הגבוהה מהווים סמל ומוקד של ידע, קידמה ופתיחות רעיונית, והם שחקני מפתח
בהובלת דעת הקהל והשיח הציבורי.

מדינת ישראל מתגאה בחופש ביטוי נרחב המאפשר למגוון רחב של דעות להישמע מעל כל במה. עם
זאת, ימי המלחמה שאנו מצויים בהם מחייבים אותנו לדייק ולאזן את חופש הביטוי אל מול הצורך
החיוני להגביל מעשים וביטויים המסיתים לטרור או התומכים בטרור או במאבק מזוין נגד מדינת
ישראל.

לעתים וביתר שאת בתקופה האחרונה נראה כי איזון זה הופר, במקרים שבהם אנשי סגל והוראה
במוסדות ההשכלה הגבוהה הביעו – במלים או במעשים – תמיכה והזדהות עם מעשי טרור, מבלי
שניתנה לכך בכל המקרים התייחסות ראויה מצד המוסדות עצמם במסגרת מנגנוני המשמעת המופעלים
על ידי המוסדות. בכך, ניתנת הלכה למעשה תעודת כשרות למעשים והתבטאויות אלו, על ידי מוסדות
שרובם נתמכים על ידי המדינה.

בהתאם לעקרון הדמוקרטיה המתגוננת, יש להבטיח כי גם זירת ההשכלה הגבוהה תהיה נקייה

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

מהתבטאויות ופעולות המסיתות ותומכות בטרור באשר הוא ובמאבק מזוין נגד מדינת ישראל. על כן, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי מנהל מוסד יפעל לפטר איש סגל אקדמי המועסק על ידו או פועל בתחומי המוסד, אשר מביע תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים, נגד מדינת ישראל או מסית לטרור וזאת לאחר בחינת היועץ המשפטי של המוסד ושל המועצה להשכלה גבוהה, לאחר קבלת דיווח מרשויות המשמעת של המוסד על ההליכים שנקטו, ולאחר שנתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את טענותיו.

מוצע לקבוע כי פיטורים אלו לא יזכו את המפוטר בפיצויי פיטורים כמשמעותם בחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963, אלא אם כן בית הדין לעבודה קבע אחרת; זאת, הן על מנת למנוע מהמפוטר קבלת "פרס" על מעשיו, והן על מנת שלא להשית על המוסד המפטר עלויות נוספות. עוד מוצע לקבוע כי מוסד מוכר להשכלה גבוהה שפיטר איש סגל אקדמי כאמור יהיה פטור ממתן הודעה מוקדמת לפיטורים. לבסוף, על מנת להבטיח שהסעיפים הללו יקוימו במלואם, מוצע לקבוע כי ועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה להשכלה גבוהה תהיה רשאית, באישור המלי"ג והוות"ת, להפחית מתקציבי מוסד נתמך אשר יפר את הוראות סעיף זה, וכן תהיה רשאית לנקוט באמצעי אכיפה אחרים, לאחר שנתנה למוסד הזדמנות להשמיע טענותיו בעניין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1169 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024.

חק/1169. הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון - פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד-2024 של חה"כ אופיר כץ ואחרים (פ/4684)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, יואב בן צור וה"ה שרון אפק, דוד בבלי, עמרי גולן, אביטל סומפולינסקי ונציגת משרד החינוך.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם קיום שיח בין משרדי המשפטים, החינוך, המועצה להשכלה גבוהה ומגישי הצעת החוק לשם גיבוש נוסח מוסכם או לחילופין להסדרת הנושא שלא באמצעות חקיקה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

פ/25/4567

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – העדפה מתקנת למשרתי מילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 9 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9(ב), אחרי "רקע חברתי-כלכלי" יבוא "בשל שירות מילואים שהיה בו כדי לפגוע בנגישות ללימודים, בהתחשב באופי השירות, תקופתו וסמיכותו למועד הקבלה ללימודים".
2. הוספת פרק ג'א בחוק העיקרי, אחרי סעיף 19א יבוא:

"פרק ג'א: העדפה מתקנת למועמדים המשרתים בשירות מילואים

19א.1. (א) מועמד המשרת בשירות מילואים, שהיה בו כדי לפגוע בנגישות ללימודים, בהתחשב באופי השירות, תקופתו וסמיכותו למועד הקבלה ללימודים, יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום והקבלה למוסד בתחומי הלימוד השונים, לרבות באמצעות מסלולי לימוד מיוחדים.

(ב) מועמד כאמור בסעיף קטן (א), שבשנה בה הגיש את מועמדותו, שירת בשירות מילואים 60 ימים לפחות, אף אם אינם רצופים, יהיה זכאי להעדפה בתנאי הרישום והקבלה למוסד מבין כלל המועמדים המשרתים בשירות מילואים.

19א.2. (א) הסכומים המוקצים במסגרת תקציב למשרתי מילואים המועצה להשכלה גבוהה ובמסגרת תקציבי המוסדות להשכלה גבוהה שהמדינה משתתפת באוכלוסייה בתקציביהם, לקידום נגישות להשכלה גבוהה של מועמדים המשתייכים לאוכלוסיות ייחודיות, לרבות מיעוטים ומטעמים של רקע חברתי-כלכלי, ייחודית

יוקצו, בשינויים המחויבים ובאופן יחסי, גם לצורך קידום נגישות להשכלה גבוהה של מועמדים המשרתים בשירות מילואים, על פי חלקם של המשרתים מבין כלל הזכאים לתקציבים כאמור.

(ב) כל העדפה, התאמה או הקלה הניתנת למועמדים המשתייכים לאוכלוסיות ייחודיות כאמור בסעיף קטן (א), לעניין רישום וקבלה ללימודים במוסד, יחולו בשינויים המחויבים, גם על מועמדים המשרתים בשירות מילואים.

העדפה מתקנת 3א19. על אף האמור בסעיפים 4 ו-9, ומבלי לגרוע למשרתי מילואים – הבחנה מותרת שיש בהן כדי לתגמל מועמדים המשרתים בשירות מילואים, או להביע הוקרה כלפיהם, בהתחשב בין השאר, במספר הימים ששירתו בשירות מילואים, במשך התקופה בה שירתו בשירות מילואים, ברציפות שירות המילואים לאורך השנים, בטיבה של ההטבה או ההעדפה שתינתן להם לפי הוראה כאמור ובהיקפה; הוראה כאמור שהיא סבירה ומידתית לא תיחשב הפליה אסורה.”

תחילה 3. תחילתו של חוק זה בשנת הלימודים התשפ"ה.

דברי הסבר

משרתי המילואים הם אחת הקבוצות המסורות והמחויבות ביותר בחברה הישראלית. מדובר באזרחים אשר משרתים במשך שנים רבות, תוך סיכון חייהם, והכל כדי לתרום למדינת ישראל ולהגן עליה.

במהלך מלחמת חרבות ברזל ראינו כיצד מאות אלפי אזרחים עזבו את עיסוקיהם והתגייסו לשירות מילואים פעיל במטרה להגן על מדינת ישראל. מתוך כל אלה, חיילים רבים בשירותם המילואים מצאו עצמם בין הפטיש לסדן בכל הקשור ללימודיהם האקדמיים וקבלתם למוסדות להשכלה גבוהה.

אין חולק ששירות מילואים צבאי משמעותי הוא ערך עליון במדינת ישראל. ואולם, במקרים רבים, מלבד הכשרות צבאיות ותחושת סיפוק, משרתי המילואים אינם מסיימים את שירותם הצבאי עם יכולות מתאימות להשכלה הגבוהה או לשוק העבודה. לעתים קרובות, הדבר אף מוביל אזרחים משרתי מילואים "לנדוד אל מעבר לים" וללמוד בארצות זרות בהן ישנם צורך רב יותר באנשי מקצוע מתחום הלימוד המעניין אותם.

בניגוד למשרתי מילואים פעילים ששירתו שירות צבאי מלא, אזרחים שאינם משרתים בצבא יכולים

להקדיש מזמנם ומרצם לשם השגת יכולות והכשרה מתאימים להשכלה הגבוהה ולשוק עבודה. משרתי המילואים אינם זוכים במסגרת שירותם הצבאי לניסיון רב ולידע עצום בתחומים רלוונטיים לשוק התעסוקה ולהשכלה הגבוהה, כך שנוצר פער גדול בינם לבין חבריהם שאינם משרתים בצבא. לפיכך, מטרת הצעת החוק היא להעצים את משרתי המילואים, אשר שירתו בשירות חובה, לעודד אותם ולסייע להם להשתלב כראוי בחברה. סיוע זה יהווה הכרת תודה של המדינה למשרתי המילואים, ואף יוביל להגברת המוטיבציה להתגייסות לצבא ההגנה לישראל.

על כן, מוצע לקבוע בחוק כי חייל משוחרר אשר שירת שירות סדיר וכעת משרת במילואים בצורה פעילה, יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום והקבלה למוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה וללימודים בהם, לרבות לרישום וקבלה לתחומי הלימוד השונים ולמסלולי לימוד מיוחדים. העדפה מתקנת זו תחול הן על תקציבים והן על אמות מידה וניקוד לצורך רישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, באופן שההעדפה המתקנת או עדיפות אחרת מכוח חוק זה לא ייחשבו להפליה.

יתר על כן, הצעת החוק משווה את מעמדם של משרתי המילואים הפעיל למעמדן של קבוצות אוכלוסייה ייחודיות אשר זכאיות להקלות או תנאים חלופיים לצורך קבלה, רישום ולימודים להשכלה גבוהה, דוגמת מיעוטים וקבוצות בעלות רקע חברתי-כלכלי רלוונטי. באופן זה, כל חוק, תקנה, אמת מידה, תנאי קבלה, נוהל, כלל, מסלול, תכנית וכיוצא באלה אשר חלים כיום על קבוצות אוכלוסייה מסוימות בכל הנוגע לרישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על משרתי המילואים הפעיל, ויקנו להם את הניקוד המתאים ביותר לפי העניין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשפ"ד (20.05.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
יוסף עטאונה
עאידה תומא סלימאן
איימן עודה
עופר כסיף

1267/25/פ

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – התאמות לאוכלוסייה הערבית – חגים), התשפ"ג–2023

1. בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹, בסעיף 15 –

(1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "והתאמות לאוכלוסייה הערבית – חגים";

(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מוסד יפרסם את לוח השנה האקדמי שלו ובו ייקבע שלא יתקיימו לימודים בימי החג של העדות הדתיות השונות באוכלוסייה הערבית שנקבעו בהתאם לסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח–1948², ובערביהם; סטודנט הנמנה עם אחת העדות הדתיות כאמור זכאי לקבל דחיה במועד הגשת עבודה או מטלה החלים באחד מימי החג של העדה הדתית עמה הוא נמנה."

דברי הסבר

קיום לימודים סדירים בימים שבהם סטודנטים בני ובנות המיעוט הערבי אינם מגיעים לקמפוס בימי חגיהם מהווה פגיעה בתלמידים אלה. הפגיעה מתבטאת קודם כל בכך שהם מפסידים חומר וצריכים לעמול כדי להשלימו. נוסף על כך המסר שהם מקבלים הוא שהם סטודנטים סוג ב', מעין אורחים במוסד שרואה מול עיניו רק את התלמידים והעובדים היהודים.

מובן כי מוסד אקדמי אינו יכול להתחשב בהעדפות האישיות של כל תלמיד ותלמיד לגבי לוח החופשות או לגבי עניינים אחרים. אולם, מאחר שבהקשר זה מדובר בקבוצת מיעוט שמהווה כ-20% מאזרחי המדינה, הדרישה להתחשב בתגיהם של הסטודנטים והעובדים הלא יהודים מתבקשת כמיעוט לאומי יליד ניכר במדינה.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.
² ע"ר התש"ח, תוסי א', עמ' 1.

תפקיד המוסד האקדמי הוא לתרום להפחת הרגשת הניכור של הסטודנטים הערבים, וזו היא מטרתה של הצעת החוק.

כיום מתנהל לוח השנה האקדמי – באופן בלעדי – על פי ימי המועד היהודיים ואין כל התייחסות לימי מועד של קבוצות דתיות אחרות. זה בא לידי ביטוי גם באירועים חגיגיים לציון חגים יהודיים, וגם, ובעיקר, בלוח החופשות מלימודים ושל הסגל המינהלי.

ההסדר האקדמי הנהוג כעת הוא של "התחשבות" במאמינים בדתות לא יהודיות על ידי מתן פטור מחובת השתתפות בפעילות אקדמית או מתן מועד מיוחד במבחנים הנופלים על ימי חג לא יהודיים. הסדר זה אינו מספק, מכיוון שאינו מבטא הכרה ושיתוף, ולו חלקי, של בני עדות אחרות כחלק מהקהילה של האוניברסיטה.

אוניברסיטה צריכה להיות חלוצה בקידום ערכים של שוויון, צדק, חופש ושותפות כלל אנושית, והיא צריכה לעשות כן כמובן גם בביתה שלה. הכללת מקצת חגים לא יהודיים בלוח השנה האקדמי של האוניברסיטה תהווה מהלך שכזה; היא תבטא הכרה של ממש בערכי היסוד של ישראל דמוקרטית, ערכים הנאבקים על קיומם בישראל של היום.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2809).

הצעת החוק זהה לפ/24/2809 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ג (02.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה טור פז

פ/25/992

הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון – הזכות לחינוך לילדים בהשמה חוץ-ביתית), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 15 בחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016¹, בסעיף 15(ב), אחרי "בשל השמתו במשפחת אומנה" יבוא "או במסגרת השמה חוץ-ביתית אחרת".

דברי הסבר

ילדים המוצאים מבתי הוריהם בשל הצורך להבטיח להם מסגרת מוגנת, שוהים במסגרות חוץ-ביתיות כגון פנימיות או מסגרות לינה אחרות. ילדים אלו מנותקים מביתם, לעיתים בתוך זמן קצר מאד, ועומדים בפני אתגרים רבים הנובעים מניתוק חלקי או מלא מהמסגרת הביתית. לאתגר זה נוסף הצורך למצוא מוסד חינוכי חדש עבורם, שכן תלמידים המושמים במסגרת חוץ-ביתית לומדים בדרך כלל ברשות מקומית שאיננה מקום מגוריהם המקורי. בשל כך מתעוררים קשיים בשיבוצם במוסד חינוכי במקום מגוריהם החדש ולעיתים חולף זמן עד שנמצא להם מוסד חינוכי מתאים.

סעיף 15 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016 (להלן – חוק אומנה לילדים), קובע את זכותם של ילדים באומנה לחינוך, ובין היתר, את זכותו של ילד שלא להיות מופלה בשל השמתו במשפחת אומנה, לרבות בכל הנוגע לרישומו למוסד חינוך וקבלתו למוסד חינוך.

מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק אומנה לילדים כך שהזכות לחינוך כאמור תחול גם לעניין מסגרות השמה חוץ-ביתיות. הצעת החוק נועדה למנוע מצב שבו בשל נתק בין המוסד הפנימייתי לבין מחלקת החינוך המקומית או מסיבות אחרות, נשארים התלמידים שהוצאו מביתם ללא מסגרת חינוכית למשך תקופה ארוכה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה טור פז (פ/24/3832).

הצעת החוק זהה לפ/24/3832 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1067 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 02.06.2024.

חק/1067. הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון - הזכות לחינוך לילדים בהשמת חוץ-ביתית), התשפ"ג-2022 של תה"כ משה טור פז (פ/992)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ומר דן אורן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש לשם שמיעת עמדות המשרדים הרלוונטיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמות : חברות הכנסת קטי קטרין שטרית
צגה מלקו

מצטרפים : חברי הכנסת יעקב אשר
נאור שירי

4367/25/פ

הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בית ספר, התשפ"ד–2024

- מטרה 1. מטרת חוק זה להגן על שלומם ובריאותם של תלמידי בית ספר ולמנוע חשיפה שלהם לקנביס ומוצריו או למקומות לממכר קנביס בסביבת בית הספר.
- הגדרות 2. בחוק זה –
"בית ספר" – כהגדרתו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט–1969¹;
"נקודת מכירה של קנביס רפואי" – בית מרקחת שבו נמכר קנביס רפואי או כל עסק או מקום אחר בו נמכר קנביס רפואי;
"קנביס" – כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973²;
"קנביס רפואי" – מוצר המיועד לשימוש רפואי ומכיל קנביס, העומד באמות מידה מקצועיות שגיבש משרד הבריאות לעניין התצורה וריכוז החומרים הפעילים, למעט תכשיר רשום בפנקס התכשירים כהגדרתו בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א–1981³;
"תלמיד" – מי שלומד בבית ספר.
3. הגבלת מרחק של נקודות מכירה של קנביס רפואי של לא יוקמו ולא יפעלו נקודות מכירה של קנביס רפואי בטווח של 250 מטר בקו אווירי מבית ספר.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

הוראת מעבר 4. נקודות מכירה של קנביס רפואי אשר פעלו ערב תחילתו של חוק זה, ימשיכו לפעול ולמכור קנביס רפואי באופן אינטרנטי או טלפוני בלבד ויספקו את הקנביס באמצעות שילוח, ככל שהדבר מותר לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, ובלבד שהקנביס לא יוצג בנקודת המכירה ודבר מכירתו של הקנביס לא יפורסם לעוברים ולשבים ולבאי נקודת המכירה.

דברי הסבר

כידוע, קנביס מוגדר כ"סם מסוכן" בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, וגם באמנה היחידה בדבר סמים נרקוטיים של האו"ם משנת 1961 שישאל את התומה עליה. מטרתה של הצעת חוק זו היא להגביל את החשיפה של תלמידי בתי ספר (לרבות ילדים ובני נוער בגיל ההתבגרות) לקנביס, וזאת בדרך של מניעת הקמה של בתי מרקחת או נקודות ממכר אחרות של קנביס רפואי בקרבת בתי ספר.

לפי דוח הצוות הבין-משרדי בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי), גבי עמית מררי (נובמבר 2020, בעניין בחינת המדיניות בנוגע לאיסור על צריכת קנביס בישראל), אחד הנושאים החשובים שיש לתת עליהם את הדעת בבחינת המדיניות הנוהגת והראויה בנוגע לצריכת הקנביס הוא החשפה על קטינים וצעירים.

מנתוני הדוח עולה כי קיימת עלייה בהיקף השימוש בקנביס בקרב בני נוער לצד ירידה בגיל ההתנסות. זאת ועוד, הדוח דן בכך שישנם נזקים בריאותיים כבדים שצעירים עלולים להיחשף אליהם בעקבות השימוש בקנביס, בהשוואה למבוגרים, זאת לצד ההשלכות שיכולות להיות למפגש של צעירים וקטינים עם מערכת אכיפת החוק.

כמו כן, בני נוער וילדים מועדים מלכתחילה לסיכון מיוחד להתמכרויות ולהשפעה שלילית.

בראייה השוואתית, ניכר שמדינות רבות הסדירו רגולציה מקומית הקובעת מרחק מסוים בין מקום לממכר קנביס לבין בתי ספר או מוסדות חינוך. בארה"ב, כל מדינה רשאית לקבוע בעצמה רגולציה בנדון ומגוון מדינות קבעו מרחק בין בתי ממכר לקנביס במרחקים הנעים בין 150-300 מטר. בווינגטון, ממכר קנביס צריך להיות ממוקם לפחות 1,000 רגל (כ-300 מטרים) מבתי ספר ומקומות רלוונטיים נוספים כגון: גינות שעשועים, מרכז טיפול בילד, פארק ציבורי, ספריות ועוד. בניו יורק, נקבע מרחק של 500 רגל (כ-150 מטרים). באריזונה וקולורדו נקבע מרחק של 300 מטר.

בקנדה נקבע מרחק מינימלי של 150 מטר בין חנויות למכירת קנביס לבתי ספר ומקומות ציבוריים (מגרשי משחקים ומרכזים קהילתיים). באוסטרליה יש מדינות שקבעו מרחק מינימלי בין בתי ממכר קנביס לבתי ספר.

גם במדינות בהן הקנביס חוקי קיימות הגבלות על המרחק בין בתי מרקחת לבתי ספר. באורוגוואי, בה קנביס הוא חוקי, החוק המקומי מטיל מגבלת מרחק של 300 מטרים בין בתי מרקחת בהם מוכרים קנביס לבית ספר.

בקולומביה, בה קנביס הוא סם חוקי למטרות רפואיות ולמתקר, החוק המקומי מטיל מגבלת מרחק של 150 מטרים בין בית מרקחת המוכר קנביס לבתי ספר.

הצעת חוק זו מבקשת לקבוע בחקיקה הישראלית הסדר דומה להסדרים אחרים קיימים בעולם, המטילים מגבלת מרחק בין בית מרקחת למכירת קנביס רפואי לבין בית ספר. לפיכך מוצע לקבוע כי לא תותר הפעלה של נקודת מכירה לקנביס במרחק של עד 250 מטר מבית ספר.

הצעת החוק תאפשר לבתי מרקחת אשר מוכרים קנאביס ופועלים טרם כניסתו לתוקף של חוק זה, להמשיך לעסוק בממכר קנביס, זאת באמצעות מכירה "מרחוק" בטלפון או אונליין ובמשלוח בלבד, מבלי שתתבצע מכירה במקום וללא שיתרו פרסומות ותצוגת קנביס בבית המרקחת תוך מטרה לצמצם ככל הניתן את חשיפת הילדים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר א' התשפ"ד (04.03.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1126 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

חק/1126. הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בתי ספר, התשפ"ד-
2024 של תה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4367)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
טטיאנה מזרסקי
ירון לוי
קטי קטרין שטרית
מטי צרפתי הרכבי
סימון דוידסון
משה פסל
מיכל מרים וולדיגר

4561/25/פ

הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון – טיפול באמצעות בעלי חיים), התשפ"ד–2024

- תיקון סעיף 2 .1. בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח–2008¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, אחרי ההגדרה "מחלקה מוכרת לאורתופדיה" יבוא:
"מטפל באמצעות בעלי חיים" – מי שניתנה לו תעודת מטפל באמצעות בעלי חיים;".
- תיקון התוספת הראשונה .2. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, בסופה יבוא:

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.

9".	טיפול באמצעות בעלי חיים	(1) תואר אקדמי ראשון באחד מהתחומים המפורטים להלן: פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, חינוך מיוחד וייעוץ חינוכי;	תעודת מטפל באמצעות בעלי חיים
		(2) תעודה מוכרת בטיפול באמצעות בעלי חיים; בפרט זה, "תעודה מוכרת בטיפול באמצעות בעלי חיים" – תעודה המעידה על סיום לימודים בתחום טיפול באמצעות בעלי חיים, שהוכרה על ידי המנהל, ובלבד שהמנהל הכיר לעניין זה במוסד הלימודים, בתכנית הלימודים, ובמכלול לימודיו של המבקש לתעודה; לעניין זה ישקול המנהל, בין היתר, את רמת הלימודים, את דרישות הקדם ללימודים ואת תכנית הלימודים; המנהל רשאי להתנות את ההכרה בתעודה לפי פרט זה בעמידה בבחינות, בהשלמת לימודים במוסד מוכר או בתנאים נוספים;	
		(3) השלמת לימודים, בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות;	
		(4) הכשרה מעשית במשך תקופה ובהתאם להוראות שנקבעו בתקנות;	
		(5) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	

בתוספת השלישית לחוק העיקרי, בסופה יבוא:

3. תיקון התוספת השלישית

9". טיפול באמצעות בעלי חיים מטפל באמצעות בעלי חיים".

- (1) בהגדרה "מטפל", אחרי "כירורקט" יבוא "מטפל באמצעות בעלי חיים";
- (2) בהגדרה "'מרפא בעיסוק'", "פיזיותרפיסט", "קלינאי תקשורת", "תזונאי-דיאטן", "קרימינולוג קליני", "פודולוג", "פודיאטר", "פודיאטר מנתח", "כירורקט", במקום "כירורקט" יבוא "כירורקט, מטפל באמצעות בעלי חיים".

דברי הסבר

טיפול רגשי הנעזר בבעלי חיים הוא דיסציפלינה טיפולית המשלבת בעלי חיים בתהליך ובמרחב הטיפולי. את הטיפול עורכים אנשי מקצוע בעלי הכשרה מקצועית אקדמית (המשלבת לימודי פסיכולוגיה ופסיכותרפיה, לימודי בעלי חיים, קשר אדם-חיה, סוגיות וטכניקות בטיפול הנעזר בבעלי חיים) והטיפול מבוסס על הקשר הטיפולי המשולש: מטפל-מטופל-בעל חיים, ועל כל האינטראקציות, התכנים וההיבטים העולים מקשר זה.

בפסיכותרפיה ייחודית זו, נוכחות בעלי החיים בתהליך ובמרחב הטיפולי מזרזת ומאפשרת תהליכים נפשיים רבים. טיפול הנעזר בבעלי חיים מאפשר עבודה טיפולית רגשית, קוגניטיבית והתנהגותית. חשוב להדגיש שלטיפול הנעזר בבעלי חיים יתרונות שונים על פני סוגי טיפול אחרים. יתרונות אלו נובעים מהעובדה שבעלי החיים הם יצורים חיים שמגיבים ויוזמים אינטראקציות ומצבים אמיתיים "כאן ועכשיו" במרחב הטיפולי, בדרך אותנטית וטבעית. בעלי החיים מייצגים את המציאות (הפנימית והחיצונית) ממרחק בטוח ולא מאיים, מפחיתים חרדה ובכך מאפשרים שיחזור ועיבוד של תכנים קשים, באמצעות השלכה על בעלי החיים ועל הקשרים הנרקמים בחדר הטיפול. בנוסף, בעלי חיים משמשים כגשר לקשר עם מטופלים (דוגמת ילדים בסיכון וילדים אוטיסטים) שמתקשים ליצור קשר עם מטפל אנושי. תכנים טיפוליים קשים, כגון תוקפנות ואלימות, יחסי-מין ופגיעות, יחסים משפחתיים ומגע, יכולים בטיפול הנעזר בבעלי חיים לקבל ביטוי באופן שאינו מתאפשר באף טיפול נפשי אחר.

מטפלים הנעזרים בבעלי חיים עובדים במרחבים שונים כגון חדר טיפול, פינת חי ואורווה ועם מגוון רחב מאוד של אוכלוסיות: ילדים ומבוגרים עם בעיות רגשיות, ילדים מהספקטרום האוטיסטי, ילדים ונוער בסיכון, חולים פסיכיאטרים, קשישים, אסירים, בני נוער עבריינים, נכים, חולים במחלות כרוניות, ילדים עם בעיות התנהגות או ילדים הסובלים מ-ADHD, נפגעי טראומה, ורבים נוספים. ישנם מטופלים, דוגמת ילדים ונוער בסיכון, שהטיפול היחיד היעיל והמתאים עבורם הוא טיפול הנעזר בבעלי חיים. טיפול רגשי הנעזר בבעלי חיים מצוי כיום בישראל במוסדות של משרד הרווחה (מרכזי חירום, מעונות רב-תכליתיים, פנימיות, לשכות, מרכזי הורים-ילדים, מועדוניות, הוסטלים, מרכזי קשר), מוסדות של

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

משרד הבריאות (בתי חולים פסיכיאטריים, בתי אבות, בתי חולים רגילים, מוסדות לנכי צה"ל, הוסטלים, מכונים להתפתחות הילד), ובמוסדות משרד החינוך (בתי ספר רגילים וחינוך מיוחד, בתי ספר חילוניים ודתיים, מרכזי למידה, גנים רגילים וגנים של החינוך המיוחד).

האסון שאירע ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הציב משפחות רבות בטרומה מתמשכת לנוכח האירועים הקשים שחוו ומהמלחמה שנכפתה על מדינת ישראל. הטיפול באמצעות בעלי החיים מעניק למשפחות אלו סגולות שלא יסולאו בפז לאור המציאות הקשה; היכולת לתת אמון, להכיל את המציאות בהווה, יכולת הענקה לאחר ועוד.

התחום מוכר בעולם מבחינה אקדמית ומקצועית מאז שנות ה-60, ובשנים האחרונות אף קיימת תנופה מחקרית רבה. הכשרה אקדמית בתחום מתקיימת במוסדות מוכרים ברחבי העולם, ולאחרונה אף נוצר שיתוף פעולה אקדמי ומחקרי בין גורמים בארץ לגופים מוכרים בארצות הברית ובאירופה. הסדרה חוקית של העיסוק בטיפול באמצעות בעלי חיים תאפשר קביעת סטנדרטים גבוהים לעוסקים בתחום במטרה להגן על המטופל, והמשך התפתחות התחום וההתמקצעות שלו.

הוראות מעבר לגבי מי שעסקו במקצוע ערב תחילת החוק המוצע ייקבעו בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה. אם וכאשר יילמד המקצוע לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, נכון יהיה לעדכן את תנאי הסף בחוק, ולקבוע כי תעודת מטפל באמצעות בעלי חיים תינתן רק למי שהוא בעל תואר שני בתחום.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת אורלי לוי אבקסיס (פ/1801/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת יסמין פרידמן ויוראי להב הרצנו (פ/4258/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשפ"ד (20.05.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר

41/25/פ

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – החזר דמי נסיעה באמבולנס עבור מטופל בתחום בריאות הנפש), התשפ"ג–2022

1. תיקון התוספת השנייה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994¹, בתוספת השנייה –

(1) בפרט 28, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מטופל המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ או באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה תמורת קבלה, אף אם לא אושפז; לעניין פרט זה, "מטופל" – מבוטח שהוא חולה כהגדרתו בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991² או שהוא נכה נפש כהגדרתו בחוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס–2000³."

(2) בחלק שכותרתו "שירותים בהשתתפות כספית עצמית של המבוטח", בפרט 3, בסופו יבוא:

"(ד) מטופל המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ או באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה תמורת קבלה, אף אם לא אושפז; לעניין פרט זה, "מטופל" – מבוטח שהוא חולה כהגדרתו בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991⁴ או שהוא נכה נפש כהגדרתו בחוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס–2000⁵."

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

² ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

³ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

⁴ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

דברי הסבר

בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, בפרט 28 שבתוספת השנייה לחוק, מפורטים החזרי ההוצאות שיקבלו מבוטחי קופות החולים בגין נסיעות והסעות לבתי חולים. בין השאר נקבע כי מבוטח המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ יקבל החזר מלא של ההוצאה אם אושפז, ואם לא אושפז יקבל 50 אחוז מן ההוצאה, וכי מבוטח המוסע לבית חולים באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה אם אושפז. באופן דומה, מטופל בתחום בריאות הנפש המוסע מביתו למיון בבית חולים, ומשם מועבר למחלקה פסיכיאטרית בבית חולים פסיכיאטרי, ואושפז במחלקה, זכאי להחזר של 100% על התשלום; אם לא אושפז, יחויב בתשלום אגרת הנסיעה באמבולנס.

מתמודדים עם מחלה נפשית עשויים, כחלק מתסמיני המחלה לחוש מצוקה וכאב עז, אשר לעיתים מתפרש ככאב פיזי מוחשי, גם אם יתכן שהתחושה קיימת רק בחוויה האישית שלהם, ואיננה מעידה על מצוקה רפואית ממשית. במצב זה הם פונים לעזרה לכוחות ההצלה, באופן עצמאי או על ידי אדם בסביבתם, וכוחות ההצלה מפנים אותם לבית חולים. בבית החולים נערכת בדיקה גופנית, ומשנמצא שהמדדים תקינים, משחררים אותם ללא אשפוז ואז מוטל עליהם לשאת בהוצאות הפיננסי באמבולנס.

נוסח החוק כיום מטיל הוצאה כלכלית כבדה על בני משפחותיהם של המטופלים בתחום בריאות הנפש, אשר נאלצים לשלם את האגרות בגין פינוי תדיר לבית החולים. לפיכך מוצע כי אם המטופל חולה במחלה פסיכיאטרית והפינוי היה בגין מחלה זו, בין אם הוא הזמין את האמבולנס לבדו ובין אם הזמינו את האמבולנס עבורו, מביתו או מכל מקום שבו הוא שחה בעת הפינוי, והוא משתחרר ללא אשפוז, הוא יהיה פטור מהוצאות הנסיעה ויינתן לו החזר מלא בגין התשלום עבורה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל וולדיגר וקבוצת חברי הכנסת (1683/24/פ) ולפיכך הצעת חוק זו לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1165 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1165. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - החזר דמי נסיעה באמבולנס עבור מטופל בתחום בריאות הנפש), התשפ"ג-2022 של חה"כ מיכל מרים וולדיגר (פ/41)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב בן צור ומר ברק קרוננפלד.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת נעמה לזימי

פ/25/4492

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ניטור זמינות שירותי רפואה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 3 בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994, בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) שר הבריאות יקבע, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, אמות מידה לעניין פרקי הזמן הסבירים למתן שירותי הבריאות, המרחק הסביר למתן השירותים מבית המבוטח ואיכותם הסבירה.

(ד2) קופת חולים תמסור לשר הבריאות, ב-31 בינואר בכל שנה, דיווח על זמינות שירותי הבריאות, ובכלל זה נתונים בעניינים המפורטים להלן, לגבי השנה שקדמה למועד הדיווח, ובהתייחס לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף קטן (ד):

(1) מועד הפנייה הראשונית של המטופל לקופת חולים או לנותן שירותים כהגדרתו בסעיף 23(ג), לקבלת שירותי הבריאות;

(2) מועד קבלת השירות כאמור בפסקה (1), בפועל;

(3) כתובת מגורי המטופל;

(4) כתובת מקום מתן השירות;

(5) כל נתון או מידע אחר שיקבע שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, לעניין זמינות שירותי הבריאות.

(ד3) שר הבריאות ידווח לוועדת הבריאות של הכנסת, לא יאוחר מיום 31 במרס בכל שנה, לגבי השנה שקדמה למועד הדיווח, לגבי כל אלה:

(1) פרקי זמן ההמתנה לכלל שירותי הבריאות ומרחק הינתנם מבית המבוטח, בפילוח לפי –

- (א) קופות החולים, בחלוקה לפי מחוזות ;
- (ב) ממוצע, חציון ופרק זמן ומרחק מרביים ;
- (ג) אזורים סטטיסטיים שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ;
- (2) השוואה של הנתונים שדווחו בשנה הקודמת לנתונים המדווחים במועד האמור ;
- (3) השוואה בין קופות החולים לגבי זמינותם של שירותי הבריאות, בפילוח לפי סוגי שירותי הבריאות ;
- (4) תוכנית עבודה שנתית שתכלול את יעדי המשרד לשיפור זמינות שירותי הבריאות ואת הפעולות המתוכננות להיעשות על ידי המשרד להשגת היעדים האמורים."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3(ד) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, קובע, כי "שירותי הבריאות הכלולים בסל שירותי הבריאות יינתנו בישראל, לפי שיקול דעת רפואי, באיכות סבירה, בתוך זמן סביר ובמרחק סביר ממקום מגורי המבוטח, והכול במסגרת מקורות המימון העומדים לרשות קופות החולים לפי סעיף 13". על אף שלשון החוק קובעת "בתוך זמן סביר ובמרחק סביר", עד היום לא נקבעו אמות מידה אחידות ומוסכמות להערכת "זמן סביר" ו"מרחק סביר" של שירותי הבריאות, אשר מתויבת המדינה לספק לאזרחיה.

מצב זה גורם להשלכות רבות וביניהן, זמני המתנה ארוכים לשירותי בריאות ציבוריים (זמן בלתי סביר), ובכלל זה המתנה לניתוחים אלקטיביים בבתי החולים, לרפואה יועצת בקהילה ולשירותי בריאות הנפש, נגישות פיזית נמוכה לשירותי בריאות בפריפריה (מרחק בלתי סביר), ובפרט בפריפריה המרוחקת ובפריפריה הכפרית, אי-שוויון בקבלת שירותי בריאות ציבוריים בין תושבי הפריפריה לתושבי המרכז, בין מבוטחי קופות החולים השונות ובין אזרחים ממעמד חברתי-כלכלי שונה.

כפועל יוצא של הכשלים שנמנו לעיל, אזרחים רבים פונים לצורך שירותי בריאות במימון פרטי באמצעות ביטוחי בריאות משלימים (שב"ן, שירותי בריאות נוספים) של קופות החולים, ביטוחים פרטיים או משלמים מכיסם על השירות הנדרש. עקב כך גדלים אף יותר הפערים ואי-שוויון בקבלת שירותי בריאות בין האזרחים.

כמו כן מצב זה גורם לירידה באיכות הטיפול שמקבלים האזרחים ובבריאות האוכלוסייה. זמני המתנה ארוכים ומרחקים בלתי סבירים משירותי בריאות מגדילים את ההיתכנות להידרדרות במצב המטופלים הממתינים לשירות, דבר אשר בתורו עלול להוביל לאשפוזים ולצרכים רפואיים מורכבים יותר ולתנאי טיפול ירודים. פגיעה זו מתבטאת גם בעלייה בהוצאות הלאומיות על בריאות, שאותן אפשר

היה למנוע באמצעות טיפול בזמן ובמרחק סבירים.

מאז תיקון חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994, בשנת 1998, וביטול החובה לקביעת סטנדרטים מוגדרים לזמן ולמרחק סבירים, נעשו כמה ניסיונות להעלות את הנושא מחדש, ואף לנקוט בצעדים אשר יתנו מענה לבעיה מרכזית זו במערכת הבריאות. בפועל, עד היום לא הבשילו הצעדים האמורים לכדי שיפור משמעותי וכלל-מערכתי בזמני המתנה או מרחק משירותי בריאות, ואף לא למעקב מסודר אחר שני מדדים אלו על ידי הרגולטור.

מטרת הצעת החוק היא להביא לפרסום ולניטור של דוחות תקופתיים על זמינות שירותי הבריאות הניתנים לאזרחים במדינת ישראל וכן להסמיך את שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, לקבוע סטנדרטים בנוגע לזמינות שירותי הבריאות בישראל. מוצע כי קופות החולים ידווחו לשר הבריאות בכל שנה, לגבי זמינות שירותי הבריאות כאשר ההתמקדות היא בארבעה פרמטרים מרכזיים: מועד הפנייה הראשונית של המטופל לנותן השירותים לצורך קבלת שירות, מועד קבלת השירות בפועל, כתובת מגוריו של המטופל וכתובת מקום מתן השירות וכן כל נתון או מידע אחר לעניין זה שיקבע שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות של הכנסת. כמו כן, מוצע ששר הבריאות ידווח לוועדת הבריאות של הכנסת לעניין זמינות שירותי הבריאות כמפורט בהצעת החוק.

מנייר המדיניות "החלמה מהירה – כיצד ניתן לספק שירותי בריאות בזמן ובמרחק סבירים?" (מכון יסודות, 2022), עולה כי כך יהיה ניתן יהיה לסייע בפיקוח על שירותי הבריאות הציבורי בישראל ולשפר את השירותים שמקבלים האזרחים ממערכת הבריאות הממלכתית, כמו גם לקבוע סטנדרטים מינימליים שבהם יצטרכו לעמוד כל קופות החולים בכדי לקדם שוויון בשירותי הבריאות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יסמין פרידמן
יונתן מישרקי

4395/25/פ

הצעת חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (תיקון – פיקוח על מוצרי מזון בריא בסיסיים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 3 בחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו–1996¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3(א) –
- (1) ברישה, במקום "ארבעה" יבוא "שישה";
- (2) אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(3) שני חברים יהיו עובדי משרד הבריאות שימנה המנהל הכללי של משרד הבריאות."
2. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:
- "תחולת החוק על 6א. שר האוצר ושר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה מוצרי מזון בריא של הכנסת, יקבעו בתקנות רשימת מוצרי מזון בסיסיים שיחולו עליהם ההוראות לפי סעיף 12."
3. תקנות ראשונות לפי סעיף 6א לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך 3 חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

על פי סעיף 6(ב)1 לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו–1996, שר האוצר ושר הבריאות רשאים להכליל מצרך תחת רשימת המוצרים בפיקוח אם הוא חיוני ויש צורך בפיקוח על מחירו משיקולים של טובת הציבור. הצעת החוק באה להחיל את תקנות הפיקוח על מוצרי מזון בריא

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.

בסיסיים ולהנגיש את אותם מוצרים לכל משפחה בישראל משיקולים של טובת הציבור ורווחתו. רבות נכתב על חשיבות התזונה הבריאה, לשם שמירה על איכות החיים הפרטית ועל החברה כולה. במסגרת זו הוקמה במשרד הבריאות תחת חזון "לעתיד בריא 2020" הוועדה להתנהגויות בריאות, שתחתיה תתי ועדות העוסקות בין היתר בתזונה נכונה ובמניעת השמנה. בחינה של דוחות הוועדות, כמו גם מחקרים חיצוניים, מבהירה כי יש צורך בשינוי הרגלי התזונה של הצרכן הישראלי, במוסדות החינוך ובמקומות ציבוריים ובאופן פרטי.

עם זאת, אזרחים המבקשים לצרוך מזון בריא, בין היתר בעקבות פעילויות ההסברה של משרד הבריאות, נתקלים בקושי ניכר – מחירי המזון הבריא גבוהים בהרבה ממחיריהם של המוצרים המקבילים להם שאינם בריאים או שהם בריאים פחות.

כך, משרד הכלכלה והתעשייה מפקח על מחיר לחם אחד, לחם לבן או חלה, אך אינו מפקח על מחירו של לחם מלא או לחם דגנים. באופן דומה, מפוקחים מוצרי חלב פרה אך לא מוצרים מקבילים.

מצב זה מוביל לקושי בו נתקלות בעיקר משפחות מאוכלוסיות מוחלשות אשר נמנע מהן בשל כך לנהל אורח חיים בריא. בכך, מתמיר הפער שבין מצבם הבריאותי של בני אוכלוסיות מוחלשות, החשופים גם כך למצוקה בריאותית קשה יותר, לבין שאר הציבור הישראלי.

משרד הבריאות הכין רשימה מפורטת של מוצרי מזון בריא אותם יש להכניס לרשימת המוצרים בפיקוח ממשלתי. בין היתר, המליץ משרד הבריאות להכניס לרשימת המוצרים בפיקוח: לחם מדגן מלא, דגנים מלאים, קטניות, ירקות ופירות עונתיים, טחינה גולמית, שמן זית, אגוזי מלך ושקדים ועוד.

מוצע כי שר האוצר ושר הבריאות יקבעו בתקנות רשימת מוצרי מזון בריא בסיסיים עליהם יחול פיקוח לפי חוק זה, כדי ליצור סל מוצרים בסיסי מזין במחירים מפוקחים.

כמו כן, מוצע כי לוועדה לפיקוח על המחירים יתווספו שני נציגי משרד הבריאות, שימנה המנהל הכללי של המשרד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' באדר ב' התשפ"ד (11.03.2024)

טיוטת חוק

1. שם החוק המוצע
חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס'...), התשפ"ד-2024
2. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
מוצע לקבוע במפורש את הסמכות לשקול עבר פלילי גם של מי שהינו "בעל עניין" אצל בעל הרישיון, לצורך החלטה בדבר קבלת רישיון, התליית רישיון או ביטולו. לצורך זה מוצע לתקן את סעיף 3(א) ואת סעיף 6 לחוק. עוד מוצע, למען הבהירות המשפטית, לתקן את סעיף 9 לחוק ולציין באופן מפורש כי מי שקיבל היתר לפי סעיף 9 לחוק, העוסק בקבלני כוח אדם המספקים כוח אדם של עגורנאים, יראו אותו כמי שקיבל רישיון לפי סעיף 2 לחוק, וכפועל יוצא ההוראות החלות לגבי בעל רישיון, יחולו גם עליו.
כמו כן, על מנת ליצור הלימה בין חומרת העבירות שקבועות בחוק, כפי שנלמד מהניסיון שהצטבר מאז חקיקת החוק, לבין תומרת העונשים שבצידן, מוצע להחמיר את רמת הענישה הפלילית הקבועה כיום בחוק. לצורך זה מוצע לתקן את סעיפים 20 ו-21 לחוק.
התיקון המוצע נועד להתאים את החוק לפרשנות הרחבה שניתנה בפסיקה הענפה ורבת השנים בתחום רישוי קבלני כוח אדם ולשכות פרטיות על ידי בית הדין הארצי לעבודה ובעקבות צורך שהתחדד בפסיקה בעיגון מפורש של הסמכות בהקשרים האמורים. פסיקה זו על כך שהפרשנות הראויה למונח "מבקש רישיון" או "בעל הרישיון" הינה פרשנות רחבה המאגדת בתוכה במקרים המתאימים גם את בעל המניות ואת האדם שעומד מאחורי התאגיד ומהווה את הרוח החיה והמניעה שלו.
3. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות
לא רלוונטי
4. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.
אין השפעה
5. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים
אין
6. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה
אין.
7. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי
אין.
8. דו"ח הערכת השפעת הרגולציה (RIA) – לא רלוונטי
9. הערות המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-חוקתי) לטיוטת החוק
אין
10. הערות הממונה על התקציבים במשרד האוצר לטיוטת החוק
אין
11. הערות של משרדי ממשלה ורשויות ציבוריות אחרות

אין

12. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם משרד העבודה :

הצעת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס'...), התשפ"ד-2024

1.	בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו – 1996 (להלן – החוק העיקרי) ¹ בסעיף 1, אחרי המילים "בחוק זה" יבוא:	תיקון סעיף 1
	"בעל עניין" ו"בעל תפקיד בכיר" - כהגדרתם בסעיף 62 לחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 ² ."	
2.	בסעיף 3(א)(3) לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 3(א)(3)
	(1) במקום המילים "ממלא תפקיד בכיר בעסקו" יבוא "בעל תפקיד בכיר בעסקו או בעל עניין באחד מהם.";	
	(2) בסופו יבוא "הכל בהתאם למידת הזיקה שבין בעל העניין לבין מבקש הרישיון או לבין בעל התפקיד הבכיר בעסקו, לפי העניין."	
3.	בסעיף 6 לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 6
	(1) בסעיף קטן (א), פסקת משנה (4), במקום המילים "ממלא תפקיד בכיר בעסקו" יבוא "בעל תפקיד בכיר בעסקו או בעל עניין באחד מהם" ואחרי המילים "כקבלן כוח אדם" יבוא "והכל בהתאם למידת הזיקה שבין בעל העניין לבין בעל הרישיון או לבין בעל התפקיד הבכיר, לפי העניין."	
	(2) בסעיף קטן (ב), לאחר המילים "הוגש נגד בעל רישיון," יבוא "בעל תפקיד בכיר בעסקו או בעל עניין באחד מהם, והכל בהתאם למידת הזיקה שבין בעל העניין לבין בעל הרישיון או לבין בעל התפקיד הבכיר, לפי העניין."	
4.	בסעיף 9(א)(ד) לחוק העיקרי, במקום הסיפא המתחילה במילה "יהיה" יבוא "יראו אותו כמי שהוא בעל רישיון לפי סעיף 2."	תיקון סעיף 9(א)(ד)
5.	בסעיף 20 לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 20
	(1) בסעיף קטן (ב) בסיפה, במקום המילה "או" לאחר הכתוב "סעיף 2(א)" יבוא "9(א)" ולאחר המילים "מאסר ששה חודשים" יבוא "או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין."	
	(2) בסעיף קטן (ב1) לאחר המילים "מאסר שישה חודשים" יבוא " או כפל הקנס כקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין."	
	(3) בסעיף קטן (ד) בכל מקום במקום המילים "בסעיף 61(א)(1)" יבוא "בסעיף 61(א)(2)" והסיפה, החל במילים "בעבור כל עובד" - תימחק.	
	(4) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא -	
	"(ה) נעברה עבירה לפי סעיפים (ב), (ב1) או (ד) בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס שנקבע לאותן עבירות."	
6.	בסעיף 21 לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 21

¹ ס"ח תשנ"ו עמ' 201; ס"ח התשס"ט עמ' 244

² ס"ח התש"ס, עמ' 32

<p>(1) בסעיף קטן (א) במקום "קנס כקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין" יבוא "מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה".</p>			
<p>(2) בסעיף קטן (ב) במקום המילים "שנהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה" יבוא "כי עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה".</p>			

דברי הסבר

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו – 1996 (להלן – "החוק") קובע משטר רישוי החל על קבלני כוח אדם וקבלני שירות, כך שמי שמעוניין לעסוק כקבלן כוח אדם או קבלן שירות חייב בקבלת רישיון. החוק נועד למנוע את ניצול עובד הקבלן, להבטיח את זכויותיו ואת רווחתו ולמנוע פגיעה חמורה בביטחון הסוציאלי של העובד, זאת לנוכח התופעה של העסקת עובדים במתכונת קבלנית, אשר הפכה לרווחת והצריכה הסדרה חקיקתית. לצורך השגת מטרת החוק נקבעו שני הסדרים עיקריים: האחד, מנגנון הרישוי, והשני – מנגנון לפיקוח ואכיפה פלילית לרבות הטלת אחריות על נושא משרה.

מוצע לקבוע במפורש את הסמכות לשקול עבר פלילי גם של מי שהינו "בעל עניין" אצל בעל הרישיון, לצורך החלטה בדבר קבלת רישיון, התלית רישיון או ביטולו. לצורך זה מוצע לתקן את סעיף 3(א)(3) ואת סעיף 6 לחוק. עוד מוצע, למען הבהירות המשפטית, לתקן את סעיף 9 לחוק ולציין באופן מפורש כי מי שקיבל היתר לפי סעיף 9 לחוק, העוסק בקבלני כוח אדם המספקים כוח אדם של עגורנאים, יראו אותו כמי שקיבל רישיון לפי סעיף 2 לחוק, וכפועל יוצא ההוראות החלות לגבי בעל רישיון, יחולו גם עליו.

נוסף על כך, במסגרת התיקון מוצע להבהיר תוראות בקשר לחובות הנוגעות להיתר מיוחד למתן שירותי כוח אדם של עגורנאים וכן הוראות מבהירות ביחס למבקש רישיון או בעל הרישיון וגורמים בעלי זיקה אליו. כמו כן, על מנת ליצור הלימה בין תומרת העבירות שקבועות בחוק, כפי שנלמד מהניסיון שהצטבר מאז חקיקת החוק, לבין תומרת העונשים שבצידן, מוצע להחמיר את רמת הענישה הפלילית הקבועה כיום בחוק. לצורך זה מוצע לתקן את סעיפים 20 ו-21 לחוק.

סעיף 1

מוצע להוסיף בסעיף 1 לחוק, הגדרות למונחים "בעל עניין" ו-"בעל תפקיד בכיר" כהגדרתם בסעיף 62 לחוק שירות התעסוקה התשי"ט – 1959 (להלן-"חוק שירות התעסוקה").

סעיפים 2 ו-3

בסעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 3(א)(3) לחוק ולקבוע כי טרם מתן רישיון קבלן כ"א יש לבחון את עברו הפלילי לא רק של בעל הרישיון או של בעל תפקיד בעסקו אלא גם של בעל עניין באחד מהם, זאת על מנת למנוע אפשרות שבעל רישיון יעקוף את הוראות החוק, תוך ניצול קשרים עם אנשים או תאגידיים שלהם קשר הדוק וזיקה ברורה למחזיק ברישיון והעמדת בעלי עניין אלו כ"אנשי קש" בחברה המבקשת רישיון.

בסעיף 3 מוצע לתקן את הוראות סעיף 6 לחוק, כך שתיומנע מבעל הרישיון האפשרות לעקוף את הוראות החוק, תוך ניצול קשרים עם אנשים (לרבות עוסק מורשה שאינו תאגיד) או תאגידיים שלהם קשר הדוק וזיקה ברורה לבעל הרישיון. מטרת התיקון היא למנוע מקרים בהם בעלי עניין ובעלי זיקה לחברה, שיש נגדם הליך פלילי או הורשעו, יעקפו את הוראות החוק, תוך ניצול קשרים עם אנשים או תאגידיים והעמדת בעלי עניין אלו כ"אנשי קש" בחברה המבקשת רישיון, בכך להעמיד בסכנה את העובדים שמטבעם מגיעים מאוכלוסייה מוחלשת. הכללת התיקון המוצע תאפשר לגורם המוסמך שנתן את הרישיון, לכלול, במסגרת שיקוליו אם לבטל או להתלות את הרישיון גם את העבר הפלילי של בעל תפקיד בכיר בעסקו או בעל עניין בבעל הרישיון או בעסקו. יודגש כי הסדר זה נעשה בהתאמה להסדר הקבוע בהוראות חוק שירות התעסוקה ולאור התכלית העומדת בבסיס החוק שהינה הגנה על העובדים של בעל רישיון קבלן כ"א ושמידה על זכויותיהם. המונח "בעל עניין" כולל אבחנה בין בעל עניין בתאגיד ובין בעל עניין באישיות משפטית שאינה תאגיד. הגדרות בעל עניין ובן משפחה נשענות על ההגדרות הקיימות כיום בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

תיקון סעיפים אלה נועד להתאים את החוק לפרשנות הרחבה שניתנה בפסיקה הענפה ורבת השנים בתחום רישוי קבלני כוח אדם ולשכות פרטיות על ידי בית הדין הארצי לעבודה. פסיקה זו מצביעה על כך שהפרשנות הראויה למונח "מבקש רישיון" או "בעל הרישיון" הינה פרשנות רחבה המאגדת בתוכה במקרים המתאימים את בעל המניות ואת האדם שעומד מאחורי התאגיד ומהווה את הרוח החיה והמניעה שלו וזאת, לצורך הגשמת תכליתו ומטרתו של החוק ולהבטחת רגולציה אפקטיבית בתחום רגיש זה. "הרמת המסך" בין החברה, לבין מי שהוא הרוח החיה העומד מאחורי החברה, נדרשת לשם מניעת מצב של ריקון מתוכן של משטר הרגולציה, לרבות האפשרות להפעיל את סנקציות הפיקוח, על ידי הקמת תאגידי קש בהם הרוח החיה העומדת מאחורי התאגיד היא מי שהפר בעבר זכויות עובדים (הרמת מסך הפוכה) וכי הרמת מסך זו היא אינהרנטית לחוק ומחויבת לשם הגשמת תכלית החוק והאינטרסים אשר הוא נועד לקיים. כך למשל, בעניין עשי"ר (ארצי) 6277-06-13 טופ קוואליטי סולושנס (טי.קו.אס.) בע"מ נ' מדינת ישראל משרד הכלכלה מנהל ההסדרה והאכיפה (21.7.2013) נקבע כי לאור תכלית החוק יש לבחון את התקיימות התנאים לקבלת הרישיון גם אצל מי שעומד מאחורי האישיות המשפטית של החברה, וכן ראו עשי"ר (ארצי) 21903-07-14 אדגר מיטב מאגרי אנוש בע"מ נ' מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה (7.9.2015) שם נקבע כי זהותם של בעלי השליטה וממלאי התפקידים הבכירים בתאגידי כוח האדם מהווה נתון קריטי לצורך מתן האפשרות לרשות להפעיל את סמכותה כדין ולבחון אם ליתן היתר אם לאו ואם להאריכו אם לאו, בין היתר על בסיס עברם של אותם גורמים; וראו גם עשי"ר (ארצי) 54137-03-12 גיל יוסף בינג נ' מדינת ישראל משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (3.6.2012) ועשי"ר (ארצי) 56976-12-13 קסיה יון סולמי נ' מדינת ישראל- משרד הפנים (רשות ההגירה והאוכלוסין). (29.5.2014)

בעשי"ר (ארצי) 54387-05-20 דג'אנגו עובדים זרים לבניין בע"מ - מדינת ישראל (17.11.2020) התעוררה שאלת הסמכות להתלות רישיון מכוח סעיף 6(ב) לחוק העסקת קבלני כוח אדם בנסיבות בהן הוגש כתב אישום נגד בעל מניות או ממלא תפקיד בכיר בתאגיד בעל הרישיון. עמדת המדינה שהוגשה לבית הדין הייתה כי לאור הפסיקה האמורה יש לפרש בנסיבות אלו את המונח "בעל הרישיון" באופן המכיל גם את האדם שעומד מאחורי התאגיד ומהווה את הרוח החיה והמניעה שלו וזאת, לצורך הגשמת תכליתו ומטרתו של החוק. כל פרשנות אחרת, תפגע פגיעה אנושה במשטר הפיקוח והאכיפה הקיים ותחתור כנגד תכליות ההגנה על עובדים מכוח החוק ובסופו של יום תפגע בקבוצת העובדים החלשה ביותר במשק הישראלי. בהמשך לכך התחדד הצורך בתיקון חקיקה שיסדיר את הנושא.

לאור האמור, מוצע לעגן באופן מפורש במסגרת התיקון המוצע את הסמכות לשקול עבר פלילי גם של מי שהינו "בעל עניין" אצל בעל הרישיון, לצורך החלטה בדבר קבלת רישיון, התליית רישיון או ביטולו. יובהר כי בהתאם לקבוע בסעיף 10א לחוק, התיקון האמור יתול בשינויים המחויבים גם על היתרים מיוחדים הניתנים לקבלני שירותי כוח אדם של עובדים שאינם תושבי ישראל מאת שר הפנים. סעיף 10א לחוק מחיל בין היתר את סעיפים 3 ו-6 לחוק לגבי קבלן שירות כאמור.

סעיף 4

מוצע לתקן את סעיף 9א(ד) לחוק, ולציין בו באופן מפורש כי יראו בעל היתר מיוחד להעסקת עגורנאים כמי שקיבל רישיון לפי סעיף 2 לחוק.

סעיף 9א, אשר נכנס לתוקמו בחודש יולי 2019, התווסף במסגרת תיקון שנועד להגביר הפיקוח על קבלני כוח אדם המבקשים לספק שירות כוח אדם של עגורנאים המפעילים עגורן. בשים לב לעובדה כי האישור הניתן קרוי "היתר" נוצר צורך לחדד כי פעולה ללא היתר, או בניגוד להיתר – דינה כפעולה ללא רישיון או בניגוד לתנאיו וכי הוראות החוק הנוגעות לבעל רישיון חלות גם על בעל ההיתר בשינויים הנובעים מסעיף 9א. העבירה הפלילית שנקבעה בגין פעילות ללא רישיון קבועה בסעיף 20(ד) לחוק, אשר אף אותו מוצע לתקן, כמפורט בהמשך.

סעיף 5

בסעיפים 1(1) ו-2(1), מוצע לקבוע כי אותו עונש שחל לגבי מי שפועל ללא רישיון לפי סעיפים 2 ו-10 לחוק,

יחול גם על מי שמעסיק עגורנאים ללא ההיתר המיוחד הנדרש לפי סעיף 9א. תיקון זה הוא בהמשך לתיקון מסי 12 משנת 2019 ובא להבהיר כי האחריות הפלילית שמחילים לגבי מי שעוסק ללא רישיון חלה גם על מי שמעסיק עגורנאים ללא היתר וזאת לאור החלת כל חובות הרישוי עליו.

עוד מוצע להחמיר את גובה הקנס שניתן להטיל בגין הפרת ההוראות המנויות בסעיף זה, על מנת להתאים את גובהו לחומרת ההפרות ולגובה הקנס הקבוע ביחס לעבירות קלות יותר בחוק (בסעיף 20א)). זאת בשים לב לכך שמדובר בהוראות רגולטוריות שמופרות בד"כ ממניעים כלכליים ואף נאכפות ככלל באמצעות ענישה כלכלית.

סעיף 20(ב) לחוק קובע כי "העובר על הוראות סעיף 20א) או 10א) או 1א), דינו – מאסר ששה חודשים" וסעיף 20(ב1) לחוק קובע כי "קבלן שירות העובר על הוראות סעיף 20א), כפי שהוחל בסעיף 10א)א), דינו – מאסר שישה חודשים". לאור העובדה שהעונש הקבוע כיום אינו קובע אפשרות לקנס, המשמעות היא שכיום הקנס שבית משפט מוסמך להטיל בגין עבירות אלה הוא קנס לפי סעיף 61א)1 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן – "חוק העונשין") – שגובהו 14,400 ₪. קנס זה נמוך משמעותית מהקנס הקבוע בסעיף 20א), וזאת למרות שמדובר בעבירות קלות יותר, ואינו מגלם את החומרה שבביצוע עבירה של עיסוק ללא רישיון בניגוד לחוק. כמו כן אין פרופורציה בין גובה הקנס לבין הרווח שהעברין עשוי להרוויח מביצוע העבירה. אי לכך, מוצע לקבוע כי ניתן יהיה להשית מאסר של שישה חודשים או כפל קנס הקבוע בסעיף 61א)3 לחוק העונשין. לצד זאת יודגש, כי סעיף 63 לחוק העונשין מסמיך את בית המשפט להשית קנס שגובהו פי ארבעה משווי טובת ההנאה שהושגה על ידי העבירה. סעיף זה נועד להבטיח שהענישה הכלכלית תהיה אפקטיבית. מובהר, כי תמיד קיימת האפשרות, במקרים המתאימים, להפעיל את סעיף 63 לחוק העונשין, במקום להטיל את הקנס הקבוע בסעיף העונשין בחוק, וזאת בפרט כאשר מדובר בנסיבות שמצדיקות זאת, כגון ביצוע העבירה ביחס לכמות גדולה של עובדים.

במסגרת סעיף 35) מוצע להחמיר את הקנס המירבי בגין התקשרות עם קבלן כוח אדם שאין לו רישיון, כך שמדובר יהיה בעבירת עוון (ולא חטא), על כל המשתמע מכך. נוכח החמרה מוצע למחוק את ההוראה המתייחסת לקביעת גובה הקנס כמכפלה ביחס לכל עובד שהועסק. כמות העובדים שהועסקו, כמו גם משך הזמן שבו הועסקו, יובאו בחשבון במסגרת שיקולי הענישה.

בסעיף 45) מוצע לקבוע, בדומה להסדרי חקיקה רבים, ובשים לב להבדלים הקיימים בין תאגידים ויחידים, כי הקנס המירבי שניתן להטיל על תאגיד בגין ביצוע עבירות לפי החוק יעמוד על כפל גובה הקנס הקבוע ביחס ליחיד, כפי שמפורט בסעיפים (ב), (ב1) ו- (ד).

סעיף 6

מוצע לתקן את סעיף 21 לחוק, שקובע חובת פיקוח של נושא משרה בתאגיד. במסגרת התיקון מוצע להתאים את גובה הקנס שניתן להטיל על נושא משרה בתאגיד שהפר את חובת הפיקוח לגובה הקנס שקבוע בגין העבירה העיקרית – שבוצעה על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו. לפיכך, מוצע כי במקום העונש הקבוע כיום, שהינו קנס קבוע המפורט בסעיף 61א)2 לחוק העונשין, ייקבע כי הקנס המירבי שניתן יהיה להטיל על הפרת חובת הפיקוח יעמוד על מחצית הקנס הקבוע בצד העבירה שלא נמנעה. בנוסף, מוצע לתקן נוסח סעיף 21(ב) כך שבמקום המילים "שנהג ללא מחשבה פלילית ולא רשלנות ועשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה" ייכתב שנושא המשרה עשה כל שניתן על מנת למנוע את העבירה. זאת על מנת להתאים את הניסוח של סעיף חובת הפיקוח על נושאי משרה בתאגיד לנוסח המקובל כיום בחקיקה לסעיפים אלו.

מוגש על ידי שר העבודה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרון מרים השכל

פ/25/541

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – תקופת לידה והורות להורה יחיד), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 6 בחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954¹, בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:
- "(ז) (1) עובד שנולד לו ילד, ומתקיימים לגביו כל התנאים המפורטים להלן, ייתן לו מעסיקו תקופת לידה והורות בהתאם להוראות פסקה (2):
- (א) הילד נמצא עמו ובהחזקתו;
- (ב) הילד נמצא בטיפולו הבלעדי של העובד;
- (2) על זכאותו של עובד לתקופת לידה והורות לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף קטן (ז)(2).".

דברי הסבר

סעיף 6 לחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954 (להלן – החוק), מקנה כיום לאב זכות לתקופת לידה והורות בשני מצבים בלבד: כשנבצר מהאם לטפל בילד מחמת נכות או מחלה (סעיף 6(ז) לחוק) או כשהאם ויתרה על חלק מתקופת הלידה וההורות וחזרה לעבוד (סעיף 6(ח) לחוק). החוק אינו נותן כל פתרון לאב שהוא הורה יחיד, לדוגמא – אב שנותר עם תינוקו לאחר שהאם נפטרה בלידה או סמוך לה. לפיכך מוצע לקבוע, שאב שהוא הורה יחיד יהיה זכאי לתקופת לידה והורות כמו אם. הסדר זה יחול מכוח סעיף 9 לחוק אף על ילד מאומץ עד גיל 10.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/113/24), על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/1371/24) ועל ידי חברת הכנסת גילה גמליאל (פ/3505/24).

הצעת החוק זהה לפ/3505/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

מזכירות הממשלה

חלטה מספר חק/375 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 11.06.2023.

חק/375. הצעת חוק עבודת נשים (תיקון - תקופת לידה והורות להנקה יחיד),
התשפ"ג-2022 של חה"כ שרון מרים השכל (פ/541)

יושב ראש הישיבה, השר עמיחי שיקלי, פותח את הדיון

בדיון משתתפים: השר עמיחי שיקלי ונציגי משרדי העבודה, המשפטים
והמוסד לביטוח לאומי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודשיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יעקב אשר
משה גפני
אורי מקלב

497/25/פ

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – הארכת תקופת הלידה וההורות להורי פעוט עם מוגבלות מורכבת), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 6 בחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954¹, בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (ד2) יבוא :
"3ד) עובדת שהילד אשר ילדה הינו פעוט עם מוגבלות מורכבת זכאית להאריך את תקופת הלידה וההורות בחמישה שבועות נוספים ; בסעיף זה – "פעוט עם מוגבלות מורכבת" – בהתאם לכללים שיקבע השר".
2. תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995², בסעיף 51, אחרי סעיף קטן (א2) יבוא :
"3א) מבוטחת שהיא עובדת שזכאית להאריך את תקופת הלידה וההורות כאמור בסעיף 6(ד3) לחוק עבודת נשים, תהיה זכאית בעד תקופת ההארכה, לדמי לידה נוספים על דמי הלידה שהיא זכאית להם לפי סעיף 50 ולפי סעיף קטן (א), לפי העניין, ובלבד שדמי הלידה הנוספים כאמור לא ישולמו בעד פרק זמן העולה על חמישה שבועות".

דברי הסבר

חוק עבודת נשים, התשי"ד–1954 (להלן – חוק עבודת נשים), וחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 קובעים את הכללים לגבי תקופת הלידה וההורות והזכאות לדמי לידה עבור חלק מתקופה זו. אורכה של תקופת הלידה וההורות משתנה ותלוי בנסיבות מיוחדות כגון : לידה של ילד פג, לידה של מסי ילדים בלידה אחת, או במקרה בו התינוק מאושפז וכד' עם זאת, במצב החוקי הקיים אין מענה למקרה בו הילד שנולד הינו פעוט עם מוגבלות מורכבת, ואז נדרשת הארכה של תקופת הלידה וההורות עקב הצרכים המיוחדים של הילד המחייבים תוספת טיפול

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

והשגחה צמודה. כמו כן, בעוד ילד רגיל זכאי למסגרת חינוכית כבר מגיל 3 חודשים, הזכאות למעון יום שיקומי לפעוט עם מוגבלות הינה מגיל 6 חודשים בלבד.

הצעת החוק מבקשת להאריך את תקופת הלידה וההורות בחמישה שבועות נוספים עבור עובדת שהילד אשר ילדה הינו פעוט עם מוגבלות מורכבת וכן בהתאמה את התקופה בה היא תהיה זכאית לדמי לידה. על פי הצעת החוק, השר ייקבע בכללים מיהו פעוט עם מוגבלות מורכבת שלגביו יש צורך לזכאות כאמור.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יעקב אשר וקבוצת חברי הכנסת (פ/4057/24).

הצעת החוק זהה לפ/4057/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 1131/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

חק/1131. הצעת חוק עבודת נשים (תיקון - הארכת תקופת הלידה וההורות להורי פעוט עם מוגבלות מורכבת), התשפ"ג-2022 של חה"כ יעקב אשר ומשה גפני (פ/497)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
ישראל אייכלר
יונתן מישרקי
אימאן ח'טיב יאסין
דבי ביטון
עאידה תומא סלימאן

3076/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – הארכת הזכאות של חולה במחלה ממארת), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף 2ב222.1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, אחרי סעיף 1ב222 יבוא :

"תחולת הוראות 2ב222. נקבעו לפי נוהלי המוסד הוראות לעניין טיפול לעניין חולה במחלה בתביעה לגמלה לפי פרק זה או זכאות לה, למי שחולה במחלה ממארת בשלבי טיפול אקטיבי, ממארת יחולו ההוראות האמורות גם על חולה כאמור שנזקק לטיפול אקטיבי שאינו טיפול כימותרפי וגם על מי שהיה חולה כאמור וטרם חלפו שישה חודשים מתום הטיפול האקטיבי."

דברי הסבר

חולה סרטן סובל מקשיים הנלווים למחלה באופן ישיר ועקיף גם כאשר הוא מקבל טיפולים שונים ולא רק טיפול כימותרפי. הטיפול הכימותרפי אינו סיבת המחלה, אלא רק אחת התרופות לה ולפעמים החולה זקוק דווקא לטיפול אחר מסיבות שונות. כאשר המוסד לביטוח לאומי קבע שלחולה מגיעות זכויות שונות, אין זה נובע רק מהטיפול הכימותרפי שהוא עובר, אלא מהמחלה והטיפולים המלווים בקשיים משמעותיים. בנוסף מוצע לתקן את החוק כך שכל חולה במחלה ממארת, גם אם כבר סיים את הטיפול אך טרם חלפו שישה חודשים, עדיין ימשיך לקבל את הזכויות שניתנות בשלב הטיפול האקטיבי. המצב הקיים שמעניק את הזכאות רק בשלב הטיפול האקטיבי, יצר עוול לחולים שזה עתה סיימו את הטיפול הכימותרפי, אך הם עדיין חולים במחלה לפי כל הגדרה רפואית. תיקון החוק יעמיד אותם על הרגליים בתקופת ההחלמה הראשונית, ויאפשר להם לחזור לחיי שגרה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/353 של ועדת השרים לענייני תקיפה מיום 04.06.2023 .

חק/353. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הארכת הזכאות של חולה במחלה ממארת), התשפ"ג-2023 של ח"כ ישראל אייכלר ואחרים (פ/3076)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בתודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת שלי טל מירון
דוד ביטן

4183/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה מועדפת), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 174 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה–1995¹, בסעיף 174(ב)(2), המילה "לא" – תימחק, ובסופו יבוא "אם המבוטח עבד לפחות תודש בעבודה מועדפת".

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים לעבר מדינת ישראל וכן חדירות מחבלים ליישובים ישראלים וגבתה מספר קורבנות רב. בעקבות המתקפה הרצחנית החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט), מכוח סעיפים 40(א) ו-40(א1) לחוק יסוד: הממשלה, כי בשל המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל יינקטו פעולות צבאיות משמעותיות וראש הממשלה מסר הודעה לכנסת בהתאם לסעיף 40(ג) חוק יסוד: הממשלה, כאמור. בכל שטח המדינה הוכרז על מצב מיוחד בעורף והוחלט על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008.

כיום, ניתן מענק לחיילים משוחררים שעבדו בעבודה מועדפת שישה חודשים לפחות, מתוך שנתיים מיום שחרורם משירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון. לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, במניין השנתיים האמורות לא יובאו בחשבון ימים שבהם שירת המבוטח בשירות מילואים. בעקבות גיוס המילואים הנרחב לתקופות ארוכות במלחמת חרבות ברזל, נוצר מצב שבו חיילים משוחררים שעבדו בעבודה מועדפת ויצאו לשירות מילואים, עלולים לאבד את הזכאות למענק שיכלו לקבל בתום תקופה של שישה חודשי עבודה.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולקבוע כי תקופת המילואים תובא בחשבון לעניין תקופת העבודה המועדפת, וזאת כדי שחיילים משוחררים שמשרתים במילואים ועבדו לפחות חודש בעבודה מועדפת יוכלו לקבל את המענק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ד (15.01.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1129 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

חק/1129. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה מועדפת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלי טל מירון ודוד ביטן (פ/4183)

יר"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, יואב בן צור, סגן השר אורי מקלב וה"ח חנן פוטרמן וברק קרוננפלד.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודשיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת שרון ניר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
חמד עמאר
יוליה מלינובסקי

4327/25/פ

הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – עדיפות למשרת מילואים פעיל), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 15 א 1. בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959¹, בסעיף 15 א –

- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ושל הזכאי לתעודת משרת מילואים פעיל";
- (2) בסעיף קטן (ו), אחרי "חדשים" יבוא "ושל הזכאי לתעודת משרת מילואים פעיל".

דברי הסבר

במהלך מלחמת חרבות ברזל, חיילי המילואים נמצאים כבר למעלה מארבעה חודשים במילואים, מה שמדגיש את התרומה המשמעותית ואת ההקרבה האישית שלהם לביטחון המדינה. בהקשר זה, חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959, נועד לתת מענה לאוכלוסיות הזכאיות ליחס מועדף בחברה הישראלית ולאפשר את השתלבותם הראויה בשירות המדינה. התיקון לחוק המוצע מקדם את שילובם של חיילי המילואים, בהתחשב בהשקעה, במאמץ ובמחיר האישי, המשפחתי והתעסוקתי שהם משלמים. ממשלת ישראל החליטה כי חייל מילואים פעיל הוא אחד ששירת לפחות 20 ימים מצטברים בתקופה של שלוש שנים רצופות או חלק מהן. חיילי מילואים אלה זכאים לתעודה המאפשרת גישה לסל הטבות, כולל הטבות ממשלתיות. אף על פי שסל הטבות הוא צעד חשוב לקידום של חיילי המילואים, הוא עדיין אינו מספק לעומת ההשקעה האדירה והקרבה האישית של חיילי המילואים. לכן, מתבקש תיקון שיאפשר יתרון משמעותי למשרתי המילואים בקבלה לתפקידים בשירות המדינה בעיקר בעת הנוכחית, זאת כדי להכיר בתרומתם. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת ניסן סלומינסקי (פ/4626/20).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1173 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1173. הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - עדיפות למשרת מילואים פעיל), התשפ"ד-2024 של חה"כ שרון ניר ואחרים (פ/4327)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אופיר סופר
משה סולומון
יצחק שמעון וסרלאוף
עמיחי שיקלי
משה טור פז
מתן כהנא
משה ארבל

980/25/פ

הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג-2022

הגדרות

1. בחוק זה –

"איש מערכת הביטחון" – חייל, שוטר, עובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, עובד שירות הביטחון הכללי או חבר מחלקת הגנה יישובית (כיתת כוננות);

"פציעה בעלת ממשות" – פגיעה בגוף או בנפש שהצריכה מתן טיפול רפואי על ידי רופא ושנקבעה בגינה דרגת נכות של 10% או יותר לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959, וכן פציעה שגרמה למותו של איש מערכת הביטחון.

2. הזכאות לעיטור

2.

עיטור הפציעה הקרבית יוענק לאיש מערכת הביטחון במקרה של פציעה בעלת ממשות, בהתקיים אחד מאלה:

(1) הפציעה אירעה תוך כדי ועקב פעילות מבצעית של לחימה מול מדינת אויב או ארגון אויב;

(2) הפציעה אירעה כאשר איש מערכת הביטחון פעל שלא במסגרת תפקידו, ובתנאי שהפעולה הייתה דרושה לשם הגנת חייו או שלמות גופו של אזרח ישראלי;

(3) ועדת עיטורי הפציעה הקרבית בראשות ראש המטה הכללי בצבא הגנה לישראל, קבעה כי מטעמים מיוחדים יש להכיר בפציעתו של איש כוחות הביטחון כפציעה המזכה בהענקת העיטור;

3. טקס הענקת העיטור (א) טקס הענקת עיטור הפציעה הקרבית יתקיים במשכן הכנסת ביום שייקבע על ידי יושב ראש הכנסת ולפי פרטים שיקבע, בהשתתפות ראש ממשלת ישראל, שר הביטחון ויושב ראש הכנסת.

(ב) נפטר איש מערכת הביטחון בין מועד פציעתו לבין מועד הענקת העיטור – יימסר העיטור לקרוב משפחתו הקרוב ביותר למשמורת.

4. ענידת העיטור מקבל עיטור הפציעה הקרבית יהיה רשאי לענוד אותו בכל עת, לרבות בעת לבישת מדים של גוף מגופי מערכת הביטחון.

5. הענקת עיטור במקרה של פציעה עיטור הפציעה הקרבית יינתן רק פעם אחת, אולם במקרה של פציעה נוספת יהיה זכאי הנפצע לקבל סמל נוסף שיתווסף לעיטור הפציעה הקרבית. נוספת

6. עיצוב העיטור עיצוב עיטור הפציעה הקרבית ועיצוב הסמלים הנוספים במקרה של פציעה נוספת ייקבעו על ידי שר הביטחון בהמלצתה של מועצה ציבורית שתתמנה על ידו.

דברי הסבר

בספטמבר 1949 הביא ראש הממשלה הראשון, דוד בן-גוריון, בפני הכנסת את הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום). כך הציג בן-גוריון את החוק: "החללים הם רק חלק מהאבדות. רבים נשארו לשמחתנו בחיים, אך הם שילמו מחיר יקר – אבר מן החי. הערב אני מגיש לכם בשם הממשלה חוק על החוב, נכון יותר – על חלק מהחוב, שאנו חייבים לאלה שבגופם עזרו לשחרור האומה והמולדת".

מכוח דברים אלו חוקק חוק הנכים, והתקנות שהותקנו מכוחו שנועדו להטיב ולהיטיב, כמאמר בית המשפט העליון עם אותם אלו שנשאו ב"סיכון מיוחד" למען העם והמדינה.

מטרת חוק זה היא להסדיר חלק אחר מאותו החוב, והוא ההכרה וההוקרה, הנובעת מעצם התממשותו של אותו "סיכון מיוחד" והיא פציעת הגוף והנפש בקרב.

מוצע על כן להסדיר בחקיקה מנגנון הדומה לעיטור "לב הארגמן" האמריקאי, כעיטור מטעם כנסת ישראל – הריבון, שיוענק לאלו מאנשי שירותי הביטחון שנפצעו בקרב או בפעילות מבצעית.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר סופר וקבוצת חברי הכנסת.

הצעת החוק זהה לפ/875/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1161 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024.

חק/1161. הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג-2022 של חה"כ משה סולומון
ואחרים (פ/980)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם הידברות עם חברי הכנסת מגישי הצעת
החוק.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
חמד עמאר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי

פ/25/2246

הצעת חוק להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים למי שנבצר ממנו להשלים את שירותו הצבאי ולאמנות צה"ל (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

1. תיקון חוק קליטת חיילים משוחררים
בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994,¹ אחרי סעיף 16 יבוא:

"התקשרות
להענקת זכויות
במקרקעין ביישוב
מיעוטים עם מי
שנבצר ממנו
להשלים את שירותו
הצבאי

16א. על אף הוראות לפי סעיף 4 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992,² להתקשרות פטורה ממכרז להענקת זכויות במקרקעין ביישובי המיעוטים, למי ששירת בשירות בכוחות הביטחון, לצורך בנייה למגורים, לפי המלצת משרד הביטחון, יהיה זכאי חייל משוחרר משירות כאמור גם אם שוחרר לפני שהשלים שירות של שנתיים, מטעמי בריאות או מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959 [נוסח משולב]³."

2. תיקון חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י–1950,⁴ אחרי סעיף 15 ח יבוא:

במערכה (תגמולים ושיקום)

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 1140.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

⁴ ס"ח התשי"י, עמ' 162.

15ח. על אף הוראות לפי סעיף 4 לחוק חובת המכרזים, "התקשרות להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים

15ח. על אף הוראות לפי סעיף 4 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992⁵, אלמנה של נספה תהיה זכאית להתקשרות פטורה ממכרז להענקת זכויות במקרקעין ביישובי המיעוטים, לצורך בנייה למגורים, לפי המלצת משרד הביטחון".

דברי הסבר

נכון להיום חייל שמשחרר מהצבא בטרם השלים שנתיים של שירות בכוחות הביטחון, עקב פציעה, מחלה או נכות וגם אלמנות צה"ל, המתגוררים באחד מיישובי המיעוטים, עשויים לא להיות זכאים להטבה של התקשרות מכוח ההוראות לפי חוק חובת המכרזים התשנ"ד-1994 להענקת זכויות במקרקעין לפי המלצת משרד הביטחון. מטרת הצעת החוק היא להחיל הסדר אחיד ולא מפלה, בו יתאפשר גם לחייל שנבצר ממנו להשלים את שירותו, עקב פציעה או נכות שנגרמה לו כתוצאה ישירה משירותו הצבאי שבשלה לא השלים שירות של שנתיים, כפי שדורשות התקנות, וגם לאלמנות צה"ל להתקשר בהתקשרות לקבלת זכויות במקרקעין לפי תקנות חובת המכרזים. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים, על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת חמד עמאר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1492/20; פ/1050/22; פ/756/23).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 1140.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה פסל

4278/25/פ

הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון – פטור

מארנונה לבית עסק של משרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 1. בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה),
התשי"ג–1953¹, בסעיף 2, בסופו יבוא:

"(3) חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008²,
המשרת שירות מילואים פעיל במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד
(7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה
ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951³ (להלן – תקופת
המצב המיוחד), כל עוד לא הסתיימה תקופת המצב המיוחד, וכל עוד החייל
משרת שירות מילואים פעיל; והכול על נכס שאינו משמש למגורים בלבד ועד
לתקרה של 6,000 שקלים חדשים בחודש."

דברי הסבר

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל גויסו מעל 200,000 משרתי מילואים. חלקם בעלי עסקים שנאלצו
לעזוב את עסקיהם על מנת להגן על המולדת. מן הראוי כי מדינת ישראל תדאג שחיילי המילואים שגויסו
להגן על המדינה במהלך המלחמה לא יפגעו בשל שירותם בצבא, ותוודא שאינם משלמים תשלומי
ארנונה עבור החודשים שבהם שירתו שירות פעיל בצבא.

מטרת הצעת חוק זו לסייע למשרתי מילואים שעזבו את עסקיהם על מנת להגן על המולדת במסגרת
שירות מילואים במלחמת חרבות ברזל. לפיכך, מוצע לקבוע פטור מארנונה לבתי עסק של משרתי
מילואים, עבור כל חודש שבו הם משרתים, למשך כל תקופת המלחמה. עוד, מוצע להגביל את סכום
הארנונה עליו ניתן לקבל פטור עד לתקרה של 6,000 שקלים חדשים בחודש.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בשבט התשפ"ד (05.02.2024)

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 62.
² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.
³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת ולדימיר בליאק
דבי ביטון
ינון אזולאי
חנוך דב מלביצקי
יצחק קרויזר

4548/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (משיכה מקרן השתלמות לתושבי יישובים מפונים) (הוראת שעה – חרבות הברזל), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 9
- בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹ (להלן – חוק ההתגוננות האזרחית) יקראו את סעיף 9 לפקודת מס הכנסה², כך שאחרי פסקה (ג16) יבוא:
- "(ג16) סכומים שלא יעלו על 30,000 שקלים חדשים בחודש מסוים, שמשך עובד מחשבונו בקרן השתלמות או שמשך יחיד מחשבונו בקרן השתלמות לעצמאים כהגדרתה בסעיף 17(א5), לרבות הפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת, והכל אף אם לא חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו החשבון, ולגבי עובד או יחיד שהגיע לגיל פרישה – אם לא חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו חשבון, שהעובד או היחיד כאמור פונה מביתו לפי החלטת ממשלה בדבר פינוי בשל המצב הביטחוני המיוחד; בסעיף זה "המצב הביטחוני המיוחד" – המצב הביטחוני השורר במדינה, שבשלו הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית."

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2024) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים, ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירת מחבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד הממשלה. כמו כן צה"ל הכריז על כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף ובמדינה כולה. בעקבות כך תושבים רבים בצפון ובדרום הארץ פונו מבתיהם על פי הוראות מערכת הביטחון.

בהצעת חוק זו מוצע לאפשר לעובד או לעצמאי, תושב יישוב אשר פונה מביתו על פי החלטת הממשלה הנוגעת לפינוי ישובים, למשוך כספים מקרן ההשתלמות שלו בפטור ממס גם אם טרם חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון לחשבון, על מנת שיוכלו לשמש לצרכים שעלו בעקבות הפינוי מביתו לאחר פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל'.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	ששון ששי גואטה	רון כץ
		אביגדור ליברמן	יבגני סובה
		יאיר לפיד	דן אילוז
		גדעון סער	אושר שקלים
		דוד ביטן	גלעד קריב
		יעקב אשר	ולדימיר בליאק
		יצחק פינדרוס	נאור שירי
		אליהו דביבו	מטי צרפתי הרכבי
		עודד פורר	מיכאל מרדכי ביטון
		מאיר כהן	חנוך דב מלביצקי
		פנינה תמנו	מתן כהנא
		משה סעדה	שלי טל מירון
		צביקה פוגל	סימון דוידסון
		קטי קטרין שטרית	דבי ביטון
		משה פסל	שרן מרים השכל
		שלום דנינו	חווה אתי עטייה
		יצחק קרויזר	טטיאנה מזרסקי
		ניסים ואטורי	צגה מלקו
		אריאל קלנר	יוליה מלינובסקי
		אלי דלל	חמד עמאר
		יפעת שאשא ביטון	אפרת רייטן מרום
		זאב אלקין	שרון ניר
		אלמוג כהן	

4710/25/פ

הצעת חוק ליישוב תחת איום מיידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024

1. יישוב תחת איום מיידי
- מי שהיה במשך כל שנת המס 2024 עד 2026 תושב ביישוב תחת איום מיידי זכאי באותן שנות מס לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה

אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 שקלים חדשים, ובלבד שאם הוא זכאי לזיכוי כאמור וכן לזיכוי אחר לפי הוראות סעיף 11 לפקודת מס הכנסה¹, חבריה בידו לבחור באחד מהם; לעניין זה –

”יישוב תחת איום מידי” – יישוב המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי ואשר משוך לאשכול 1 עד 6 במדד הפריפריאליות לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות;

”תושב” – יחיד שמרכז חייו באותו יישוב.

2. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה כך שתחול לגבי שנות מס נוספות.

ד ב ר י ה ס ב ר

למעלה מעשור נורים טילים מרצועת עזה לעבר ערי ישראל. העיר אשקלון וסביבתה נמצאות תחת איום מתמיד וירי בלתי פוסק. תכליתה של הצעת חוק זו היא ליתן מענה לאותם יישובים הנמצאים תחת איום מידי.

נוכח מתקפת הטרור שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 על ידי ארגון הטרור חמאס, שכללה ירי אינטנסיבי בהיקפים משמעותיים באופן חסר תקדים, חלה החמרה משמעותית בחומרת האיום על יישובים תחת איום מידי.

בהצעת החוק מוצע לקבוע כי מי שהיה במשך שנות המס 2024 עד 2026, תושב ביישוב תחת איום מידי לפי ההגדרות, המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי והמשוך לאשכול 1-6 במדד הפריפריאליות, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות יהיה זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 אלף שקלים חדשים.

אם אותו תושב זכאי להטבה גם לפי סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, שקובע הטבות מס ליישובים, הוא יוכל לבחור בין זיכוי כמוצע בהצעה זו לבין זיכוי לפי סעיף 11 לפקודה כאמור.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/60/23; פ/2359/23), על ידי חברת הכנסת מאי גולן (פ/2226/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/239/24), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/1877/24; פ/2337/24), על ידי חבר הכנסת אלי כהן (פ/1878/24; פ/3975/24), על ידי חבר הכנסת ישראל כץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/2015/24), על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3061/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלי דלל (פ/1511/25), על ידי חבר הכנסת דני דנון וקבוצת חברי הכנסת (פ/2570/25), על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2618/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/2815/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת דן אילוז

פ/4496/25

הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד–2024

- מטרה 1. חוק זה מטרתו להגביל את אספקת השירותים לגורמי הביטחון ומתקניהם על מנת להפחית את הסיכון לריגול ופגיעה בביטחון המדינה.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "גורמי ביטחון" – צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, שירות בתי הסוהר;
- "מדינה עם סיכון ביטחוני" – מדינה המנויה בתוספת;
- "מתקן ביטחוני" – בסיס צה"ל, קבע או ארעי, תחנת משטרה או מבנה השייך לגורמי ביטחון;
- "שירות אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017¹;
- "שירות ביטחון" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון, התשמ"ו–1986²;
- "שירות לאומי-אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד–2014³.
- בעלים של תברה 3. על אף האמור בכל דין, לא יתקשרו גורמי הביטחון בחוזה לביצוע עסקה לרכישת שירותים או לביצוע עבודה אם בעל השליטה בחברה לא שירת שירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי; בסעיף זה, "בעל שליטה" – כמשמעותו בחוק החברות, התשנ"ט–1999⁴.

¹ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

4. כניסה למתקן של גורם ביטחון
אדם אשר לא שירת בשירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי, לא יכנס למתקן של אחד מגורמי הביטחון לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה כאמור.

5. על אף האמור בסעיף 4, מנהל או מפקד מתקן של גורם ביטחון יכול לאשר באופן פרטני כניסה של אדם לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה בתנאי שאותו אדם אינו אחד מאלה:

(1) תושב הרשות הפלסטינית;

(2) תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

תוספת

(סעיף 1)

מדינה עם סיכון ביטחוני

(1) איראן;

(2) לבנון;

(3) סוריה;

(4) עיראק;

(5) ערב הסעודית;

(6) תימן.

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת הטרור הרצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת הטרור נרצחו מעל 1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לרצועת עזה.

אופיייה של המתקפה מעלה את החשש כי בוצעה על סמך קבלת מידע מודיעיני מדויק על מתקנים של גורמי הביטחון, החל מהאופן שבו הם בנויים, דרכי הגישה והכניסה, הנקודות הרגישות וכלה באופן פריסת הכוחות בשטח. מתן אפשרות להתקשרות גופים ביטחוניים עם ספקי שירותים וכן מתן אפשרות לכניסה של אותם ספקי שירותים למתקנים הביטחוניים עלולה לאפשר חשיפת מידע לגורמים עוינים,

ובכך לסכן את ביטחונה של מדינת ישראל.

על כן, הצעת החוק מבקשת להגביל את היכולת של גורמי הביטחון להתקשר עם ספקים שבעלי השליטה בהם לא שירתו בצה"ל, גוף ביטחוני אחר, או שירתו שירות לאומי. כן מוצע להגביל את כניסתם למתקנים הביטחוניים כאמור. יובהר כי הצעת החוק מאפשרת למנהל או מפקד של מתקן ביטחוני לאשר באופן פרטני את כניסתו של אדם לשטחי המתקן ולצורך אספקת שירותים, בתנאי שאותו אדם אינו תושב הרשות הפלסטינית או תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1162 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1162. הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד-
2024 של חה"כ דן אילוז (פ/4496)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרן מרים השכל

פ/25/4480

הצעת חוק היחידה המיוחדת לחילופי מידע של גופי הביטחון והרשויות האזרחיות, התשפ"ד–2024

1. הגדרות ופרשנות בחוק זה –

"ארגון טרור", "חבר בארגון טרור", "חבר בני אדם", "מעשה טרור",
"פעילות של ארגון טרור", "פעולה ברכוש" ו"רכוש" – כהגדרתם בחוק

המאבק בטרור, התשע"ו–2016¹;

"גוף ביטחון" – כל אחד מאלה:

(1) שירות הביטחון הכללי;

(2) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;

(3) צבא הגנה לישראל;

(4) משטרת ישראל;

(5) שירות בתי הסוהר;

(6) משרד הביטחון;

(7) רשות אחרת שקבע השר בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של
הכנסת;

"גוף משפטי" – בכלל זה, פרקליט המדינה או מי מטעמו, לרבות תובע
כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב],
התשמ"ב–1982², הפרקליט הצבאי הראשי או תובע צבאי כמשמעותו
בצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס'
1651), התש"ע–2009, העוסקים בהעמדה לדין בעבירת טרור או בייצוג
מדינת ישראל או משרת או עובד בגוף ביטחון בקשר לפעולות שנקטו
בהגנה עליה;

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.
² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

"חוק התגמולים" – חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970³;

"היחידה" – היחידה שהוקמה לפי סעיף 2;

"כסף" – לרבות שווה כסף;

"מידע" – חומר בכתב או בתצורה אחרת, שאינו חסוי, המצוי ברשות ביטחון או רשות אזרחית, ובכלל זה:

(1) פרטי הזיהוי ופרטי קשר של כל המעורבים בארגון טרור או במעשה טרור שפגע בקורבן טרור;

(2) ראיות הקושרות אדם או חבר בני אדם, ישירות או בעקיפין, למעשה טרור שפגע בקורבן טרור;

(3) ראיות לתמיכת הקשר הסיבתי בין הפגיעה בקורבן טרור, למעשה הטרור שקשור בו האדם או חבר בני-האדם;

(4) מידע וראיות הקושרות בין מעורב בארגון טרור, לבין כסף, רכוש או פעולה ברכוש הנמצא בבעלותו, בחזקתו, בשליטתו או במשמורתו, לבד או יחד עם אחר או חבר בני אדם, תושב ישראל או זר, בישראל, מחוצה לה או באזור;

"מעורב טרור" – חשוד, נאשם או מורשע בעבירת טרור, מי שנטל חלק בביצוע מעשה טרור או המסייע או המשדל לביצוע מעשה טרור, או מי שביצע עבירת טרור ונהרג במהלך ביצועה או לאחר ביצוע העבירה או במהלך ניסיון ביצוע עבירה;

"עבירת טרור" – עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, ולרבות:

(1) עבירה לפי פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948⁴, חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005⁵, או תקנות 84 ו-85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945⁶, כנוסחם ערב ביטולם בחוק המאבק בטרור;

(2) עבירה לפי חלק ג' בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;

(3) עבירה נגד ביטחון המדינה שנקבעה בצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה ושומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009 או בצו אחר שהוציא המפקד הצבאי באזור, וכן בעבירה כאמור לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 שנעברה באזור;

³ ס"ח התשי"ל, עמ' 126.
⁴ ע"ר 1948, מס' 24, עמ' 73.
⁵ ס"ח התשס"ה, עמ' 76.
⁶ ס"ח התש"י, עמ' 9.

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁷;

"קורבן טרור" – "נפגע" או "בן-משפחה של נפגע" כהגדרתם בחוק התגמולים, ביחס למעשה טרור;

"רשות אזרחית" – כל אחד מאלה –

(1) הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור;

(2) רשות המיסים;

(3) האפוטרופוס הכללי של מדינת ישראל;

(4) יחידת הסייבר בפרקליטות המדינה;

(5) כל רשות או גוף אחרים שתקבע על-ידי השר;

"השר" – שר המשפטים.

2. הקמת היחידה המיוחדת לחילופי מידע

(א) במשרד המשפטים תוקם יחידה מיוחדת שתהא אחראית לחילופי מידע וראיות שבידי גוף ביטחון ורשות אזרחית.

(ב) היחידה תהא אחראית על איסוף המידע וקבלתו מגופי בטחון והרשויות האזרחיות, ניהולו והנגשת מידע וראיות ממנו לגוף משפטי ולקורבן טרור ובאי-כוחו, זאת, לאחר מינום וניתוחם על-ידיה (להלן – המידע המעובד).

(ג) היחידה תהיה מורכבת ממשפטיים, מומחים בתחום המאבק בטרור ומומחים בנייתוח מידע, וכן מומחים נוספים שימצא השר לנכון למנות לצורך מימוש ייעודה של היחידה.

(ד) בראש היחידה ימונה מי שכשיר להתמנות לשופט בבית המשפט העליון.

3. הזכות לקבלת מידע מעובד מידע לטובת הליך או מהליך שמתנהל

(א) גוף משפטי, קורבן הטרור ובא כוחו זכאי לקבל מאת היחידה מידע שיסייע במסגרת הליכים משפטיים שמדינת ישראל נוקטת נגד מעורב טרור, בהליכים משפטיים נגד מדינת ישראל, משרתים בכוחות הביטחון או עובד ציבור או מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי דין או מי שנותן שירות לציבור בתביעת נזיקין אזרחית של קורבן טרור נגד מעורב טרור, או בעקבות פסק דין פלילי שחייב מעורב טרור לשלם פיצוי כספי לקורבן טרור.

(ב) המידע יועבר למקבל המידע בכפוף להוראות סעיפים 6 ו-7.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ג) מקבל המידע יעשה שימוש במידע לצורך ההליך המשפטי ובמסגרתו בלבד.

(א) בכל גוף ביטחון ורשות אזרחית (בסעיף זה – רשות) ימונה אחראי על מסירת מידע ליחידה.

חובת אספקת מידע 4.
של רשות ליחידה

(ב) כל רשות תקצה משאבים לאיסוף ולאיתור מידע.

(ג) על אף האמור בכל דין, רשות רשאית להעביר ליחידה מידע שנועד לשם יישומו של חוק זה.

(ד) פנתה היחידה לרשות לשם קבלת מידע, תעביר הרשות את המידע המבוקש ליחידה בתוך 45 ימים.

(ה) רשות רשאית לבקש שתי אורכות בנות 60 יום כל אחת; ניתנה לרשות אורכה, תעדכן את היחידה אחת לחודש בדבר התקדמות איסוף המידע המבוקש.

(ו) לעניין חוק זה, חזקה היא שמידע מצוי בידי גוף ביטחון או רשות אזרחית, גם זה הנכלל במקורות הבאים:

(1) תיק הראיות שנמסר לעיון נאשמים ובאי-כוחם במסגרת ההליך הפלילי שנוהל נגדם בקשר למעשה הטרור המסוים שפגע בקורבן טרור, בכלל זה תיק החקירות;

(2) כתבי בי-דין וצרופות שהוגשו לבית-משפט בהליך פלילי הדין במעשה הטרור המסוים – הן על ידי נאשמים ובאי-כוחם והן על ידי באי-כוח מדינת ישראל;

(3) מידע וראיות מכל תיק בהליך פלילי, מינהלי או אזרחי הקשור במישרין או בעקיפין לנתבע בתביעה ואשר נמסר לעיון נאשמים או נתבעים ובאי-כוחם בהליכים;

(4) מידע וראיות, למעט אלו שחל עליהן סעיף 6, עליהם התבססה הכרזה על יחיד או חבר בני אדם כפעיל טרור או ארגון טרור בהתאמה, כאמור בפרק ב' לחוק המאבק בטרור, ובלבד שתביעת קורבן טרור מופנית כנגד אותו יחיד או חבר בני אדם או כנגד מעורב טרור שקשור אליו;

(5) מידע ומסמך שנאסף על ידי גוף ביטחוני במסגרת פעילות מבצעית, הקשורים במישרין או בעקיפין למעשה הטרור המסוים שפגע בקורבן טרור;

(6) מידע ומסמך המצויים במשרדי מתאם פעולות הממשלה בשטחים, הקשורים במישרין או בעקיפין למעשה הטרור המסוים שפגע בקורבן טרור;

(7) מידע וראיות בדבר תגמולים או תשלומים שמקבלים הנתבעים או קרובי משפחתם בעבור ובעקבות מעורבות הנתבעים במעשה הטרור המסוים, לרבות פרטי התשלום, זהות הגורם המשלם, גובה התשלום, מועדו, אופן התשלום ומיקומו.

5. הגשת בקשות והטיפול בהן (א) קורבן טרור ובא כוחו או גוף משפטי (להלן – המבקש) רשאים להגיש לראש היחידה, או למי שהוסמך לכך על ידו, בקשה בכתב לקבלת מידע.

(ב) (1) היחידה תעביר למבקש את המידע המעובד ללא שיהוי ובתוך 60 ימים מיום קבלת הבקשה.

(2) ראש היחידה רשאי להאריך את התקופה האמורה בפסקה (1), במקרה הצורך, ב-60 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה.

(3) ראש היחידה רשאי להאריך, הארכה נוספת, את התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), בהחלטה מנומקת אשר תישלח למבקש תוך התקופה האמורה, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש, או בשל נימוקים מיוחדים אחרים, יש צורך להאריך את התקופה; ההארכה הנוספת לא תעלה על התקופה המתחייבת מהטעמים האמורים, ובכל מקרה לא תעלה על 60 ימים.

(ג) היחידה תודיע למבקש היכן ומתי יעמוד המידע לרשותו ותנקוט אמצעים לאבטחת המידע ככל שיש בכך צורך.

(ד) מסירת המידע למבקש תיעשה בהתאם לצרכיהם ותוך שמירה על האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל ועל פרטיות גורמים שאינם הנתבע הנוגעים בדבר, ככל הניתן.

(ה) החליטה היחידה שאין ביכולתה להיענות לבקשה, כולה או חלקה, עקב נימוקים כמפורט בסעיף 6, תודיע למבקש על החלטתה זו בכתב וללא שיהוי.

6. מסירת מידע במקרים מיוחדים (א) על אף האמור בסעיף 3, סברו גוף ביטחוני או רשות אזרחית, מנימוקים מיוחדים, כי יש חשש כי גילוי של מידע שהעבירה ליחידה יפגע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בביטחון הציבור, רשאים הם לקבוע האם ובאלו תנאים תהא היחידה רשאית למסור מידע זה; קבעו הגוף או הרשות כאמור, יימסר המידע באופן שמסירתו לא תיפגע באינטרסים האמורים.

(ב) על אף האמור בסעיף 3, אין למסור לקורבן טרור או לבא כוחו מידע הנוגע לנתבע שפרקליט המדינה או הפרקליט הצבאי הראשי, לפי העניין, או מי שהסמיכו לכך, סבר לגביו כי אין להעבירו לנתבע מחמת חיסיון במסגרת הליך פלילי או מנהלי קודם שהתקיים נגדו.

7. חסיון מאגר המידע (א) מאגר המידע של היחידה והשימושים בו יהיו חסויים;

(ב) מאגר המידע ירשם בפנקס מאגרי המידע בהתאם לסעיף 8(ג)(4) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.⁸

(ג) נגישות למידע במאגר ומסירת מידע מן המאגר תיעשה אך ורק במסגרת סמכויותיה ותפקידיה של היחידה ולמטרת יישום חוק זה בלבד.

(ד) לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה. המפר הוראות סעיף זה, דינו – מאסר 5 שנים.

8. חובת מסירת מידע (א) במסגרת תביעת נזיקין אזרחית של קורבנות טרור נגד מעורב טרור, חלה חובה על בא-כוח קורבן טרור למסור ליחידה עותק מכל מסמך שהגיע לידו במסגרת הליכי התביעה ומכיל מידע על הנתבעים, לרבות כתבי-הגנה, תצהירים וראיות שהגישו הנתבעים ופרוטוקולים מן הדיונים.

(ב) היחידה רשאית, על פי שיקול דעתה, להעביר מידע כאמור בסעיף קטן (א) לגוף ביטחון או רשות שמצאה לנכון בכפוף להוראות סעיף 6.

9. סדרי ראיות (א) בכל הנוגע למידע או ראיה שקיבל גוף משפטי או קורבן טרור מכוח חוק זה, בית המשפט רשאי לסטות מדיני הראיות ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית צדק; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 6 או מהוראות כל דין בעניין לחיסיון ראיות.

(ב) הגיש גוף משפטי או קורבן טרור לבית משפט מידע או ראיה שהועברו לו מאת היחידה ובית-משפט ראה צורך במתן עדות בעל פה בקשר להם, רשאי הוא להורות על זימון עובד היחידה לצורך כך; אולם, לא יזמן עובד היחידה כאמור אם ניתן לקבל עדותו באמצעות תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית כמשמעותן בפקודת הראיות.

10. ביצוע שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.

11. תחילה היחידה תוקם בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

אירועי הזוועה מיום כ"ב בתישרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בגבול רצועת עזה, במהלכם נרצחו, נחטפו ונפצעו בהיקף חסר-תקדים אזרחים תמימים – פעוטות, ילדים, קשישים, נשים וגברים – במתקפת טרור אכזרית של ארגון הטרור המאס, מחוקקים משמעותית את הצורך המידי בהקמת יחידה מיוחדת אשר תתכלל, תרכז ותנגיש מידע וראיות, אשר נאספים על ידי גופים רבים – מדינתיים, סמי-מדינתיים ואזרחיים, כל אחד בהתאם לתפקידו ומטרותיו.

רק איחוד המידע והראיות על ידי גוף אחד יאפשר ניהול מושכל ויעיל שלהם לטובת: א. תביעות נזיקין אזרחיות של קורבנות טרור; ב. תביעות שעלולות להיות מוגשות בבתי-דין בינלאומיים כנגד מדינת ישראל ומשרתיה בעקבות פעולות בהן נאלצים לנקוט בהגנה עליה בשטחי אויב.

תפקיד היחידה המיוחדת היא לאסוף את המידע והראיות הרבים מכל גוף וגוף, למיינו, לנתחו ולערך אותו באופן היוצר תמונת מצב מלאה ונקודתית לכל נושא, אירוע מסוים ואדם שנפגע. ניסיון העבר מוכיח, שאלמלא תוקם יחידה מיוחדת כזו אשר מתוקף חוק תחייב שיתוף המידע וראיות בין גופים רבים והקצאת משאבים קבועים בקשר להם, מקשה מאוד ואף מונע ניהול יעיל של הליכים משפטיים ומימוש תוצאותיהן כנגד מעורבי טרור, זאת, הן עקב פיזורו הרב בין הגופים השונים והן עקב אחסונו בארכיונים וארכיבים בלתי-נגישים, אשר בתום חקירת אירוע מבחינת כל גוף הושלם תפקידו וחזר לשגרת פעילותו היומיומית.

המצב קשה אף יותר כאשר מדובר בתביעות נזיקין של קורבנות טרור – אזרחים – שמתוקף חוק אינם זכאים לקבל מידע וראיות המצויים בידי גופים מודיעיניים וביטחוניים, גם אם מדובר בכאלו שאינם מסווגים כחסויים. וכך, קורבנות הטרור מוצאים עצמם מתרוצצים בין גופים מדינתיים רבים בניסיון לדלות ולקבץ מידע וראיות להוכחת תביעותיהם, המתדפקים על דלתות שלעיתים קרובות סגורות בפניהם. למותר לציין כי יכולת איסוף המידע, ובכלל זה החקירה, הנתונה לגוף מדינתי, אינה מוקנית לאזרח קורבן טרור בדרך-כלל. כך יוצא שמידע שכבר נמצא בידי רשויות המדינה, ועשוי לשרת את קורבן הטרור במסגרת הליך נזיקי, אינו נגיש לו. זאת, למרות שחלק מהותי מהמידע שבידי רשות מדינתית כלל אינו חסוי.

ערוץ תביעות הנזיקין האזרחיות, בפרט בהקשר קורבנות טרור, אינו ערוץ חלופי להליך הפלילי, אלא מקביל לו, ונועד לשרת תכליות נוספות המשלימות את תכליות ההליך הפלילי. המצב הקיים פוגע בזכויות האזרחיות של קורבנות טרור, ומונעת מהם להיאבק ביעילות באלו שפגעו בהם והסבו להם ולאחובי ליבם סבל בל יתואר. החוק המוצע להלן יסייע להצלת תביעות נזיקין אזרחיות כנגד מעורבי טרור וגביית פיצויים שנפסקו בתביעות אזרחיות ופליליות נגד מעורבי שרשרת טרור.

יתירה מכך, החוק יסייע להפיכתן של תביעות אלו לכלי אסטרטגי במסגרת המאבק בטרור של מדינת ישראל במספר דרכים. ראשית, תביעות נזיקין של קורבנות טרור מהוות דרך מאבק מוסרית, שכן הן פוגעות נקודתית (להבדיל מקולקטיבית) במעורבי טרור, זאת במסגרת הליך נאות, בבית-משפט אזרחי ובלתי תלוי. שנית, בכוחן של התביעות הללו לסייע בצמצום טרור עתידי, הן משום הפגיעה במשאביהם של ארגוני טרור, הן באמצעות ההרתעה האישית והכללית שהן מייצרות. שלישית, ההליך האזרחי עשוי לחשוף מידע חדש, שיכול וישמש את המדינה בערוצים נוספים, משפטיים ושאינם משפטיים, במסגרת מאבקה בטרור. כמו כן, ריכוז המידע מרשויות שונות וניתוחו על ידי מומחי היחידה המיוחדת שתוקם, ושיגיעו מדיסציפלינות שונות, מעניק ליחידה פוטנציאל להציג ניתוחי מידע חדשים העשויים להועיל לרשויות. רביעית, מדובר בדרך יעילה לייבוש כספי טרור, שכן המידע שיועבר יוכל לסייע בהגברת כמות התביעות וכן במימוש פסקי דין המגלמים פיצוי כספי, בסדרי גודל גבוהים יחסית, נגד מעורבי שרשרת

טרור ובעיקול נכסיהם.

וכך, ביישום הצעת חוק זו יש כדי לסייע מתד גיסא לקורבנות הטרור בגיבוי משפטי, נפשי וכספי, ומאידך גיסא, תיטיב עם מדינת ישראל, כמו-גם לכלל אזרחיה.
היוזמה להצעת החוק וכתובתה נעשו בסיוע עמותת "מגן לנפגעי טרור".
הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת צבי האוזר וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3559).

הוגשה ליו"ר הכנסת ותסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1046 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 26.05.2024.

חק/1046. הצעת חוק היחידה המיוחדת לחילופי מידע של גופי הביטחון והרשויות האזרחיות, התשפ"ד-2024 של תה"כ שרון מרים השכל (פ/4480)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

מספר פנימי : 2203869
מספר סימוכין : 2024-000956
נספח מס' כ-1020/א'
(פ/25/3326)

הצעת חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון מס' 8), התשפ"ד-2024

- תיקון סעיף 2 .1 בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –
- (1) אחרי ההגדרה "מאבטח" יבוא :
- "מקום מוגבל" – כהגדרתו בסעיף 115(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ;"
- (2) אחרי ההגדרה "עיכוב" יבוא :
- "פקודות הצבא" – כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 ;".
- תיקון סעיף 3 .2 בסעיף 3 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(2ב) היה לחייל שנתמנה לשמור על מקום מוגבל לפי פקודות הצבא חשד סביר שאדם או כלי תחבורה מנסה להיכנס או לחדור לאותו מקום ללא רשות כדין, רשאי הוא לערוך חיפוש על גופו של האדם או בכלי תחבורה לשם בירור האם אותו אדם נושא עמו נשק שלא כדין."
- תיקון סעיף 6 .3 בסעיף 6 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :
- "(ג1) היה לחייל שנתמנה לשמור על מקום מוגבל לפי פקודות הצבא חשד סביר שאדם מנסה להיכנס או לחדור לאותו מקום ללא רשות כדין, רשאי הוא לעכב את האדם עד לבואו של שוטר."
- תיקון סעיף 9 .4 בסעיף 9(א) לחוק העיקרי, אחרי "בסעיף 3(א)(2)" יבוא "או למקום מוגבל".
- הוראות הרמטכ"ל .5 לשם הגנה על בסיסי צבא הגנה לישראל וכלי הנשק המוחזקים בהם, יקבע ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל, או מי שהוא הסמיך לכך, הוראות בעניינים האלה :

(1) סימון כלי נשק שהוא רכוש צבא הגנה לישראל באופן המזהה אותו ככזה;

(2) מעקב אחר החזקתו של כלי נשק שהוא רכוש צבא הגנה לישראל בכל עת;

(3) אחריות קצין בצבא הגנה לישראל המפקד על מקום מוגבל-כהגדרתו בסעיף 115(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, לשמור על כלי נשק שהוא רכוש צבא הגנה לישראל המוחזק בו-;

(4) סימון וגידור מקום מוגבל באופן המזהה אותו ככזה;

(5) בסעיף זה -

"מקום מוגבל" - כהגדרתו בסעיף 115(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³;

"נשק" - כהגדרתו בפקודות הצבא, שייקבעו בהתאם לכלול בהגדרה "נשק" בסעיף 144(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

"פקודות הצבא" - כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1956⁵.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1088 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 02.06.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 13.06.2024 ומספרה הוא 1877(חק/1088).

1877(חק/1088). הצעת חוק העונשין (תיקון - הגנה על בסיסי צה"ל, שטחי אש, תחנות משטרה ומתקנים ביטחוניים), התשפ"ג-2023 של חה"כ יצחק קרויזר (פ/3326)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין, הגבי נירית להב-קניזו ומר דוד בבלי.

(פה אחד)

מחליטים, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הראשונה בהצעת חוק העונשין (תיקון - הגנה על בסיסי צה"ל, שטחי אש, תחנות משטרה ומתקנים ביטחוניים), התשפ"ג-2023 של חה"כ יצחק קרויזר (פ/3326) כפוף לתנאים האלה:

א. המשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי הביטחון, המשפטים והביטחון הלאומי.

ב. הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה השנייה והשלישית.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
יואב סגלוביץ'
אלעזר שטרן
רון כץ
קארין אלהרר
רם בן ברק

פ/25/3629

הצעת חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג–2023

פרק א': הגדרות

- מטרה 1. מטרת חוק זה לאסדר את תחום שירותי האבטחה הניתנים בישראל, באופן שיתרום לשלום הציבור ולביטחוננו.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "אבטחה" – ביצוע פעולות להגנת אדם, רכוש או מקום, לפי הסמכה או הרשאה מכוח חוק המנוי בתוספת הראשונה, ולרבות שמירה;
- "אבטחה חמושה" – אבטחה המבוצעת תוך החזקה או נשיאה של כלי ירייה;
- "ארגון שירותי אבטחה" – תיווך לשם התקשרות בעסקת שירותי אבטחה, בתמורה או שלא בתמורה;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז–1977;¹
- "חוק העסקת עובדים" – חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו–1996;²
- "חוק חוקרים פרטיים" – חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב–1972;³
- "חוק כלי היריה" – חוק כלי היריה, התש"ט–1949;⁴
- "מאבטח" – אדם שהוסמך על פי חוק שבתוספת הראשונה לעסוק באבטחה;

¹ ס"ח תשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח תשנ"ו, עמ' 201.
³ ס"ח תשל"ב, עמ' 90.
⁴ ס"ח תש"ט, עמ' 143.

"מארגן שירותי אבטחה" – מי שניתן לו רישיון לפי סעיף 8 ;
"מנהל מערך הרישוי" – ראש האגף לרישוי ופיקוח כלי ירייה, דמויי כלי ירייה
ושירותי אבטחה במשרד לביטחון הפנים ;
"מנהל משרד הבריאות" – כהגדרתו בחוק כלי היריה ;
"מנהל תחום אבטחה והדרכה" – מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני או
מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי, לפי העניין ;
"מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני" – מי שניתן לו רישיון לפי סעיף 20 ;
"מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי" – מי שניתן לו רישיון לפי סעיף 21 ;
"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה :

- (1) משרד הביטחון ויחידות הסמך של משרד הביטחון ;
 - (2) צבא ההגנה לישראל ;
 - (3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן
בתחום ביטחון המדינה ;
 - (4) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק הסדרת
ביטחון, שאינם יחידות כאמור בסעיף קטן (3), ואשר שר הביטחון
הודיע עליהם לשר ;
 - (5) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והרשות להגנה על עדים ;
- "מפקח" – אדם שנתמנה על ידי השר, במינוי שפורסם ברשומות, להיות
מפקח לצורך חוק זה ; מינוי כזה יכול להיות כללי או מסויג ;
- "ניהול תחום אבטחה והדרכה" – אחריות לביצוע כלל הפעולות הנדרשות
לניהול תחום האבטחה בספק שירותי אבטחה, ובכלל זה קביעת
נהלים, פיקוח, בקרה והדרכה בכל הנוגע לתחום כאמור ;
- "סניף" – שלוחה של ספק שירותי אבטחה אשר מאוחסנים בה כלי ירייה ;
- "ספק שירותי אבטחה" – ספק שירותי אבטחה לא חמושה או ספק שירותי
אבטחה חמושה, לפי העניין ;
- "ספק שירותי אבטחה לא חמושה" – מי שניתן לו רישיון לפי סעיף 11 ;
- "קצין משטרה בכיר" – כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–
1971⁵, או מי מטעמו ;
- "השר" – השר לביטחון לאומי.

⁵ דיני מדינת ישראל תשל"א, עמ' 390.

פרק ב': מנהל מערך הרישוי והרשות המוסמכת

סימן א': מנהל מערך הרישוי ותפקידיו

3. מנהל מערך הרישוי (א) במילוי תפקידיו וחובותיו לפי חוק זה יהיה בעל רישיון נתון לפיקוחו של מנהל מערך הרישוי;

(ב) לשם פיקוח כאמור בסעיף קטן (א), רשאי מנהל מערך הרישוי לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתו של בעל רישיון, של נושא משרה בו ושל כל מי שמועסק על ידו, לעניין האבטחה ושירותי האבטחה הניתנים, המאורגנים או המסופקים על ידו, לפי העניין, והכול כדי להבטיח את מטרותיו של חוק זה.

סימן ב': הרשות המוסמכת ותפקידיה

4. הרשות המוסמכת (א) השר ימנה עובד מדינה שיהיה הרשות המוסמכת לעניין רישוי אבטחה לפי חוק זה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) תפקידי הרשות המוסמכת יהיו אלה:

- (1) לתת רישיון לפי חוק זה, לבטל או להתלות רישיון שניתן כאמור או לקבוע תנאים הנדרשים לתיקון ליקויים, והכל לפי פרק זה;
- (2) לנהל מרשם שייכללו בו פרטי מידע לפי סעיף 5.

5. ניהול מרשמים (א) הרשות המוסמכת תנהל מרשם של בעלי רישיונות לפי חוק זה.

(ב) במרשם כאמור בסעיף קטן (א) יכלול מנהל מערך הרישוי, בין השאר, פרטים אלה:

- (1) שמו המלא ומספר מזהה של בעל הרישיון, סוג הרישיון שבידו, ותקופת תוקפו אם נקבעה;
- (2) בעלי רישיון שרישיונם הותלה בהתאם להוראות סעיף 30, לפי העניין.
- (3) צו הפסקה מינהלי או צו הפסקה שיפוטי, שניתנו לגבי ספק שירותי אבטחה, כל עוד הם עומדים בתוקפם.

(ג) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של המשרד לביטחון הפנים, בדרך של שאילתה שבה יצוינו פרטים מזהים של האדם שלגביו מתבקש המידע.

6. דרישת מידע מנהל מערך הרישוי רשאי לדרוש מבעל רישיון לפי חוק זה, למסור לו, במועד, במתכונת ובאופן שיורה, כל מידע הנחוץ לשם הפעלת סמכויותיו לפי חוק זה, או כדי להקל את ביצוען.

פרק ג': חובת רישוי ותנאים לקבלת רישיון

סימן א': ספק שירותי אבטחה וספק שירותי אבטחה חמושה

7. חובת רישוי ספק שירותי אבטחה
- (א) לא יספק אדם שירותי אבטחה לא חמושה, בתמורה או שלא בתמורה, אלא אם כן בידו רישיון שניתן לו לפי סעיף 11, ובהתאם לתנאי הרישיון.
- (ב) לא יספק אדם שירותי אבטחה חמושה, בתמורה או שלא בתמורה, אלא אם כן בידו רישיון שניתן לו לפי סעיף 12 ובהתאם לתנאי הרישיון.
8. סייגים לחובת הרישוי
- חובת הרישוי לפי סעיף 7 לא תחול על אלה:
- (1) גוף המנוי בהגדרה "מערכת הביטחון", המספק שירותי אבטחה לעצמו באמצעות עובדיו;
- (2) רשות מקומית שהשר לביטחון לאומי נתן לגביה צו שמירה לפי סעיף 2(ג) לחוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961⁶, המספקת לעצמה באמצעות תושביה שירותי אבטחה בהתאם לחוק האמור;
- (3) גוף שקיבל אישור כאמור בסעיף 9.
9. אישור הרשות המוסמכת לאספקת שירותי אבטחה שלא באמצעות ספק שירותי אבטחה
- (א) על אף האמור בסעיף 7, הרשות המוסמכת, לאחר התייעצות עם חטיבת האבטחה והרישוי במשטרת ישראל, ולעניין גוף ציבורי כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון, לאחר התייעצות עם הקצין המוסמך לעניין פעולות אבטחה פיזית כהגדרתו בחוק האמור, רשאית לאשר לגוף מהגופים המנויים להלן לספק לעצמו שירותי אבטחה באמצעות עובדיו:
- (1) גוף ציבורי כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון;
- (2) רשות מקומית, במסגרת סמכויותיה להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחומה לפי סעיף 249(33) לפקודת העיריות [נוסח חדש]⁷;
- (3) מפעל ראוי כמשמעותו בסעיף 10 לחוק כלי היריה;
- (4) גוף המבקש לספק שירותי שמירה.
- (ב) גוף שניתן לו אישור לפי סעיף קטן (א) לא יחשב ספק שירותי אבטחה לעניין חוק זה.
- (ג) אישור לפי סעיף זה יינתן על ידי הרשות המוסמכת בכתב, לאחר ששקלה את סוג שירותי האבטחה שהגוף מבקש לספק לעצמו, היקפם, בעלי תפקידים הנדרשים לאספקת שירותים כאמור, כשירותם והכשרתם;

⁶ ס"ח תשכ"א, עמ' 169.
⁷ דיני מדינת ישראל, עמ' 197.

(ד) הרשות המוסמכת רשאית, לאחר התייעצות עם חטיבת האבטחה והרישוי במשטרת ישראל, ולעניין גוף ציבורי כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון, לאחר התייעצות עם הקצין המוסמך לעניין פעולות אבטחה פיזית, כהגדרתו בחוק האמור, לבטל אישור שנתנה לפי סעיף זה, לאחר שנתנה לגוף בעל האישור הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצאה כי נתקיים האמור בסעיף 14(א), בשינויים המחויבים, או כי אירע אירוע המסכן את שלום הציבור; על ביטול אישור לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 30, למעט 30(א)(4)ו-(ה), בשינויים המחויבים.

עיסוק נוסף 10. (א) ספק שירותי אבטחה לא יעסוק בכל עיסוק נוסף שאינו אספקת שירותי אבטחה (בסעיף זה – עיסוק נוסף), אלא בהתקיים התנאים שלהלן במצטבר:

(1) ספק שירותי האבטחה דיווח על כך לרשות המוסמכת בהתאם לסעיף 36;

(2) ספק שירותי האבטחה מקיים הפרדה חשבונאית בין העיסוק באספקת שירותי אבטחה לבין כל עיסוק נוסף שלו, לרבות באמצעות קיום מערך רישום נפרד של הכנסות והוצאות או דוחות כספיים נפרדים;

(3) מי שמועסק על ידי ספק שירותי אבטחה בתחום אספקת שירותי האבטחה, לא יועסק על ידו, בעת ביצוע פעולות האבטחה, גם בתחום העיסוק הנוסף.

תנאים למתן רישיון 11. הרשות המוסמכת תעניק רישיון אספקת שירותי אבטחה לא חמושה למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:
אספקת שירותי אבטחה לא חמושה

(1) לעניין מבקש רישיון שהוא יחיד – הוא בגיר, אזרח ישראלי או תושב קבע, או תושב ארעי חמש שנים לפחות;

(2) לעניין מבקש רישיון שהוא תאגיד – הוא התאגד ונרשם בישראל ולא מתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) החליט על פירוקו מרצון;

(ב) בית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו;

(ג) מתנהלים לגביו הליכי חדלות פירעון כהגדרתם בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018.⁸

⁸ ס"ח תשע"ח, עמ' 310.

(3) המבקש ביטח את עצמו ואת המועסקים על ידו אצל מבטח לשם הבטחת פיצויו של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל שלו או של המועסקים על ידו כאמור; השר, בהתייעצות עם המפקח, יקבע הוראות לעניין ביטוח, לרבות סכומי הביטוח המזעריים ופרטי הביטוח, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים שונים של שירותי אבטחה; לעניין זה, "מבטח" ו"מפקח" – כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981⁹;

(4) המבקש מעסיק מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני;

(5) קצין משטרה בכיר אישר כי אין מניעה לתת למבקש רישיון ספק שירותי אבטחה לא חמושה, בהתאם לסעיף 11.

12. תנאים למתן רישיון
אספקת שירותי
אבטחה חמושה

הרשות המוסמכת תעניק רישיון אספקת שירותי אבטחה חמושה למבקש שמתקיימים לגביו התנאים הקבועים בסעיף 11, ובלבד שהוא מעסיק בעל רישיון מיוחד כמשמעותו בסעיף 10(ג)א לחוק כלי היריה.

13. אחריות ספק
שירותי אבטחה

(א) ספק שירותי אבטחה, לרבות נושא המשרה בו כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁰, יישא באחריות לניהול שירותי האבטחה בהתאם להוראות חוק זה והנחיות הרשות המוסמכת.

(ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), ספק שירותי אבטחה חמושה יישא באחריות לניהול מאגר כלי היריה, לרבות אחסונם, שינועם, מיגונם ותקינותם; אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מאחריותו של בעל רישיון מיוחד לפי סעיף 10(ג)א לחוק כלי היריה, ומאחריותו של מנהל תחום אבטחה והדרכה לפי חוק זה.

14. העסקת מאבטחים
בספק שירותי
אבטחה חמושה

ספק שירותי אבטחה חמושה לא יעסיק אדם כמאבטח אלא אם יש בידי אדם כאמור תעודת הרשאה שנתן בעל הרישיון המיוחד לפי חוק כלי היריה.

15. סירוב למתן רישיון
ספק שירותי
אבטחה

על אף האמור בסעיפים 11 ו-12, הרשות המוסמכת, לאחר שנתנה למבקש הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, רשאית לסרב לתת רישיון ספק שירותי אבטחה למבקש העומד בתנאים למתן רישיון כאמור, אם מצאה כי קיימות נסיבות שבשלהן אין לתת למבקש רישיון, ובכלל זה מטעמים הנוגעים למהימנותו.

⁹ ס"ח תשע"ו, עמ' 1098.
¹⁰ ס"ח תשנ"ט, עמ' 189.

16. הגבלות לעניין עיסוק נוסף של מנהל תחום אבטחה והגדרה ארגונית בספק שירותי אבטחה
- ספק שירותי אבטחה לא יעסיק מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגונית בתפקיד נוסף, אלא אם ניתן לכך אישור מאת הרשות המוסמכת; הרשות המוסמכת רשאית, לבקשת הספק האמור, לאשר למנהל תחום אבטחה והדרכה ארגונית לעסוק בתפקיד נוסף בספק שירותי האבטחה אם סברה כי אין בעיסוק המבוקש הנוסף כדי לפגוע בתפקידו כמנהל תחום אבטחה והדרכה ארגונית, ורשאית היא להתנות אישור כאמור בתנאים.
17. (א) ספק שירותי אבטחה לא יספק שירותי אבטחה אלא אם מועסק על ידו מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגונית.
- סניפים

(ב) ספק שירותי אבטחה לא יספק שירותי אבטחה חמושה באמצעות סניף שלו אלא אם כן מועסק על ידו באותו סניף מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי; הרשות המוסמכת רשאית לפטור ספק שירותי אבטחה חמושה מסוים מהחובה להעסיק מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי, בשים לב, בין השאר, לסוג האבטחה המסופקת על ידו, היקף פעילותו, הפריסה הגיאוגרפית של פעילותו וכמות כלי הירייה המנוהלים על ידו.

סימן ב': מנהל תחום אבטחה והדרכה

18. חובת רישוי מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגונית וסניפי
- לא יעסוק אדם בניהול תחום אבטחה והדרכה בספק שירותי אבטחה או בסניף של ספק שירותי אבטחה, בתמורה או שלא בתמורה, אלא אם כן יש בידו רישיון ניהול תחום אבטחה והדרכה ארגונית או סניפי, לפי העניין, שניתן לו לפי סימן זה ובהתאם לתנאי הרישיון.
19. תנאים למתן רישיון ניהול תחום אבטחה והדרכה ארגונית
- הרשות המוסמכת תעניק רישיון ניהול תחום אבטחה והדרכה ארגונית למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

- (1) מלאו לו 21 שנה;
- (2) הוא אזרח ישראל או תושב קבע, או תושב ארעי 5 שנים לפחות;
- (3) הוא סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התשי"ט-1949¹¹, או המציא אישור ממשרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך;

¹¹ ס"ח תשי"ט, עמ' 287.

(4) הוא סיים קורס פיקודי בצבא ההגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות הביטחון הכללי, בשירות בתי הסוהר או ביחידה הממונה על הביטחון במערכת הביטחון, או שהוא בעל ניסיון של שלוש שנים רצופות לפחות, במהלך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה, בעיסוק בתחום ניהול הביטחון או האבטחה, המכשיר אותו לדעת הרשות המוסמכת, בהתייעצות עם חטיבת האבטחה והרישוי במשטרת ישראל, לשמש כמנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני;

(5) עמד בהצלחה במסלול הכשרה מקצועית לממונה ביטחון כמשמעותו בסעיף 5 לחוק להסדרת הביטחון; ואולם, הרשות המוסמכת, בהתייעצות עם חטיבת האבטחה והרישוי במשטרת ישראל, רשאית לפטור את המבקש ממילוי התנאי לפי פסקה זו, כולו או חלקו, בהתחשב בהכשרותיו הקודמות;

(6) הוא קיבל הכשרה בתחום ניהול שירותי האבטחה מטעם הרשות המוסמכת; הכשרה כאמור תיקבע על ידי מנהל מערך הרישוי בהתייעצות עם חטיבת האבטחה והרישוי במשטרת ישראל;

(7) הוא שולט בשפה העברית, ברמה המאפשרת לו לבצע תשאול, הבנת הוראות, מתן הנחיות וניהול רישום כנדרש;

(8) קצין משטרה בכיר אישר כי אין מניעה לתת רישיון כאמור, בהתאם לסעיף 11;

(9) מנהל משרד הבריאות או מי שהוסמך על ידו אישר שאין בידי מידע בנוגע למועמד כאמור בסעיפים 11א או 11ב לחוק כלי היריה, אשר בשלו היה ממליץ שלא לתת רישיון לנשיאת כלי ירייה לאותו מועמד;

(10) הוא צרף לבקשה לרישיון הצהרת בריאות חתומה על ידו בנוסח המצורף בתוספת השלישית, ואם נדרש לכך על ידי הרשות המוסמכת גם אישור רופא; השר רשאי לקבוע תקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות, בעניין הצהרת הבריאות ואישור רופא לפי פסקה זו;

(11) הוא בעל ניסיון בתחום הביטחון או האבטחה, המכשיר אותו לשמש כמנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני, לדעת קצין משטרה בכיר אשר הוסמך לכך על ידי המפקח הכללי של משטרת ישראל.

הרשות המוסמכת תעניק רישיון ניהול תחום אבטחה והדרכה סניפי, למבקש שמתקיימים לגביו התנאים הקבועים בסעיף 19(1) עד 10(10), בשינויים המחויבים.

תנאים למתן רישיון 20.
ניהול תחום אבטחה
והדרכה סניפי

מילוי מקום ומינוי 21. (א) מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי יהיה ממלא מקום מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני בספק שירותי אבטחה לא חמושה, ואם היה לספק שירותי האבטחה יותר מסניף אחד – יקבע המנהל הכללי של ספק שירותי האבטחה את ממלא המקום כאמור מבין מנהלי תחום האבטחה וההדרכה הסניפים; בעל הרישיון המיוחד או ממלא מקומו, יהיה ממלא מקומו של מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני בספק שירותי אבטחה חמושה; לעניין ספק שירותי אבטחה חמושה שאינו מפעיל סניפים, בעל הרישיון המיוחד, כמשמעותו בסעיף 10(ג) לחוק כלי הירייה, או ממלא מקומו לפי סעיף 10(ג) לחוק האמור, לפי העניין, יהיה ממלא מקומו של מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני.

(ב) חדל ספק שירותי אבטחה להעסיק מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני, רשאית הרשות המוסמכת, לבקשת ספק שירותי האבטחה, לאשר, על אף האמור בסעיפים 14 ו-16, כי מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי בספק שירותי אבטחה לא חמושה או בעל רישיון מיוחד בספק שירותי אבטחה חמושה, לפי העניין, יכהן כמנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני עד למינוי מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני, והכל בתנאים ולתקופה שתקבע; בעבירה הפלילית –"סיפק שירותי אבטחה מבלי שמועסק אצלו מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני וללא אישור הרשות המוסמכת למילוי מקומו, בניגוד להוראות לפי סעיף 18.

מילוי מקום מנהל 22. (א) בעל הרישיון או ממלא מקומו יהיה ממלא מקומו של מנהל תחום האבטחה וההדרכה סניפי. תחום אבטחה והדרכה סניפי בספק שירותי אבטחה

(ב) חדל ספק שירותי האבטחה להעסיק מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי, רשאית הרשות המוסמכת, לבקשת ספק שירותי האבטחה, לאשר, על אף האמור בסעיפים 14 ו-16, כי מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי אחר בספק שירותי אבטחה לא חמושה או בעל רישיון מיוחד בספק שירותי אבטחה חמושה, יכהן כמנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי עד למינוי מנהל תחום אבטחה והדרכה סניפי, והכל בתנאים ולתקופה שתקבע.

סימן ג': שומר

תנאים למתן רישיון 23. (א) לא יעסוק אדם בשמירה, בתמורה או שלא בתמורה, אלא במסגרת חברת אבטחה מורשה ואם יש בידו הרשאה לכך שניתנה לו על ידי מנהל תחום אבטחה והדרכה בספק שירותי האבטחה, ואם מדובר בגוף ציבורי, אם קיבל אישור לפי סעיף 9(א)4.

לשומר ועיסוק כשומר במסגרת חברת אבטחה

(ב) ספק שירותי אבטחה וגוף המנוי בסעיף 9(א)4 לא יעסיקו אדם כשומר אלא אם יש בידו הרשאה לפי סעיפים 11 ו-12 לחוק.

(ג) מנהל תחום אבטחה והדרכה ייתן הרשאה לאדם המבקש לעסוק במתן שירותי שמירה כאמור בסעיף קטן (א), שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) מלאו לו שמונה עשרה שנה;

(2) הוא אזרח ישראל או תושב 5 שנים לפחות;

(3) משטרת ישראל קבעה כי אין מניעה למתן רישיון לשומר מטעמים של שלום הציבור או ביטחונו לפי סעיף 11.

סימן ד': מארגן שירותי אבטחה

(א) לא יעסוק אדם בתיווך לשם התקשרות בעסקה למתן שירותי אבטחה, בתמורה או שלא בתמורה, אלא אם כן הוא בעל רישיון מארגן שירותי אבטחה בהתאם להוראות חוק זה;

(ב) הרשות המוסמכת תיתן רישיון למבקש לארגן שירותי אבטחה כאמור בסעיף קטן (א), שמתקיימים לגביו כל אלה, לפי העניין:

(1) מלאו לו שמונה עשרה שנה;

(2) הוא אזרח ישראל או תושב חמש שנים לפחות;

(3) משטרת ישראל קבעה כי אין מניעה למתן רישיון למארגן שירותי אבטחה מטעמים של שלום הציבור או ביטחונו לפי סעיף 11;

(ג) חברת אבטחה לא תעסיק מארגן שירותי אבטחה אלא אם כן יש בידו רישיון בהתאם להוראת סעיף קטן (א).

סימן ה': מאבטח

(א) לא יעסוק אדם באבטחה שאינה שמירה, בתמורה או שלא בתמורה, במסגרת ספק שירותי אבטחה אלא בהתקיים שני אלה:

(1) הוא בעל הסמכה לעסוק באבטחה כאמור, על פי חוק שבתוספת הראשונה;

(2) לעניין עיסוק באבטחה כאמור בגוף שאינו גוף פטור מרישוי, הוא מועסק על ידי ספק שירותי אבטחה; לעניין זה, "גוף פטור מרישוי" – גוף מהגופים המנויים בסעיף 8.

(ב) ספק שירותי אבטחה לא יעסיק אדם כמאבטח אלא אם יש בידי אדם כאמור תעודת הסמכה על פי חוק שבתוספת הראשונה.

(ג) לא יציג עצמו אדם כמאבטח, בתמורה או שלא בתמורה, לרבות באמצעות התנהגות, לבוש, החזקת תעודה או ענידת סמל, אלא אם יש בידו הסמכה לכך לפי חוק שבתוספת הראשונה.

סימן ו' – הליך הרישוי

קבלת אישור קצין 26. (א) קיבלה הרשות המוסמכת בקשה לרישיון לפי חוק זה, תעביר את פרטי הבקשה לקצין משטרה בכיר שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של המשטרה. משטרה בכיר

(ב) קצין משטרה בכיר יקבע, לאחר ששקל את המידע המצוי בידי משטרת ישראל הנוגע למתן הרישיון, לרבות מידע בדבר עברו הפלילי של מבקש הרישיון, בעלי השליטה בחברת האבטחה או בעל רישיון מיוחד לפי סעיף 10ג לחוק כלי היריה או ממלא מקומו, לפי העניין, על יסוד שיקולים של שלום הציבור או ביטחוננו – אחד מאלה:

(1) אין מניעה למתן רישיון כאמור מטעמים של שלום הציבור או ביטחוננו;

(2) קיימת מניעה למתן רישיון כאמור מטעמים של שלום הציבור או ביטחוננו.

(ג) קצין משטרה בכיר רשאי לקבוע כאמור בסעיף קטן (ב) גם מיוזמתו תוך תקופת תוקפו של הרישיון בהתבסס על מידע שהגיע לידו לאחר שניתן רישיון למבקש;

(ד) לעניין סעיף זה –

"בעל שליטה" – "בעל שליטה", "בעל מניה מחותי" ו"בעל עניין", כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט-1999;

"מתן רישיון" – לרבות חידוש רישיון.

אישור משרד 27. (א) קיבלה הרשות המוסמכת בקשה למתן רישיון לפי סעיף 20 למנהל הבריאות לעניין תחום אבטחה והדרכה, תעביר למנהל משרד הבריאות או למי שהוסמך על ידו לכך את פרטי מבקש הרישיון לאשר שאין בידו מידע בנוגע למועמד כאמור בסעיפים 11א או 11ב לחוק כלי היריה, אשר בשלו היה ממליץ שלא לתת רישיון לנשיאת כלי ירייה לאותו מועמד;

(ב) הרשות המוסמכת רשאית להעביר למנהל משרד הבריאות פרטים כאמור בסעיף קטן (א), גם בקשר לרישיון שכבר ניתן, אם הגיע לידיה מידע חדש, לאחר מתן הרישיון.

(ג) מנהל משרד הבריאות רשאי לתקן המלצתו מיוזמתו תוך תקופת תוקפו של הרישיון בהתבסס על מידע שהגיע לידו.

- (ד) לעניין פרטים שנמסרו למנהל משרד הבריאות לפי הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 11ב(ב) לחוק כלי היריה;
- (ה) בסעיף זה –

”ספק שירותי אבטחה” – לרבות סניף של ספק שירותי אבטחה.

28. השר רשאי, בהתייעצות עם שר הבריאות, לקבוע נהלים בתקנות לעניין הבריאות לעניין רישיון ניהול תחום אבטחה והדרכה

29. (א) תקפו של רישיון לפי חוק זה יהיה ל-3 שנים, וניתן לחדשו לתקופות נוספות של שלוש שנים בכל פעם. הרשות המוסמכת רשאית ליתן רישיון לפי חוק זה לתקופה קצרה יותר למבקש רישיון לראשונה.

(ב) המבקש לחדש רישיון שניתן לפי חוק זה, יגיש לרשות המוסמכת, 60 ימים לפחות לפני תום תקופת תוקפו של הרישיון, בקשה לחידושו; הרשות המוסמכת רשאית להתיר הגשת בקשה לחידוש רישיון לאחר המועד האמור אם מצאה שיש טעמים המצדיקים זאת; הרישיון יחודש בהתקיים התנאים לפי חוק זה למתן רישיון ובתנאי הרישיון, לרבות תשלום אגרה.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, הרשות המוסמכת רשאית, לאחר שנתנה למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו, לחדש את הרישיון לתקופות קצרות מהתקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים

(ד) הרשות המוסמכת רשאית לדרוש שמבקש רישיון יתייצב בפניה לשם בירור פרטי בקשתו, תנאי רישיונו ולגבי מי שמבקש חידוש רישיון – התנהלותו בתקופה בה עמד רישיונו בתוקף.

(ה) בסעיף זה –

”מבקש רישיון” – לרבות מבקש לחדש רישיון.

”מתן רישיון” – לרבות חידוש רישיון;

30. (א) הרשות המוסמכת רשאית, מנימוקים שיפורטו, לסרב לחדש רישיון, להתנות את חידוש הרישיון בתנאים, לבטל רישיון, להגבילו, או להתלותו לתקופה שלא תעלה על שנה, והכול לאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב, בהתקיים לגביו כל אחד מאלה:

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי;

(2) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מהתנאים למתן הרישיון;

(3) בעל הרישיון הפר תנאי מתנאי הרישיון;

(4) בעל הרישיון הפר הוראה מהוראות לפי חוק זה;

(5) בעל הרישיון הפר הוראת חיקוק אחר בקשר עם עיסוקו כמספק שירותי אבטחה;

(6) מתקיימת כנגד בעל הרישיון חקירה פלילית שבמסגרתה נאסף מידע שלו היה בידי הרשות המוסמכת בעת בקשת הרישיון, הייתה רשאית לדחות את הבקשה על סמך מידע זה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הרשות המוסמכת רשאית לבטל רישיון שניתן לפי חוק זה אם הוגש נגד בעל הרישיון כתב אישום בשל ביצוע עבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת הרשות המוסמכת להחזיק ברישיון, עד למתן פסק דין סופי בעניין, והכול אם ראה שחומרת העניין או טובת הציבור מחייבים זאת ולאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב.

(ג) היה לרשות המוסמכת יסוד סביר להניח כי מתקיימת לגבי בעל רישיון לפי חוק זה עילה מהעילות האמורות בסעיף קטן (א) או (ב), וסברה כי קיים צורך דחוף להתלות או להגביל את הרישיון לשם הגנה מידית על שלום הציבור, רשאית היא להתלות או להגביל את הרישיון לאלתר לתקופה שלא תעלה על שלושים ימים, ובלבד שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב, בהקדם האפשרי לאחר ההתליה או ההגבלה.

(ד) סברה הרשות המוסמכת כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, רשאית היא להורות לבעל הרישיון לתקנו ורשאית היא להורות על אופן התיקון ועל המועד לתיקון, וכן רשאית היא להורות כי עד לביצוע התיקון לא יבצע בעל הרישיון פעולות אבטחה שעליהן תורה; חלפה התקופה שקבעה הרשות המוסמכת והפגם לא תוקן להנחת דעתה, רשאית היא, לאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב, לנקוט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).

(ה) בוטל רישיון לפי שניתן לחברה לפי סעיף 30, למנהל תחום אבטחה והדרכה או למארגן שירותי אבטחה, בנסיבות שעולות כדי חומרה מיוחדת, רשאית הרשות המוסמכת רשאית לסרב לבקשה לרישיון לפי חוק זה שהוגשה בטרם חלפו שנתיים ממועד ביטול הרישיון כאמור, אלא אם כן סברה כי קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו, המצדיקים מתן רישיון לאותו אדם או חברה בטרם חלפה התקופה האמורה.

(ו) ניתנה לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו לפי סעיף זה בכתב, רשאית הרשות המוסמכת, לפי בקשת בעל הרישיון או מיוזמתה, להזמין להשמיע את טענותיו לפניו בעל פה.

(ז) פנה הגורם המאשר לרשות המוסמכת בבקשה כי רישיון שניתן לה לפי חוק זה יבוטל, תפעל הרשות המוסמכת לקיום ההליכים הנדרשים לביטול הרישיון ותעדכן את הגורם המאשר בדבר התקדמות ההליך בתוך 30 ימים ממועד פנייתו אליה או במועד קצר יותר אם יש דחיפות מיוחדת; אם ניתן לגבי חברת האבטחה צו הפסקה מינהלי כאמור בסעיף 43, תעדכן בתוך 14 ימים ממועד הפנייה כאמור.

(ח) בוטל רישיון לפי סעיף 30, תשלח הרשות המוסמכת בתוך שבעה ימים ממועד ההחלטה על הביטול, הודעה כתובה ומנומקת על כך לבעל הרישיון וכן תשלח הודעה לגורם המאשר; ביטול הרישיון ייכנס לתוקפו בתום 30 ימים מיום משלוח ההודעה כאמור.

(ט) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיפים 43 ו-46 לענין צו הפסקה מינהלי וצו הפסקה שיפוטי.

(י) הרשות המוסמכת רשאית להתנות מתן רישיון לפי חוק זה בקיומן של הוראות כל דין הנוגעות למתן שירותים כאמור בחוק זה.

31. הודעה על החלטת הרשות המוסמכת תציין בהודעתה על אודות החלטתה לפי חוק זה באשר לזכותו של הרואה עצמו נפגע מן ההחלטה להשיג עליה.

32. השגה (א) השר ימנה מבין עובדי משרדו פקיד השגות שהוא בעל ניסיון ומוחיות מתאימים, שידון בהשגות על החלטת הרשות המוסמכת, והכל לפי פרק זה (ובסעיף זה – ממונה); הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשות המוסמכת לפי חוק זה, רשאי להשיג עליה בכתב לממונה, תוך ארבעים וחמישה ימים ממועד קבלת ההחלטה.

(ג) התקבלה ההחלטה על פי קביעת קצין משטרה כאמור בסעיף 26(ב), יעביר הממונה את ההשגה לקבלת התייחסות משטרת ישראל.

(ג) התקבלה ההחלטה על פי הודעת מנהל משרד הבריאות כאמור בסעיף 27, יעביר הממונה את ההשגה לקבלת התייחסות של מנהל משרד הבריאות.

(ד) הממונה יחליט בהשגה וישיב למשיג בהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום הגשת ההשגה; הודעה על ההחלטה תימסר למשיג בכתב בהקדם האפשרי, בצירוף הנימוקים להחלטה זו.

(ה) האמור בסעיף קטן (ד) לא יחול אם התברר, לאחר בדיקה, כשהעניין נושא ההשגה טעון בדיקה או דיון נוספים, לרבות השלמת חקירה; במקרה זה יודיע הדין בהשגה למשיג, בכתב ובהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הודעת ההשגה, את הטעם שעל פיו נמנע מלהשיב במועד, באופן מפורט במידת האפשר, ולפי העניין; דחיית ההחלטה לפי סעיף קטן זה תהיה למשך שישים ימים נוספים לכל היותר.

(ו) במקרה האמור בסעיף קטן (ה) יודיע הממונה למשיג, בכתב ובהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום הגשת ההשגה, את הטעם שעל פיו נמנע מלהשיב במועד, באופן מפורט במידת האפשר, ולפי העניין.

33. איסור העברת רישיון
רישיון על פי חוק זה הוא אישי; בעל רישיון לפי חוק זה לא יעביר לאדם אחר את הרישיון שבידו ולא יתיר לאדם אחר לעשות שימוש ברישיונו.

34. חובת עדכון פרטים
בעל רישיון יודיע לרשות המוסמכת לאלתר על כל שינוי בפרטים שמסר בבקשה למתן רישיון או לחידושו, באופן שעליו תורה הרשות המוסמכת.

סימן ז': חובות בעל רישיון לפי חוק זה

35. חובת הזדהות של נותן שירותי אבטחה
(א) אדם לא יספק שירותי אבטחה אלא בעת מילוי תפקידו כשהוא עונד באופן גלוי לעין תג המזהה אותו ואת תפקידו והוא מחזיק בידו בתעודת הסמכה על פי חוק שבתוספת או רישיון שניתן לו לפי סעיף 4(ב) לחוק זה, לפי העניין.

(ב) אדם המספק שירותי אבטחה לא ילבש מדים שיש בהם כדי להטעות כנתזים להיות מדי משטרה.

36. חובת דיווח
(א) בעל רישיון לפי חוק זה שאבד או נשמד רישיונו – חייב להודיע על כך לרשות המוסמכת, בכתב, בתוך שלושה ימי עסקים מהמועד שנודע לו על כך.

(ב) בעל רישיון לפי חוק זה, אשר חדלו להתקיים בו תנאי מהתנאים לקבלת הרישיון לפי חוק זה, חייב להודיע על כך לרשות המוסמכת בתוך שלושה ימי עסקים מיום שנודע לו על כך.

(ג) על בעל רישיון לפי חוק זה לדווח למעסיקו על עיסוק נוסף תוך 30 יום מקבלת הרישיון.

(ד) ספק שירותי אבטחה המעסיק מאבטחים בעלי הרשאה לפי חוק כלי ירייה ידווח על כך לרשות המוסמכת במועד העסקתם

(ה) חברת אבטחה בעלת רישיון לפי חוק זה חייבת להודיע לרשות המוסמכת על כוונתה לשינוי בשמה או בכתובתה של החברה או של אחד מסניפיה; על ההודעה להימסר לפני ביצוע השינוי.

(ו) חברת אבטחה בעלת רישיון לפי חוק זה חייבת להודיע לרשות המוסמכת על כל כוונה לשינוי בהרכב הנהלת החברה או בעליה, לרבות בעלי תפקידים כאמור בסעיף 10(ב) לחוק כלי היריה, כפי שנמסרו לרשות המוסמכת על פי דרישתה; על ההודעה להימסר לפני ביצוע השינוי.

(ז) מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני וסניפי יפעלו ליישום הנחיות הרשות המוסמכת לפי סעיף 30(ד), וידווח לרשות המוסמכת על כל יעד אבטחה אשר לו ניתנים שירותי אבטחה על ידי החברה או הסניף, בהתאמה, לרבות מיקומו של יעד האבטחה, שיטת האבטחה, אמצעי האבטחה והיקפה, וקיומו של אישור לפי הוראות סעיף 30(א) באופן שייקבע בהנחיות האמורות.

(ח) לרבות עיסוק נוסף ספק שירותי האבטחה דיווח לרשות המוסמכת על עיסוקו הנוסף.

סימן ח': הוראות כלליות

37. ייחוד התואר ואיסור התחזות (א) לא יציג אדם את עצמו או את מי שפועל מטעמו כבעל רישיון לפי חוק זה, ולא ישתמש בתואר או בכינוי שמשמע מהם שהוא בעל רישיון כאמור, אלא אם כן יש בידו, לפי העניין, רישיון תקף המתאים לעיסוקו בהתאם להוראות לפי חוק זה.

(ב) לא יציג ספק שירותי אבטחה את מי שפועל מטעמו כמאבטח אלא אם ניתנה לאדם כאמור הסמכה או הרשאה לעסוק כמאבטח לפי חוק המנוי בתוספת הראשונה.

38. אחריות בעל רישיון יחיד אין בעיסוק במסגרת תאגיד כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק זה על בעל רישיון יחיד הפועל בשם התאגיד.

פרק ד': תנאים לקבלת שירותי אבטחה ביעד אבטחה

39. אישור יעד אבטחה (א) חברת אבטחה תפנה תוך זמן סביר לפני תחילת מתן שירותי האבטחה לקבלת אישור בכתב ליעד אבטחה מקצין משטרה בכיר, אשר הוסמך לכך על ידי המפקח הכללי של המשטרה; קצין המשטרה הבכיר ייתן את החלטתו בבקשה לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הבקשה; אישור כאמור לפי סעיף זה יכול שיותנה בתנאים, לרבות הגבלת משך תוקפו של האישור וכללים לעניין החזקתם, אחסנתם, מספרם וסוגיהם של כלי ירייה; חובת אישור לפי סעיף זה לא תחול על סוגים של יעדי אבטחה שתקבע הרשות המוסמכת בהתייעצות עם קצין משטרה בכיר.

(ב) חברת אבטחה לא תספק שירותי אבטחה ליעד אבטחה שלא התקבל לגביו אישור בכתב מקצין משטרה בכיר, או בניגוד לתנאים שנקבעו באישור, כאמור בסעיף קטן (א);

(ג) אדם לא יקבל שירותי אבטחה אלא לאחר שהחברה הציגה לו רישיון לפי חוק זה.

(ד) הרשות המוסמכת רשאית לקבוע קיומם של בעלי תפקידים הנדרשים בחברת אבטחה או בסניף של חברת אבטחה, כתנאי לרישיון לחברה, לרבות כשירותם והכשרתם של בעלי תפקידים כאמור. קביעה כאמור יכול שתיעשה בהתחשב בסוג שירותי האבטחה.

(ה) הרשות המוסמכת רשאית לקבוע, בהתייעצות עם משטרת ישראל, הנחיות מקצועיות לניהול שירותי אבטחה, שקיומן יהווה תנאי לרישיון.

(ו) הרשות המוסמכת רשאית לקבוע, בהתייעצות עם משטרת ישראל, הנחיות בעניין בקרה ודיווח אליה, ובכלל זה דיווח על תלונות או על אירועים חריגים בקשר למתן השירותים ביעד האבטחה.

(ז) הרשות המוסמכת רשאית לקבוע, בהתאם ליחס שיקבע השר בתקנות, בין מספר כלי הנשק למספר הסניפים הנדרש בחברה, את מספר הסניפים הנדרשים בחברת אבטחה ואת מספר מנהלי תחום אבטחה והדרכה בסניפים, בין היתר, בהתחשב בהיקף שירותי האבטחה ומספר יעדי האבטחה שאושרו לחברת האבטחה, בפריסתם הגיאוגרפית ובמספר כלי הנשק בחברת האבטחה.

פרק ה': מינוי מפקחים וסמכויותיהם

40. מינוי מפקחים
השר רשאי למנות, מקרב עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סעיף 42, כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות לפי חוק זה, למעט פיקוח על גופים המנויים בהגדרת "מערכת הביטחון" ועל גופים המנויים בסעיף 3(ג) המאבטחים את עצמם.

41. תנאים למינוי מפקח
ימונה למפקח כאמור בסעיף 40, מי שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לדעת השר, לשמש מפקח;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף 42, כפי שהורה השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.

42. סמכויות פיקוח
לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה, לרבות הוראות הרשות המוסמכת, יהיה רשאי מפקח:

- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת שמזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חוק זה או להקל את ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(3) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, שמתבצעת בו פעילות הטעונה רישיון לפי חוק זה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.

פיקוח במערכת הביטחון 43. בסעיף זה –

"גוף ביטחוני" – כמשמעותו בהגדרת "מערכת הביטחון";

"התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002¹²;

"השר הממונה" –

(1) לעניין גוף המנוי בפסקאות (1) ו-(4) להגדרת "גוף ביטחוני" – שר הביטחון;

(2) לעניין גוף המנוי בפסקה (3) להגדרת "גוף ביטחוני" – ראש הממשלה.

(א) הוראות סעיף 42 יחולו על גוף ביטחוני בשינויים המחויבים הנובעים מאופיו של הגוף כפי שיורה השר בנוהל, בהסכמת השר הממונה.

(ב) לא יפעיל מפקח את סמכויותיו לפי סעיף 42 כלפי גוף ביטחוני, אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך, ובהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני; גוף ביטחוני יביא לידיעת המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים את כללי אבטחת המידע האמורים.

חובת הזדהות של מפקח 44. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מיילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק ו': צווים מנהליים

¹² ס"ח תשס"ב, עמ' 179.

(א) היה למפקד מחוז או מפקד יחידה ארצית במשטרת ישראל שהוא בדרגת תת ניצב ומעלה (להלן בפרק זה – "קצין משטרה מוסמך"), יסוד סביר להניח כי ניתנים שירותי אבטחה בניגוד לסעיף 4, או כי יש להפסיק את מתן שירותי האבטחה לשם שמירה על שלום הציבור או לשם השבת שלום הציבור שהופר, או שקיימת סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור, יהא הקצין רשאי לצוות בכתב על בעל חברת אבטחה, מנימוקים שיירשמו בצו, להפסיק את מתן שירותי האבטחה, בין בדרך של הפסקת שירות ביעד שירותי אבטחה, אחד או יותר, בין בדרך של סגירת משרדי וסניפי החברה ובין בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין, כדי להביא לידי הפסקה של ממש במתן שירותי האבטחה.

(ב) לא יינתן צו הפסקה מינהלי אלא לאחר שנותן הצו התייעץ עם תובע או יועץ משפטי ממשטרת ישראל; ואולם מצא נותן הצו כי מתקיימות נסיבות דחופות, ויש לתת צו הפסקה מינהלי בלא דיחוי, רשאי הוא לתתו, והצו יובא לעיון התובע או היועץ המשפטי כאמור, להבעת עמדתו סמוך לאחר שניתן, ולא יאוחר משלושה ימים לאחר מכן.

(3) צו הפסקה מינהלי יכול את כל אלה:

- (1) פרטים בדבר מיקום המקרקעין שבהם חל הצו, ככל שהדבר נדרש בנסיבות העניין;
- (2) תיאור העובדות שעל פיהן הוחלט לתת את הצו;
- (3) אישור בדבר קיום חובת ההיוועצות כאמור בסעיף קטן (ב);
- (4) פרטים בדבר הזכות לבקש את ביטול הצו;
- (5) פרטים בדבר אופן ההתקשרות עם נותן הצו.

(ג) צו הפסקה מינהלי יומצא למי שהצו ניתן כלפיו בדרך שבה מומצא כתב בית-דין בהליך אזרחי.

(ד) חורה קצין המשטרה המוסמך כאמור בסעיף קטן (א), ידווח על כך לרשות המוסמכת בהקדם האפשרי.

46. תוקף צו הפסקה מינהלי
- צו הפסקה מינהלי יעמוד בתקפו לתקופה שיקבע קצין המשטרה המוסמך בצו, והוא רשאי לבטלו או להאריכו לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים מיום נתינתו, אם לא בוטל לפני כן על ידי מי שהוציא אותו או על ידי בית המשפט; בתום התקופה של 30 הימים רשאי מי שנתן את צו ההפסקה המינהלי לבקש את הארכת תוקפו בבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים החברה או הסניף או היעד בו ניתנים שירותי אבטחה, לפי העניין; הוגשה לבית המשפט בקשה להארכת תוקפו של צו הפסקה מינהלי, יעמוד הצו בתוקפו למשך שבעה ימים נוספים, כל עוד לא החליט בית המשפט החלטה אחרת.
47. ביקורת שיפוטית על צו הפסקה מינהלי
- הרואה עצמו נפגע על ידי צו הפסקה מינהלי רשאי לעתור לביטולו בבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים החברה או הסניף או היעד בו ניתנים שירותי אבטחה, לפי העניין; לא יבטל בית המשפט צו הפסקה מינהלי אלא אם כן הוכח לו שהחברה או הסניף לגביו ניתן הצו, פעלו כדין או שלא התקיימו הדרישות למתן הצו לפי חוק זה, או אם התקיימה אחת מעילות המשפט המינהלי המצדיקה את ביטול הצו; הגשת הבקשה לא תעכב את ביצועו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט החלטה אחרת.
48. צו הפסקה שיפוטי
- (א) שוכנע בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים החברה או הסניף או היעד בו ניתנו שירותי אבטחה, כי ניתנו שירותי אבטחה בניגוד לסעיפים 5 או 21, לפי העניין, או כי קיימת סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בשלום הציבור או ביטחונו, רשאי בית המשפט, לבקשת הרשות, לצוות על בעל החברה, על המתזיק במקום ועל מי שבפיקוחו או בהשגחתו פועלת החברה ועל כל מי שמועסק בשירותם, להפסיק את מתן שירותי האבטחה, בין בדרך של הפסקת שירות ביעד שירותי אבטחה, אחד או יותר, בין בסגירת משרדי החברה או הסניף ובין בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין כדי להביא להפסקת מתן שירותי אבטחה (בחוק זה – צו הפסקה שיפוטי).
- (ב) הייתה הבקשה קשורה לפעילות הנהלת החברה או הפרת תנאי מהותי ברישיון, תוגש הבקשה לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו מצוי הסניף הראשי או משרדה הראשיים של החברה.
49. סדרי הדין בהליכים לעניין צו הפסקה מינהלי וצו הפסקה שיפוטי
- (א) עתירה על החלטה להוציא צו הפסקה מינהלי, בקשה להארכת צו הפסקה מינהלי או למתן צו הפסקה שיפוטי תידון במעמד שני הצדדים ותנוהל במתכונת דומה לסדרי הדין והראיות הנהוגים בבית המשפט לעניינים מינהליים.
- (ב) בדיונים לפי סעיפים 47 ו-49 לחוק זה בית המשפט לא יצווה על הארכת צו הפסקה מינהלי או מתן צו הפסקה שיפוטי, לפי העניין, אלא אם כן שוכנע כי התקיימו התנאים הקבועים בחוק למתן הצו, לפי העניין.

(ג) בדיון לפי פרק זה, רשאי המבקש לבקש לפרט או להציג לפני בית המשפט בלבד עובדות או מידע שעליהם הוא מבסס את טענותיו (לעניין סעיף זה – חומר חסוי); בקשה כאמור תוגש בכתב ותהיה מנומקת במידת האפשר וככל שאין חשש לחשיפת החומר החסוי.

(ד) החליט בית המשפט לאחר עיון בחומר החסוי, שלא להיעזר לבקשה בעניין אי גילוי של החומר החסוי, רשאי המבקש להודיע כי הוא חוזר בו מבקשתו. משעשה כן – לא יועמד החומר לעיון המשיב ובית המשפט יתעלם ממנו בקבלת ההחלטה. החליט המבקש שלא לחזור בו מהגשת החומר החסוי והודיע כי בכוונתו לערער על החלטת בית המשפט לחשפו לעיון הצד שכנגד, יעשה כן בתוך 15 ימים; בזמן הזה לא ייחשף החומר החסוי לצד שכנגד.

(ה) מתן צו הפסקה מינהלי, הארכתו או מתן צו הפסקה שיפוטי אינם מותנים בנקיטת הליכים נוספים.

(ו) ניתן צו הפסקה מינהלי או צו הפסקה שיפוטי, רשאי שוטר להיכנס למקום שלגביו ניתן הצו ולנקוט אמצעים סבירים, לרבות שימוש בכוח סביר, בנסיבות העניין, כדי להבטיח את קיום הצו.

פרק ז': עונשין

50. (א) חברת אבטחה, מנהל תחום אבטחה והדרכה או מארגן שירותי אבטחה המפר את חובת הדיווח לפי סעיף 20(ב) – דינם קנס לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, ואם התבצעה העבירה על ידי תאגיד – כפל הקנס האמור;

(ב) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר ששה חודשים:

(1) המספק שירותי אבטחה שאינה חמושה ליעד אבטחה שלא אושר, או בניגוד לתנאים שנקבעו באישור, בניגוד להוראות סעיף 39(א);

(2) שומר או מאבטח העוסק במתן שירותי אבטחה שאינה חמושה ללא רישיון, או שאין בידו הסמכה לכך לפי חוק שבתוספת, בניגוד להוראות סעיף 7(א), לפי העניין;

(3) חברת אבטחה המספקת שירותי אבטחה לא חמושה בלי שקיים באותה חברה או בסניף של החברה שבאמצעותו סופקו שירותי האבטחה, מנהל תחום אבטחה ארגוני או סניפי בעל רישיון בניגוד להוראות סעיף 9(ד).

(ג) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה:

(1) חברת אבטחה המעסיקה שומר שאין בידו רישיון לפי חוק זה, בניגוד להוראת סעיף 6(ב), או חברת אבטחה המעסיקה מאבטח שלא הוסמך על פי חוק שבתוספת לעסוק במתן שירותי אבטחה, בניגוד להוראת סעיף 7(ב);

(2) המספק שירותי אבטחה חמושה בחברה שלא מונה בה או בסניף שלה מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני או סניפי בעל רישיון, או ממלא מקום למי מהם;

(3) המציג עצמו כמי שיש בידו רישיון שניתן לו לפי חוק זה על ידי הרשות המוסמכת, מבלי שיש בידו רישיון;

(4) העוסק במתן שירותי אבטחה חמושה, שאין בידו הסמכה לכך על פי חוק שבתוספת, בניגוד להוראת סעיף 7(א);

(5) המספק שירותי אבטחה חמושה ליעד אבטחה שלא אושר, או בניגוד לתנאים שנקבעו באישור, בניגוד להוראת סעיף 39(א);

(ד) מי שאינו מקיים צו הפסקה מינהלי שניתן לפי סעיף 43, או צו הפסקה שיפוטי שניתן לפי סעיף 46, דינו – מאסר שמונה עשר חודשים; ואם הוא תאגיד – כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; הייתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכה העבירה.

(ה) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שמונה עשר חודשים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין;

(1) המספק שירותי אבטחה לא חמושה בהעדר רישיון לכך, בניגוד להוראות סעיף 4(א);

(2) המארגן שירותי אבטחה ללא רישיון, בניגוד להוראות סעיף 8(א).

(ה) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנתיים או קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין;

(1) המספק שירותי אבטחה חמושה בהעדר רישיון לכך, בניגוד להוראת סעיף 4(א);

(2) המעסיק מארגן שירותי אבטחה ללא רישיון, בניגוד להוראות סעיף 7.

51. (א) נושא משרה בחברה חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי חוק זה בידי החברה או עובד מעובדי החברה; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה.

אחריות נושא משרה בתאגיד

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חברה או בידי עובד מעובדי החברה, חזקה היא כי נושא משרה בחברה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוא הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בחברה, שותף למעט שותף מוגבל, או פקיד האתראי מטעם החברה על התחום שבו בוצעה העבירה.

פרק ח': הוראות שונות

52. (א) הרשות המוסמכת לפי חוק כלי היריה רשאית למסור לרשות המוסמכת לפי חוק זה מידע שרשאית האחרונה לדרוש או לקבל לפי חוק זה מכל מקור אחר, וכן מידע שהתקבל לפי הוראות סעיף 11א לחוק כלי היריה.

(ב) הרשות המוסמכת לפי חוק זה רשאית למסור לרשות המוסמכת לפי חוק כלי היריה מידע שרשאית האחרונה לדרוש או לקבל לפי חוק כלי היריה מכל מקור אחר.

(ג) זרוע העבודה במשרד הכלכלה רשאית למסור לרשות המוסמכת לפי חוק זה מידע שרשאית האחרונה לדרוש או לקבל לפי חוק זה מכל מקור אחר.

(ד) הרשות המוסמכת לפי חוק זה רשאית למסור לזרוע העבודה במשרד הכלכלה מידע שרשאית האחרונה לדרוש או לקבל לפי חוק העסקת עובדים מכל מקור אחר.

53. אדם שהגיע אליו מידע לפי סעיפים 36, 39 ו-50, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע חוק זה והתקנות על פיו.

54. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בדבר:

(1) תנאי ההכשרה הנדרשים ממבקש רישיון לפי חוק זה או מהמבקש את חידושו;

(2) חובות שיוטלו על בעלי רישיונות לפי חוק זה, לרבות חובות דיווח וחובות של אתיקה מקצועית;

(3) אגרות בעד מתן רישיון ובעד הגשת השגה לפי חוק זה;

(4) תקנות ביטוח.

55. השר, באישור ועדת ביטחון הפנים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

56. (א) הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין, לרבות חוק כלי היריה, ולא לגרוע מהן, ואין בהן כדי למנוע מכל רשות לקבוע הוראות נוספות על הוראות חוק זה בתחום סמכויותיה כדין.

(ב) האמור בחוק זה אינו פוטר אדם מן החובה לקבל רישיון כדרוש על פי חוק אחר.

פרק ט': תיקונים עקיפים

57. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
בתי משפט לעניינים מינהליים
בחק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹³, בתוספת הראשונה, האמור בפרט 11 יסומן בסעיף קטן (א) ואחריו יבוא "החלטה של רשות ולפי חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023".
58. תיקון חוק כלי היריה
בחק כלי היריה, התש"ט-1949 –

(1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "כלי יריה" יבוא "חוק שירותי אבטחה" – חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2022;".

(2) בסעיף 7ב, לאחר "הרשות המוסמכת" יבוא "לאחר התייעצות עם קצין משטרה בכיר שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של המשטרה,".

(3) בסעיף 10 בסופו יבוא:

"(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), על שירותי אבטחה, בהגדרתם בחוק שירותי אבטחה, הניתנים במסגרת המפעל הראוי, יחולו הוראות חוק שירותי אבטחה למעט הוראות סעיף 5 לאותו חוק, בשינויים המחוייבים, לרבות אלה:

(1) בעל הרישיון המיוחד כאמור בסעיף קטן (א) יחויב ברישיון מנהל תחום אבטחה והדרכה לפי סעיף 9(ב) לחוק שירותי אבטחה;

(2) עובד המפעל כאמור בסעיף קטן (ב) יחויב בהסמכה על פי חוק שבתוספת, בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק שירותי אבטחה

(4) בסעיף 10ג –

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

¹³ ס"ח תש"ס, עמ' 190.

"(א) רשות מוסמכת רשאית לתת לאדם המועסק אצל מגיש בקשה לקבלת רישיון ספק שירותי אבטחה חמושה, או לאדם המועסק אצל ספק שירותי אבטחה חמושה, אשר עומד בתנאים לפי סעיף זה, רישיון מיוחד להחזקת כלי ירייה בתנאים שייקבעו ברישיון המיוחד, לשימוש המאבטחים המועסקים אצל הספק במתן שירותי האבטחה החמושה; לעניין סעיף זה – "ספק שירותי אבטחה חמושה" – כהגדרתו בחוק שירותי אבטחה, התשפ"ב-2022."

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) אחרי המילים "בעל הרישיון המיוחד" יבוא "כאמור בסעיף קטן (א)";

(2) במקום המילים סעיף קטן "ג" יבוא "סעיף 5(ב) לחוק שירותי אבטחה."

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) בעל הרישיון המיוחד ישמש ממלא מקומו של מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני או סניפי, בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק שירותי אבטחה.

(ב2) רישיון כאמור יוגבל למתן שירותי אבטחה חמושה באזור המצוי כולו בתחומי אחת ממחוזות משטרת ישראל בלבד, אלא אם כן ניתן אישור לאזור העסקה החורג מתחום זה, על ידי קצין משטרה בכיר שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של משטרת ישראל."

(5) אחרי סעיף 11ג יבוא:

"השגה 11ד. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשות המוסמכת לפי חוק זה, רשאי להשיג עליה בכתב לממונה, תוך ארבעים וחמישה ימים ממועד קבלתה.

(ב) התקבלה החלטה על פי קביעת קצין משטרה כאמור בסעיף 11(2)(ב), יפנה הממונה לקבלת עמדת משטרת ישראל לצורך מתן החלטתו.

(ג) התקבלה החלטה על פי הודעת מנהל משרד הבריאות כאמור בסעיף 11ב, יפנה הממונה לקבלת המלצת מנהל משרד הבריאות לצורך מתן החלטתו.

(ד) הממונה יחליט בהשגה וישיב בהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום הגשת ההשגה; הודעה על ההחלטה תימסר למשיג בכתב בהקדם האפשרי, בצירוף הנימוקים להחלטה זו.

(ה) אמור בסעיף קטן (ד) לא יחול – אם התברר, לאחר בדיקה, שהעניין נושא ההשגה טעון בדיקה או דיון נוספים, לרבות השלמת חקיה; במקרה זה יודיע הדין בהשגה למשיג, בכתב ובהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הודעת ההשגה, את הטעם שעל פיו נמנע מלהשיב במועד, באופן מפורט במידת האפשר, ולפי העניין. דחיית ההחלטה לפי סעיף קטן זה תהיה למשך ששים ימים נוספים לכל היותר.

(ו) במקרה האמור בסעיף קטן (ה) יודיע הממונה למשיג, בכתב ובהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום הגשת ההשגה, את הטעם שעל פיו נמנע מלהשיב במועד, באופן מפורט במידת האפשר, ולפי העניין.";

(6) בסעיף 12, סעיף קטן (ג1) – יימחק.

תיקון חוק חוקרים 59. בחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972¹⁴ – שירותי שמירה

(1) בשם החוק, המילים "ושירותי שמירה" – יימחקו;

(2) בסעיף 1, ההגדרה "שירותי שמירה" – תימחק;

(3) בסעיף 2 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום המילים "שר המשטרה" יבוא "השר לביטחון לאומי".

¹⁴ ס"ח התשל"ב, עמ' 90.

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) רוב חברי ועדת הרישוי הם מניין חוקי בישיבותיה.

(ד) ועדת הרישוי תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

(ה) החלטות ועדת הרישוי לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה או מחמת פגם במינויו או בהמשך כהונתו."

(4) בסעיף 13, בסעיף קטן (ב)(3), המילים "ארגון שירותי שמירה" – יימחקו ;

(5) פרק ה' – בטל ;

(6) בסעיף 30, המילים "18, 19 (ב) או 20" – יימחקו ;

(7) בסעיף 32, פסקה (4) תימחק.

תיקון חוק סמכויות 60. בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה–2005¹⁵, בסעיף 8, במקום פסקה (4) יבוא : לשם שמירה על ביטחון הציבור

"(4) מתקיים לגבינו אחד מאלה :

(א) הוא בעל רישיון לפי סעיף 6 לחוק שירותי אבטחה, התשפ"ב–2022 ;

(ב) הוא קיבל אישור מאת המשטרה שאין לה התנגדות להעסקתו בשירותי אבטחה מטעמים של ביטחון הציבור או מטעמים של עברו או התנהגותו ;

(ג) הוא בעל רישיון או תעודת הרשאה לנשיאת כלי ירייה כאמור בסעיף 4 לחוק כלי היריה."

תיקון חוק 61. בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח–1998¹⁶, בסעיף 13, בסעיף קטן (ג) – להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים

(1) ברישה, במקום "(6)" יבוא "(6)", "(7)", והמילים "ואחד מאלה" – יימחקו ;

(2) פסקאות (1) ו-(2) יימחקו.

¹⁵ סי"ח התשס"ה, עמ' 758.
¹⁶ סי"ח התשנ"ח, עמ' 348.

- תיקון חוק איסור הלבנת הון 62. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹⁷, בתוספת הראשונה, אחרי פרט (18ח) יבוא:
- "(18ט) עבירות לפי סעיפים 32(ה)(1), 32(ה)(2), ו-32(ו)(2) לחוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023."
- תיקון חוק העסקת עובדים 63. בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹⁸, אחרי סעיף 10א(א)(2) יבוא:
- "(א)(3) בנוסף לכל תנאי אחר, רישיון קבלן שירותי אבטחה ושמירה על פי חוק זה יינתן רק בכפוף לקיומו של רישיון לחברת אבטחה מהמשרד לביטחון לאומי על פי חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023."
- פרק י': תחילה, הוראות מעבר ותשלום אגרות**
- תחילה 64. תחילתו של חוק זה בתום ששה חודשים מיום פרסומו.
- הוראות מעבר לעניין רישיונות 65. (א) מי שערב יום התחילה היה בידו רישיון לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972¹⁹, כנוסחו ערב יום התחילה, יראו אותו כמי שיש בידו רישיון לפי חוק זה, והרישיון יעמוד בתוקפו עד תום התקופה שנקבעה בו, או עד תום ששה חודשים מיום התחילה, לפי המאוחר, אלא אם כן הרישיון בוטל או הותלה קודם לכן לפי הוראות חוק זה:
- (1) רישיון למשרד לשירותי שמירה לפי סעיף 18(א) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, יראו כרישיון לחברת אבטחה לפי סעיף 5 לחוק זה;
- (2) רישיון למארגן שירותי שמירה לפי סעיף 18(א) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, יראו כרישיון למארגן שירותי אבטחה לפי סעיף 8 לחוק זה;
- (3) רישיון לשומר לפי סעיף 18(ב) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, יראו כרישיון לשומר לפי סעיף 6 לחוק זה.
- (ג) על חידוש רישיון של מי שרואים אותו כמי שיש בידו רישיון לפי הוראות סעיף קטן (א), יחולו ההוראות לפי חוק זה;
- (ד) הוראות סעיף 13(ב)(3) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, כנוסחו בסעיף 59(4) לחוק זה, לא יחולו לגבי רישיונות שניתנו לפי החוק האמור עד ליום התחילה.

¹⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 293.
¹⁸ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.
¹⁹ ס"ח התשל"ב, עמ' 90.

66. הוראות מעבר לעניין העברת מידע על אף האמור בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, מותר להעביר לרשות המוסמכת מידע שנאסף ונוהל עבור ועדת הרישוי לשם הפעלת סמכויותיה לעניין רישיונות שמירה לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972.
67. הוראת מעבר לעניין 67. אספקה עצמית של שירותי אבטחה באמצעות עובדים (א) על אף האמור בסעיף 7, גוף מהגופים המנויים בסעיף 9(א) אשר ערב תחילת חוק זה סיפק שירותי אבטחה לעצמו באמצעות עובדיו, רשאי להמשיך לעשות כן גם לאחר תחילת החוק, ובלבד שמסר, עד ליום תחילת החוק, הודעה בעניין זה לרשות המוסמכת; ואולם, הרשות המוסמכת רשאית להורות כי גוף מהגופים כאמור אינו רשאי לספק לעצמו שירותי אבטחה באמצעות עובדיו, אלא לפי הוראות חוק זה, אם מצאה כי נתקיימו נסיבות שבשלהן רשאית לבטל אישור לפי סעיף 9(א), ובתאם להוראות הסעיף הקטן האמור (בסעיף זה – הוראת הרשות המוסמכת).
- (ב) לעניין סעיף 23, יראו גוף מהגופים כאמור בסעיף קטן (א) כגוף פטור מרישוי, אלא אם ניתנה לגביו הוראת הרשות המוסמכת.
68. חוראת מעבר לעניין תשלום אגרות שנתית בשיעורים להלן: בתקופה של שנתיים מיום תחילתו של החוק או עד להתקנת תקנות לפי סעיף 39(3) בעבור מתן רישיון ובעבור הגשת השגה, לפי המוקדם, תשולם אגרה שנתית בשיעורים להלן:
- (1) בעבור אגרת רישיון ספק שירותי אבטחה – 2,868 שקלים חדשים;
 - (2) בעבור אגרת רישיון מארגן שירותי אבטחה – 132 שקלים חדשים;
 - (3) בעבור אגרת רישיון מנהל תחום אבטחה והדרכה – 132 שקלים חדשים;
 - (4) בעבור חידוש רישיון ספק שירותי אבטחה – 2,868 שקלים חדשים;
 - (5) בעבור חידוש רישיון מארגן שירותי אבטחה – 132 שקלים חדשים;
 - (6) בעבור חידוש רישיון מנהל תחום אבטחה והדרכה – 132 שקלים חדשים.
69. הוראות מעבר לעניין רישיון מנהל תחום אבטחה והדרכה על אף האמור בסעיפים 7(ב) או 7(ה), לפי העניין, רשאית הרשות המוסמכת לתת לו רישיון לשמש כמנהל תחום אבטחה והדרכה בחברה או בסניף, בהתאמה, מטעמים מיוחדים.

תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (ערבות בנקאית ערובה אחרת או ביטוח), התשע"א-2010, שהותקנו לפי סעיף 32 לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972, ערב יום התחילה, שעניינן שירותי שמירה, יראו אותן כאילו הותקנו לפי סעיף 39 לחוק זה, בשינויים הבאים בתקנה 1 לתקנות האמורות:

(1) בהגדרה "הגועדה", במקום "ועדת הרישוי שלפי סעיף 2 לחוק" יבוא "הרשות המוסמכת כהגדרתה בחוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023";

(2) בהגדרה "מבקש רישיון", במקום "מבקש רישיון לקיים משרד לשירותי שמירה או לארגן שירותי שמירה" יבוא "מבקש רישיון לחברת אבטחה או לארגן שירותי אבטחה לפי חוק שירותי אבטחה, התשפ"ג-2023";

(3) בהגדרות "מפקח" ו-"מבטח", במקום "כהגדרתם בסעיף 19 לחוק" יבוא "כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".

תוספת ראשונה (סעיף 7(ב))

1. חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008 (סעיף 10(ב));
2. חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961 (סעיף 6א(ב));
3. חוק כלי היריה, התש"ט-1949 (סעיפים 10ג(ב) ו-10ג(ג));
4. חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (סעיף 13);
5. חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005 (סעיף 7).

תוספת שנייה

1. אתר להקמת תשתית, אתר בנייה או אתר איגום כלים לצורכי הקמת תשתית ובנייה.

דברי הסבר

כחלק מהמאבק הלאומי בפשיעה בחברה הערבית, ובתופעת הנשק הבלתי חוקי בחברה הערבית ובכלל, קיבלה הממשלה את החלטה מס' 549 מיום 24.10.2021, במסגרתה הוחלט לבצע צעדים שונים לצמצום הפשיעה ותופעת הנשק הבלתי חוקי. במסגרת זו הוחלט "בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3933 מיום 11.12.2011, להטיל על המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם משרד המשפטים וכלל הגורמים הרלוונטיים, לקדם במהירות האפשרית תיקון חקיקה לאסדרת מתן שירותי שמירה והעברת הרגולציה

על שירותי השמירה למשרד לביטחון הפנים ולהשלים את הקמת המערך הנדרש. החלטת הממשלה באה על רקע הצורך להתמודד, בין היתר, עם התופעה העבריינית של גביית דמי חסות; הניסיון שנצבר בשנים האחרונות מלמד כי העדר הגדרה ברורה לתפקיד של "מארגן שירותי אבטחה" בחוק, מאפשר לאנשים לגבות דמי חסות באצטלה של הענקת שירותי אבטחה. בהתאם, החוק המוצע נועד לאסדר את תחום רישוי שירותי אבטחה ואת הפיקוח על שירותי אבטחה הניתנים בישראל באופן שיתרום לשלום הציבור ובטחונו. תיקון החוק מבקש אפוא להעביר את האחריות לרישוי ופיקוח של חברות אבטחה ושמירה מידי משרד המשפטים למשרד לביטחון הפנים. וכן, לקבוע את הסדרי הרישוי והפיקוח לגבי מארגן שירותי אבטחה, מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני וסניפי ושומר. יש צורך ברישיון על פי החוק כדי לספק שירותי אבטחה, וכן ברישיון לארגון שירותי אבטחה, למנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני או סניפי ולשומר. בהתאם לחוק המוצע, חל איסור ליתן או לארגן שירותי אבטחה ללא קבלת רישיון מהרשות המוסמכת. על פי החוק המוצע, לא יינתן רישיון אלא אם התקבל אישור ממשטרת ישראל, וביחס למנהל תחום אבטחה והדרכה – גם אישור ממשרד הבריאות. בנוסף, ולצורך הגברת ההרתעה והאכיפה, הצעת החוק מבקשת לקבוע עבירות פליליות על מתן שירותי אבטחה או על ארגון שירותי אבטחה ללא רישיון וכן עבירות נוספות הנוגעות לשירותי האבטחה. בהקשר זה, הצעת החוק נועדה לתזק את הביטחון האישי ואת החוסן הקהילתי. כמו כן, הצעת החוק מבקשת להקנות סמכויות פיקוח למפקחים שימונו לפי החוק, לצורך פיקוח על יישום החוק. כן תוקנה לקצין משטרה בכיר סמכות למתן צו הפסקה מנהלי – להפסיק את מתן שירותי האבטחה בתנאים המנויים בחוק. נוסף על כך, מבקשת הצעת החוק לקבוע כי עמדת המשטרה לעניין מסוכנות פלילית בכל הנוגע למתן רישיון לפי החוק תהווה קביעה מחייבת. עוד כוללת הצעת החוק הוראות בדבר שיתוף מידע עם הרשות המוסמכת לפי חוק כלי היריה, התש"ט-1949, ועם הרשות המוסמכת לעניין חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.

סעיף ההגדרות כולל הגדרות שונות הנדרשות לצורך קביעת ההסדרים הנוגעים לרישוי שירותי אבטחה והפיקוח עליהם, ובהן:

"חברת אבטחה" – "חברה שקיבלה רישיון לפי סעיף 5"; סעיף 5 אליו מפנה ההגדרה הוא הסעיף המגדיר את התנאים למתן רישיון לחברת אבטחה; בסעיף 5(א)1) נקבע כי מדובר ב"חברה בהתאם להגדרה שבפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, לרבות עמותה או יחיד המהווים ישות משפטית כשירה הרשומה בישראל, אשר מטרתה לספק שירותי אבטחה; ולעניין "סניף של חברת אבטחה" – יחידה בחברה כאמור; בהקשר זה נבהיר כי "יחיד" אפשר שיהיה עוסק מורשה; "מארגן שירותי אבטחה" – הוגדר באופן רחב כאדם העוסק באספקת שירותי אבטחה עבור אחר או העוסק בתיווך לטובת אספקת שירותים כאמור, לרבות מי שאחראי על גביית תשלום או על אספקת כוח אדם לטובת שירותים כאמור וכן מנהל בחברה המספקת שירותים כאמור. עוד נקבע כי לעניין זה אין זה משנה אם מארגן שירותי האבטחה עסק בעצמו או על ידי עובדו או על ידי מורשהו או התקשר עם אחר לשם כך; אם מארגן שירותי האבטחה עסק כאמור במסגרת חברה שלו או של אחר; אם מארגן שירותי האבטחה היה אחראי לניהול חברה של אחר, בין בשכר ובין ללא שכר מכל גורם שהוא, ולעניין זה מי שניהל בפועל חברה של אחר, רואים אותו כאחראי לניהול החברה כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר; אם היה העיסוק מוגבל מראש בזמן או חד פעמי. הגם שבמצב החוקי הקיים בחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, "מארגן שירותי שמירה" חייב ברישיון, הניסיון שנצבר בשנים האחרונות מלמד כי העדר הגדרה ברורה לתפקיד מאפשר לאנשים לגבות דמי חסות באצטלה של הענקת שירותי אבטחה. "מנהל

תחום אבטחה" – ארגוני או סניפי – הוגדרו כאדם אשר מונה על ידי חברת אבטחה כאחראי על ניהול שירותי האבטחה שמספקים החברה או הסניף בהתאמה וניתן לו רישיון לפי סעיף 10(ב); הצורך במנהל אבטחה סניפי כשמדובר בחברה בעלת מספר סניפים נועד לוודא מוטת שליטה יעילה בשירותי האבטחה הניתנים בכל חברה. יצוין כבר כעת כי מספר הסניפים ייקבע על ידי הרשות המוסמכת, כאמור בסעיף 15(א)(6) לחוק, בהתחשב, בין היתר, בהיקף שירותי האבטחה, בפריסתם הגיאוגרפית ובמספר כלי הנשק בחברת האבטחה; "מאבטח" – הוגדר כאדם שהוסמך על פי חוק שבתוספת לעסוק במתן שירותי אבטחה. "שומר" – הוגדר כאדם העוסק במתן שירותי אבטחה שאינה חמושה ואינה כרוכה בהפעלת סמכויות כלפי אדם לפי דין אשר קיבל רישיון לפי סעיף 6 לחוק זה, והשירותים הניתנים על ידו הם מסוג או במקום שקבע השר בצו; "שירותי אבטחה" הוגדרו כשירותים למטרת אבטחתם או שמירתם של אדם, רכוש או מקום, אשר מבוצעים תוך החזקה או נשיאה של כלי ירייה (להלן: "שירותי אבטחה חמושה"), או שביצועם מחייב הסמכה לצורך הפעלת סמכויות על פי דין, או שירותים כאמור מסוג או במקום שקבע השר בצו כטעונים ברישיון לפי חוק זה; במלים אחרות, לשירותי אבטחה שלושה מדרגים: אבטחה חמושה, אבטחה על פי הסמכה בדין ושמירה – על פי צו השר.

מוצע לקבוע כי חברה המבקשת לספק שירותי אבטחה תידרש לקבל רישיון לפי החוק המוצע. בנוסף, כל אחד מסניפי החברה יידרש לרישיון נפרד. זאת, מתוך תפיסה לפיה כל אחד מסניפיו של חברה פועל כמעין חברה עצמאית, ולא כל דרישה או מאפיין בנוגע לסניף אחד יהיו ישימים בהכרח בנוגע לסניף אחר או לחברה בכלל. לצורך קבלת רישיון כאמור תפנה החברה לרשות המוסמכת אשר תבחן את הבקשה, בין השאר, לאור התייחסותם של משטרת ישראל ומשרד הבריאות. קריטריון נוסף הקבוע בחוק הוא קיומו של ביטוח ובתנאים מסוימים, גם ערובה לשם הבטחת יישום חובות החברה לפי החוק לרבות פיצויו של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל של חברת האבטחה או של המאבטחים המועסקים בו. יובהר, כי החברה תספק שירותי אבטחה רק על אתר או יעד אשר אושר לצורך כך על ידי משטרת ישראל, באישור פרטני או באישור כללי לסוגים מסוימים של אתרים או יעדים. אישור זה יכול שיוגבל או יותנה בתנאים שונים, לרבות: מספר המאבטחים וסוגיהם ומספרם של כלי הירייה שיאושרו לצורך האבטחה, אופן אחסונם של כלי הירייה האמורים, משך הזמן בו תאושר האבטחה, וכדומה.

עוד מוצע לקבוע (בסעיף 5(ג)) כי גם חברה המבקשת לספק שירותים לשמירה או אבטחה של אדם, רכוש או מקום, שאינם שירותי אבטחה כהגדרתם בחוק זה (אינם כרוכים בהחזקת כלי ירייה או בהפעלת סמכויות שבדין, וכן אינם כלולים בצו של השר אשר ירחיב את הגדרת "שירותי אבטחה" לפי חוק זה), הניתנים במרחב הציבורי ותמורת תשלום, תחויב בקבלת רישיון לכך מאת הרשות המוסמכת. כך למשל, חברה שמבקשת לספק שירותי סיור הנשכרים על ידי רשות מקומית לצורך הגברת תחושת הביטחון בקרב תושביה, תהיה מחויבת ברישיון, על מנת לאפשר בקרה על גופים המספקים שירותים מסוג זה.

מבוקש לקבוע תנאים לקבלת רישיון שומר. בהתאם להוראות החוק המוצע לא יעסוק אדם כשומר אלא במסגרת חברת אבטחה מורשה ואם יש בידו רישיון לכך שניתן לו על ידי הרשות המוסמכת. רישיון כאמור יינתן לשומר שמתקיימים לגביו כל אלה: מלאו לו שמונה עשרה, הוא אזרח ישראל או תושב קבע בישראל והתקבל אישור משטרת ישראל בעניינו; הצורך הוא לוודא כי אין לשומר מסוכנות פלילית אשר תמנע ממנו קבלת רישיון לפי החוק המוצע.

אשר לעיסוק כמאבטח מוצע לקבוע כי מאבטח לא יעסוק במתן שירותי אבטחה אלא במסגרת חברת

אבטחה מורשה וכי חברת אבטחה לא תעסיק מאבטח אלא אם יש בידי המאבטח תעודת הסמכה על פי חוק שבתוספת. בתוספת מצוינים חוקים אלה: חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008, חוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1996, חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, תשנ"ח-1998, חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה-2005 ופקודת העיריות [נוסח חדש].

אדם יכול לעסוק כמארגן שירותי אבטחה רק במסגרת חברת אבטחה מורשה ואם יש בידו רישיון לכך על פי חוק זה. בנוסף, מוצע כי חברת אבטחה לא תעסיק מארגן שירותי אבטחה אלא אם יש בידי המארגן רישיון על פי חוק זה.

הסעיף המוצע בא על רקע הניסיון שנצבר בשנים האחרונות ולפיו אחת התופעות הבולטות בשנים האחרונות בפשיעה המאורגנת בישראל היא גביית דמי חסות (מכונה לרוב "פרוטקשן" או "חיאווה" בערבית) מבעלי עסקים. תופעה זו מתאפיינת בהעברת תשלומים חודשיים מבעלי עסקים לגורמים עברייניים עבור "שירותי שמירה", כשבמרבית המקרים לא מסופקים שירותים של ממש בתמורה לתשלומים, אלא חסות מצד אותם עבריינים. השתרשות התופעה הביאה עבריינים לפעול באמצעות חברות שמירה מסודרות ואף להנפיק חשבוניות עבור אותם דמי חסות, המוצגות כשירותי שמירה או סיור. באופן זה, מספקות חברות שמירה רבות כסות עבור גביית דמי חסות, מבלי לספק שמירה של ממש. החשבוניות עבור "שירותי שמירה" מוכרות גם לניכוי לצרכי מס ערך מוסף ומס הכנסה.

לפי המצב המשפטי בישראל, גביית דמי חסות מצד גורמים עבריינים אינה מהווה עבירה פלילית. במקום בו קדם לתשלום איום, אזי ניתן לפנות לסעיף 428 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (סחיטה באיומים). ברם, ברוב המקרים אין כל איום מקדים מצד העבריין, אלא פניה מבעלי העסקים אל העבריין בדרישה שיעניק את חסותו לעסקיהם. על מנת להתמודד עם התופעה העבריינית של גביית דמי חסות ולהביא להפלת גורמים עבריינים המעורבים בארגון שירותי אבטחה למטרות אלו, מוצע לחייב אדם העוסק כמארגן שירותי אבטחה בקבלת רישיון לכך מהרשות המוסמכת.

מבוקש לקבוע כי המבקש לקבל שירותי אבטחה או שירותים לא יקבל שירותים כאמור אלא לאחר שהחברה הציגה לו רישיון בתוקף לפי החוק. זאת, על מנת להבטיח רישוי ופיקוח על שירותים כאמור על מנת לנסות למנוע מעורבות של גורמים עבריינים במתן שירותי האבטחה.

מבקשים להסדיר את התנאים למתן רישיון למנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני ולמנהל תחום אבטחה סניפי וכן את עיסוקם. מנהל תחום אבטחה והדרכה הוא הגורם שיהיה אחראי, בהתאם להוראות החוק המוצע, על ניהול האבטחה בחברה, ויידרש לבעל תפקיד זה רישיון מאת הרשות המוסמכת. במסגרת זו, מנהל תחום אבטחה והדרכה יקבל את הנחיות הרשות המוסמכת, ידאג לביצוע וידווח לרשות המוסמכת על כל יעד אבטחה אשר לו ניתנים שירותי אבטחה על ידי החברה או הסניף, ויהווה איש הקשר בין חברת האבטחה לרשות המוסמכת בכל הנוגע להתנהלות החברה, שיטות האבטחה, אמצעי האבטחה וכדומה. התנאים הכוללים, בין היתר, גם הכשרה מתאימה, נקבעו לאור כובד האחריות הרב המוטל על כתפיו של בעל תפקיד כאמור. לאור חשיבות התפקיד והאחריות הכרוכה בו, מוצע לקבוע תנאי כשירות והכשרה לצורך קבלת רישיון.

ייחוד העיסוק באבטחה, ולפיו חברה שיש בידיה רישיון בתוקף, לא תעסוק בעיסוק אחר מלבד מתן שירותי אבטחה. לאור זאת, מוצע לקבוע כי חברה - ואדם אשר אינם עומדים בדרישות החוק, לא יהיו רשאים להציג עצמם כחברת אבטחה או כמאבטח, בהתאמה. חובת הזדהות של נותן שירות האבטחה – בעת מילוי תפקידו והאיסור ללבוש מדים שיש בהם כדי להטעות כנחזים לחיות מדי משטרה. מוצע

לקבוע כי השר ימנה פקידי רישוי שישמשו כרשות המוסמכת לפי חוק זה וכי המינוי יפורסם ברשומות. מוצע למנות את סמכויות הרשות המוסמכת את הפעולות שרשאית הרשות המוסמכת לבצע ובהן: לתת רישיון או לסרב לתיתו, לרבות תוך התניית הרישיון בתנאים והגבלות; לבטל רישיון תוך תקופת תוקפו, לקבוע קיומם של בעלי תפקידים הנדרשים בחברת האבטחה או בסניף של חברת האבטחה או בחברה המספקת שירותים, לקבוע, בהתייעצות עם משטרת ישראל הנחיות מקצועיות לניהול שירותי האבטחה וכן את מספר הסניפים הנדרשים בחברת האבטחה בהתחשב, בין היתר, בהיקף שירותי האבטחה, בפריסתם הגיאוגרפית ובמספר כלי הנשק בחברת האבטחה.

לאור השלכת הסדרת תחום שירותי האבטחה על שלום הציבור ובטחונו, מוצע לקבוע כתנאי למתן רישיון על ידי הרשות המוסמכת, כי הרשות המוסמכת תקבל את עמדת משטרת ישראל ביחס למבקשי רישיונות לפי חוק זה, ובכלל זה בעלי השליטה בחברות האבטחה, ובעלי התפקיד בחברת האבטחה לרבות מנהל תחום אבטחה והדרכה. זאת, על מנת לוודא העדר מעורבות של גורמים עבריינים במתן שירותי אבטחה.

כמו כן, מוצע כי במסגרת מתן הרישיון לחברת אבטחה חמושה יימסרו למשרד הבריאות פרטיהם של מנהלי תחום האבטחה, אשר בשל מעמדם בחברה, נגישותם לכלי הירייה בחברה ושליטתם עליהם, יש לוודא את כשירותם הנפשית לכך. הדבר ייעשה בהתאם למנגנון המקביל שנקבע לעניין מחזיקי כלי ירייה בסעיף 11ב לחוק כלי הירייה. כן מוצע להסדיר את אופן ביטול הרישיון שניתן לפי החוק ואת עילות הביטול.

מוצע לקבוע כי בנסיבות בהן קיים יסוד סביר להניח כי ביעד מסוים ניתנים שירותי אבטחה בניגוד להוראות חוק זה, או כי יש להפסיק את מתן שירותי האבטחה הניתנים על ידי החברה לשם שמירה על שלום הציבור או לשם השבת שלום הציבור שהופר, וקיימת סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור, קצין משטרה בכיר, שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של המשטרה, יהיה רשאי להורות על הפסקה מידית של מתן שירותי אבטחה. תוקפו של צו הפסקה מינהלי כאמור לא יעלה על שלושים יום מיום נתינתו. קצין המשטרה יהיה מחויב לדווח על הוצאת הצו לרשות המוסמכת בהקדם האפשרי. הרואה עצמו נפגע על ידי צו הפסקה מינהלי כאמור רשאי להגיש בקשה לביטולו לבית המשפט המוסמך לפי חוק זה.

מוצע לקבוע הסדר ביקורת שיפוטית על מתן צו הפסקה מינהלי: הרואה עצמו נפגע על ידי צו הפסקה מינהלי רשאי לעתור לביטולו בבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים החברה או הסניף שלגביו ניתן הצו; אם שוכנע בית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצא היעד בו ניתנים שירותי אבטחה כי חברת האבטחה פועלת ללא רישיון, או בניגוד לתנאי הרישיון לפי חוק זה, או כי קיימת סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בשלום הציבור או בטחונו, רשאי בית המשפט המוסמך לצוות על בעל החברה, על המחזיק במקום או על מי שבפיקוחו או בהשגחתו פועלת החברה ועל כל מי שמועסק בשירותים, להפסיק את העיסוק בעסק, אם נוכח כי יש בידי מבקש הצו ראיות לכאורה כי התקיימו התנאים למתן צו ההפסקה השיפוטי. סדרי הדין לגבי הדיון בבקשה לצו הפסקה מינהלי או שיפוטי, לרבות אופן הגשת חומר חסוי לבית המשפט. מוצע להסדיר את אופן העברת המידע בין הרשות המוסמכת לפי חוק כלי הירייה לרשות המוסמכת לפי החוק המוצע – זאת, לשם זרימת מידע שוטף, הרלוונטי לשתי הרשויות המטפלות, מטבע הדברים, בנושאים משיקים לרבות בנוגע לאופן הטיפול בכלי הירייה, אחסנתם וכדומה.

לאור רגישותו הפוטנציאלית של מידע המצוי ברשות המוסמכת מוצע לקבוע חובת סודיות. במסגרת

זו מוצע לקבוע כי אדם שהגיע אליו מידע, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע החוק.

בכוחן של החלטות הרשות המוסמכת לפי החוק המוצע להשפיע על היקף זכותו של אדם ליטול חלק בתחום שירותי האבטחה. לפיכך, מוצעת אפשרות הגשת השגה למי שרואה עצמו נפגע מהחלטה לפי חוק זה. על זכותו להשיג יקבל האדם הודעה מראש, בד בבד עם קבלת ההחלטה לגביו. ההשגה תוגש לגורם ברשות המוסמכת, הוא הממונה, אשר מונה לשם כך על ידי השר, ויוחלט בה, ככלל, בתוך 45 ימים ממועד קבלתה, למעט במקרים חריגים, כגון כשהעניין נושא ההשגה טעון בדיקה או דיון נוספים, לרבות השלמת חקירה בעניינו של המשיג. יצוין, כי אם יראה עצמו המשיג נפגע גם מן ההחלטה בהשגה, תעמוד לו האפשרות להגיש עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים.

מוצע לקבוע כי תוקף רישיון על פי החוק יהיה ל-3 שנים. מאחר שמדובר בפרק זמן ממושך, מוצע לקבוע בנוסף, כי הרשות המוסמכת רשאית ליתן רישיון לפי חוק זה לתקופה קצרה יותר למבקש רישיון לראשונה או אם יש בפניה מידע המבסס צורך כאמור.

על מנת לוודא כי התנאים והקריטריונים למתן הרישיון עומדים בעינם במהלך תקופת הרישיון, מוצע לחייב בעל רישיון לפי חוק זה להודיע לרשות המוסמכת על כל שינוי אשר בעקבותיו חדלו להתקיים העילות או התנאים לתוקף הרישיון שקיבל (ובמקרה כזה להשיב את הרישיון לרשות המוסמכת), וכן על כל שינוי בהרכבם של הנחלת החברה או בעליה. כמו כן, מוצע לחייב בעל רישיון שאבד או הושמד רישיונו, להודיע על כך לרשות המוסמכת.

על מנת לפקח באופן אפקטיבי על קיומן של הוראות חוק זה, אין די במנגנון רישוי וקיים צורך במנגנון פיקוח. על גן מוצע לקבוע בסעיפים אלה כי השר ימנה מבין עובדי משרדו מפקחים לשם פיקוח על ביצוע הוראות החוק. בנוסף, מוצע לקבוע תנאים למינוי מפקחים וכן להקנות למפקחים סמכויות פיקוח שיאפשרו להם לבצע את פעולות הפיקוח כנדרש, ובהן, סמכות לדרישת הזדהות והצגת רישיון, סמכות לדרישת הצגת כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע הוראות החוק, סמכות כניסה למקום (למעט במקום מגורים אשר הכניסה אליו מותנית בצו בית משפט), וביצוע הדרוש בכדי לחפש, לאמת ולבדוק כלי ירייה ותחמושת, לרבות החזקת כלי ירייה לשם זיהויים וספירתם, בדיקת סימון כלי הירייה ובחינת תנאי אחסנתם. כמו כן, מוצע לקבוע חובת הזדהות של מפקח בעת הפעלת סמכויות הפיקוח. עוד מוצע לקבוע כי מפקח לא את סמכויותיו לפי החוק כלפי גוף בטחוני.

מוצע לקבוע מדרג ענישה בהתאם לחומרת העבירות שנקבעו בחוק זה.

כך למשל, המפר את חובת הדיווח שכן לא דיווח כי חדלו להתקיים העילות או התנאים לתוקף הרישיון שקיבל – דינו מאסר ששה חודשים; עבירות חמורות יותר כגון הפרעה למפקח להשתמש בסמכויות מהסמכויות הנתונות לו לפי החוק – דינו מאסר שנה אחת או קנס; כך גם חברת אבטחה המספקת שירותי אבטחה ליעד אבטחה שלא אושר, שומר או מאבטח העוסקים במתן שירותי אבטחה שאינה חמושה, שלא במסגרת חברת אבטחה מורשה, חברת אבטחה המעסיקה שומר שאין בידו רישיון לפי חוק זה, חברת אבטחה המספקת שירותי אבטחה בלי שקיים באותה חברה או בסניף של החברה מנהל תחום אבטחה והדרכה ארגוני או סניפי בעל רישיון תקף לכך, חברה המציגה עצמה כחברת אבטחה בלי שיש בידה רישיון תקף לכך, אדם המציג עצמו כמאבטח בכוונה לספק שירותי אבטחה בלי שיש בידו הסמכה לכך על פי חוק שבתוספת וחברה המספקת שירותים ללא רישיון. אשר למי מי שאינו מקיים צו הפסקה מינהלי דינו – דינו מאסר שמונה עשר חודשים או קנס;

זאת ועוד, מאבטח העוסק במתן שירותי אבטחה חמושה שלא במסגרת חברת אבטחה מורשה או

שלא הוסמך לכך על פי חוק שבתוספת דינו – מאסר שנתיים או קנס.

יתרה מכך, על מנת להתמודד עם התופעה העבריינית של גביית דמי חסות, מוצע ליצור מנגנון המאפשר הפללת פעילותה של חברת אבטחה הפועלת ללא רישיון. הניסיון מלמד כי עבירה זו כרוכה פעמים רבות בעבירות חמורות נוספות למטרת השגת רווח כלכלי שלא כדין ועל כן מצדיקה ענישה חמורה יותר. בהתאם, מוצע לקבוע עבירה לפיה חברת אבטחה המספקת שירותי אבטחה בעצמה או באמצעות אחד מסניפיה ללא רישיון, דינה – שלוש שנות מאסר או קנס מוגדל.

בנוסף, מוצע לקבוע עבירה לפיה מארגן שירותי אבטחה ללא רישיון דינו – שלוש שנות מאסר או קנס מוגדל, וכן עבירה נוספת לפיה חברת אבטחה המעסיקה מארגן שירותי אבטחה ללא רישיון, דינה – שלוש שנות מאסר או קנס מוגדל. זאת, כאמור, כחלק מההתמודדות עם התופעה המתוארת לעיל.

מוצע לקבוע כי השר ממונה על ביצוע חוק זה וכי הוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בנוגע לתנאי הכשירות וההכשרה הנדרשים ממבקש רישיון לפי החוק, חובות שיוטלו על בעלי רישיונות לפי חוק זה לרבות חובות דיווח, לגבי קביעת אגרות ולגבי משך תוקפם של רישיונות. כן מוצע לקבוע סעיף שמירת דינים, לפיו הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין, לרבות חוק כלי היריה, ולא לגרוע מהן וכי אין בהן כדי למנוע מכל רשות לקבוע הוראות נוספות על הוראות חוק זה בתחום סמכויותיה כדין. כמו כן, מוצע לקבוע סעיף תחולה לפיו החוק יחול גם על שירותי אבטחה המסופקים מטעם המדינה או מטעם רשות מקומית, אל לא יחול על שירותי אבטחה המסופקים ישירות על ידי המדינה או הרשות המקומית עצמה; עוד מוצע לקבוע כי על אף האמור בחוק זה, במפעל ראוי לפי סעיף 10 לחוק כלי היריה, יוחלו הוראות אותו סעיף.

מוצע כי תקיפת החלטת הממונה בהשגה לפי חוק זה תיעשה בדרך של הגשת עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים. לצורך כך מוצע להוסיף במסגרת התוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000.

מוצע לתקן תיקונים עקיפים בחוק כלי היריה, על מנת להתאימו להסדרה שבחוק המוצע ולהסדרים הנושקים בחוק זה, לרבות בנוגע לבעל הרישיון המיוחד.

במסגרת החוק המוצע מועבר תחום שירותי האבטחה ממשד המשפטים לאחריותו של המשד לביטחון הפנים. בהתאם, מוצע, כי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תש"ב-1972 ייקרא מעתה חוק חוקרים פרטיים בלבד וימחקו ממנו כל הסעיפים הנוגעים לשירותי אבטחה.

חוק הסמכויות והחוק להסדרת הבטחון מסדירים את הסמכתם של מאבטחים לשם שמירה על ביטחון הציבור בכלל וגופים ציבוריים בפרט מפני פעילות חבלנית עוינת ומפני אלימות. מוצע לבצע תיקונים עקיפים בחוקים אלה על מנת להתאים את הנוסח להסדרה שבחוק המוצע.

מוצע לתקן את חוק איסור הלבנת הון בתוספת הראשונה כך שיתווסף פריט נוסף של עבירות מקור – עבירות לפי סעיפים 35(ו), 35(ז) ו-35(ח) לחוק המוצע: חברת אבטחה או סניף של חברת אבטחה המספקים שירותי אבטחה ללא רישיון; מארגן שירותי אבטחה הפועל ללא רישיון; חברת אבטחה המעסיקה מארגן שירותי אבטחה הפועל ללא רישיון. כך, עבירות אלו ישמשו כעבירות מקור וניתן יהיה לעשות שימוש בכלים משמעותיים של אכיפה כלכלית במסגרת המאבק בתופעת דמי החסות, ובכלל זה הפללה בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון שבצדן עונשי מאסר משמעותיים (עד 10 שנות מאסר), וכן חילוט תוצרי העבירות באופן שיאפשר פגיעה בתשתית הכלכלית שבבסיס התופעה העבריינית של גביית דמי חסות, המאפיינת את הפשיעה המאורגנת בישראל.

מוצע תיקון עקיף לחוק העסקת עובדים לפיו בנוסף לכל תנאי אחר, רישיון קבלן אבטחה ושמירה על

פי חוק העסקת עובדים יינתן רק בכפוף לקיומו של רישיון חברה לפי החוק המוצע, כך שההתנהלות הקיימת ממילא, תירשם בחוק.

מוצע כי השר, באישור ועדת ביטחון הפנים, רשאי בצו, לשנות את התוספת. וכן, מוצע סעיף תחולה לפיו תחילת חוק זה בתום ששה חודשים מיום פרסומו.

על מנת לשמור על רציפות בתוקפם של רישיונות, נקבעה תחולת מעבר לפיה רישיון לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, שהתקבל עד ליום התחילה, יעמוד בתוקפו עד למועד הקבוע בו. בהתאם, נקבע כי תקנות שהותקנו לפי סעיף 32 לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה התשל"ב-1972, וצווים שהוצאו מכוח חוק זה, ערב יום התחילה, יראו אותם כאילו הותקנו לפי החוק המוצע.

תזכיר חוק ממשלתי זהה הוכן ופורסם להערות הציבור בכנסת העשרים וארבע ובממשלה השלושים ושש ביום 7 במרץ 2022.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בתמוז התשפ"ג (03.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
שמחה רוטמן
שרן מרים השכל
יולי יואל אדלשטיין
מנסור עבאס
יצחק פינדרוס
יונתן מישרקי
גלעד קריב

3531/25/פ

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת) (תיקון – חובת דיווח),

התשפ"ג–2023

- תיקון סעיף 14 1. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח–2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 14 –
- (1) בכותרת השוליים, המילים "הוראת שעה" – יימחקו;
- (2) סעיף קטן (ג) – בטל.
- תחילה 2. דיווח ראשון לפי סעיף 14 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, יימסר לוועדת החוקה בתוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

דבר הסבר

סעיף 14 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח–2007, מחייב את הרשויות החוקרות לדווח לכנסת מדי שנה על יישומו של החוק; הוראה זו נקבעה כהוראת שעה לארבע שנים, ותוקפה פג בסוף שנת 2011, כך שבעשור האחרון אין חובת דיווח. החוק מסדיר את הדרכים שבהן המשטרה רשאית לקבל לידיה נתוני תקשורת המצויים אצל בעל רישיון בזק וכוללים, בין היתר, פרטים אלה: מספר טלפון, שמו של המחזיק בקו, משך השיחה, מועד השיחה, והמיקום שממנו מתבצעת השיחה. נוכח הפגיעה שיכולה להיווצר בפרטיות של אזרחי המדינה, ביקשה הכנסת לקבל דיווח תקופתי על יישום החוק. תובת הדיווח שנקבעה חלה על שורה של נתונים, כולל מספר הבקשות שהוגשו מבית המשפט לקבלת נתוני תקשורת, ופרטים נוספים הנוגעים לבקשות, למספר היתרים שהתקבלו לקבלת

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 72.

נתוני תקשורת במקרים דחופים ללא צו בית משפט, ועוד.

לדברי יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט דאז, מנחם בן-ששון, בהציגו את הצעת החוק במליאת הכנסת, יחובה זו נקבעה כדי לאפשר פיקוח של הכנסת, קרי של הציבור, על האופן שבו הרשות המבצעת מיישמת את החוק, ובחינה עתית של הצורך בתיקון הסדר משפטי זה" (דברי הכנסת, ח' בטבת התשס"ח (17 בדצמבר 2007)).

בפסק דין על עתירה שהוגשה נגד החוק, ציינה נשיאת בית המשפט העליון (דאז) ביניש כי "נראה לנו, כי נוכח הקשיים המלווים את הליכי לידתו של החוק שאף המדינה לא חלקה עליהם, משך הזמן הנדרש להטמעת העקרונות המחייבים את פעולות הרשות, והחשיבות עליה עמדנו שבביקורת עקבית של הכנסת, יש מקום לפעול להארכת תוקפו של סעיף זה. יכול וראוי אף להפכו לקבוע." (בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל ואח').

גם יושב ראש וועדת החוקה, חוק ומשפט בכנסת התשע-עשרה, חבר הכנסת דוד רותם, עמד בדיון מעקב בנושא על חשיבותו של סעיף הדיווח והציע בדיון להפוך את הוראת השעה להוראה קבועה (פרוטוקול מס' 401 מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, יום ראשון, ג' בסיוון, התשע"א (05/06/2011)). לפיכך מוצע לבטל את סעיף 14(ג), ובכך לחדש את חובת הדיווח ולהפוך אותה להוראה קבועה, כך שהדיווח הראשון יימסר בתוך שישה חודשים מיום כניסתו לתוקף של התיקון המוצע. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/19/2055).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
עודד פורר
מיקי לוי
טטיאנה מזרסקי
צביקה פוגל
יצחק פינדרוס
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר
משה רוט

פ/25/4173

הצעת חוק מניעת ביצוע עבירות באמצעות פרסום באינטרנט (הסרת תוכן), התשפ"ד–2024

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"אתר אינטרנט" – אתר אינטרנט שיש לציבור או לחלק ממנו אפשרות כניסה או גישה אליו, אף אם הכניסה או הגישה אליו דורשות שימוש בקוד או בסיסמה, בין בתשלום ובין בלא תשלום, בין שהשרת שהוא מאוחסן בו נמצא בישראל ובין שהוא נמצא מחוץ לישראל;

"גורם מוסמך בכיר" – מי שהיועץ במשפטי לממשלה הסמיכו לעניין חוק זה;
"ספק שירות איתור אינטרנטי" – מי שמספק, באמצעות האינטרנט, שירות של איתור מידע באינטרנט באופן אלקטרוני;

"צו להסרת תוכן" – כמשמעותו בסעיף 2(א);

"תובע" – כמשמעותו בסעיף 12(א)(1)(א) או (2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982, שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לטפל בבקשות למתן צו להסרת תוכן.

פרק ב: צו להסרת תוכן

2. צו להסרת תוכן
- (א) שופט בית המשפט המחוזי ששאיא בית המשפט המחוזי הסמיכו לכך רשאי, על פי בקשה של תובע, לתת צו המחייב מפרסם תוכן, או בעלים, מנהל או מפעיל של אתר אינטרנט שבו פורסם תוכן, להסיר את התוכן מאתר האינטרנט אם שוכנע כי מתקיים אחד מהבאים:
- (1) נעברה עבירה פלילית באמצעות פרסום התוכן באתר האינטרנט, ובנסיבות העניין יש אפשרות ממשית שהמשך הפרסום כאמור יפגע בביטחוננו של אדם מסוים או בלתי מסוים או בביטחון המדינה;
- (2) בנסיבות העניין יש בפרסום לסכן באופן קרוב לוודאי את שלומו הנפשי של אדם (בחוק זה – צו להסרת תוכן).
- (ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), בצו להסרת תוכן רשאי בית המשפט לחייב ספק שירות איתור אינטרנטי שלא לאפשר את איתור התוכן שלגביו ניתן הצו, באינטרנט.
- (ג) צו להסרת תוכן יכול בין השאר פרטים שיאפשרו, ככל הניתן לאתר את התוכן שיש להסירו או שלא לאפשר את איתורו, לפי העניין, והמועד לביצוע הצו; שר המשפטים רשאי לקבוע פרטים לגבי פרסום כאמור שייכללו בצו להסרת תוכן.
- (ד) בקשה למתן צו להסרת תוכן תוגש לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה או הגורם המוסמך הבכיר נתן את הסכמתו לכך בכתב.
- (ה) סבר תובע כי ביצוע הצו להסרת תוכן באופן מיידי חיוני בנסיבות העניין כדי למנוע פגיעה כאמור בסעיף קטן (א), יציין זאת בבקשתו, ובית המשפט ידון ויחליט בבקשה בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד הגשתה; בית המשפט רשאי שלא לקבל החלטה בבקשה בתוך התקופה האמורה אם לא שוכנע כי ביצוע הצו באופן מיידי חיוני למניעת הפגיעה כאמור או אם לא ניתן לקבל החלטה עד למועד האמור מטעמים מיוחדים שיירשמו.
3. סדרי דין בבקשה למתן צו להסרת תוכן
- (א) לדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן יוזמנו מפרסם התוכן או הבעלים, המנהל או המפעיל של אתר האינטרנט שבו פורסם התוכן האמור, ולדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן המחייב גם ספק שירות איתור אינטרנטי כאמור בסעיף 2(ב) – יוזמן גם ספק שירות האיתור האינטרנטי (בחוק זה – המשיבים), והכול אם אין מניעה להזמין בנסיבות העניין, ובכלל זה בשל נסיבות של דחיפות מיוחדת; הייתה מניעה להזמין מי מהמשיבים, יפרט

התובע לפני בית המשפט בבקשה למתן הצו את הנסיבות שלא מאפשרות את הזמנתו.

(ב) הדיון במתן צו להסרת תוכן יתקיים במעמד המשיבים שהוזמנו לדיון; ואולם בית המשפט רשאי לתת צו להסרת תוכן שלא במעמד חלק מהמשיבים או לתת את הצו במעמד צד אחד אם שוכנע כי בנסיבות העניין יש ליתן צו להסרת תוכן באופן מידי או קיימת מניעה להזמין כאמור בסעיף קטן (א) או אם ראה כי מי מהמשיבים הוזמן לדיון ולא התייצב.

הודעה לציבור בדבר החלטות של בית המשפט בעניין בקשות למתן צו להסרת תוכן תפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים, ותכלול את העבירה והעילה שבשלהן התבקש הצו ואת מספר התיק; שר המשפטים רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הודעה כאמור.

4. פרסום הודעה על החלטות בעניין בקשות למתן צו להסרת תוכן

(א) בצו להסרת תוכן רשאי בית המשפט לקבוע כי הצו יחול גם לגבי על העתק של התוכן נושא הצו (בחוק זה – העתק), שפורסם באתר אינטרנט לפני מתן הצו או בתוך שישה חודשים מיום שניתן, והכול בכפוף לדרישת גורם מוסמך בכיר כאמור בסעיף קטן (ב).

5. הסרת העתק

(ב) קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי גורם מוסמך בכיר לפנות למפרסם ההעתק, או לבעלים, למנהל או למפעיל של אתר אינטרנט שבו פורסם ההעתק, ולדרוש מהם את הסרת ההעתק, ואם הצו כאמור מחייב גם ספק שירות איתור אינטרנטי כאמור בסעיף 2(ב) – לפנות גם לספק שירות האיתור האינטרנטי ולדרוש ממנו שלא לאפשר את איתור ההעתק, והכול ובלבד שהגורם המוסמך הבכיר שוכנע כי בנסיבות העניין מתקיימים התנאים שבסעיף 2(א) גם לגבי ההעתק, בשים לב לחלוף הזמן ולשינוי הנסיבות ממועד מתן הצו המקורי; הגורם המוסמך הבכיר יציין בפנייתו לפי סעיף קטן זה את הפרטים כאמור בסעיף 2(ג).

(ג) כל מי שרואה את עצמו נפגע מדרישה של גורם מוסמך בכיר לפי סעיף קטן (ב), רשאי לעתור בעניינה לבית המשפט שנתן את הצו להסרת התוכן.

(א) הורשע אדם בעבירה פלילית בשל תוכן שפורסם באתר אינטרנט, רשאי בית המשפט שהרשיע את אותו אדם, לבקשת התובע, לתת לגבי התוכן כאמור צו להסרת תוכן גם אם לא שוכנע כי בנסיבות העניין כי יש אפשרות ממשית שהמשך פרסום התוכן יפגע בביטחון של אדם מסוים או בלתי מסוים או בביטחון המדינה או יסכן באופן קרוב לוודאי את שלומו הנפשי של אדם, לעניין זה, "התובע" – התובע בהליך הפלילי שבו הורשע אדם כאמור.

6. צו להסרת תוכן לאחר הרשעה

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו כאמור בסעיף קטן (א), נוסף על כל עונש שהוא רשאי להטיל על האדם שהורשע כאמור באותו סעיף קטן.

פרק ג: קבילות ראיות, עיון מחדש וערעור

7. קבילות ראיות לשם החלטותיו בבקשות לפי חוק זה רשאי השופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות במשפט.

8. עיון מחדש (א) בית המשפט שנתן צו להסרת תוכן רשאי לשנות את תנאי הצו או לבטלו לבקשת תובע או מי שרואה את עצמו נפגע מהצו ולא הוזמן להשמיע את טענותיו או שבנסיבות העניין נבצר ממנו להשמיע את טענותיו, ובכלל זה תאגיד העוסק בהגנה על אינטרס הציבור באינטרנט שיש בחתייצבותו כדי לתרום לניהול הוגן של ההליך.

(ב) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו להסרת תוכן שנתן אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו לאתר מתן הצו.

9. ערעור תובע, מי שהיה צד להליך למתן צו לפי חוק זה וכל הרואה את עצמו נפגע ממתן הצו רשאים לערער על החלטת בית המשפט, בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור שידון בערעור בשופט אחד, שיהיה מוסמך לבטל את הצו או לשנות תנאים בו.

פרק ד: חומר חסוי

10. חומר חסוי (א) בדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן, רשאי תובע לבקש לפרט או להציג לפני בית המשפט בלבד עובדות או מידע שעליהם הוא מבסס את טענותיו (בסעיף זה – חומר חסוי); בקשה כאמור תוגש בכתב בצירוף נימוקים, ככל שהדבר מתאפשר בנסיבות העניין; ביקש תובע כאמור, יודיע על כך למשיבים או לבאי כוחם, אלא אם כן המשיבים זומנו ולא הגיעו או אם יש מניעה להזמין כאמור בסעיף 3.

(ב) בית המשפט רשאי להיענות לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) ולהסתמך על החומר החסוי, אם מצא כי גילוי בנסיבות המשיבים עלול לפגוע בחקירה, באינטרס ביטחוני או באינטרס ציבורי חשוב אחר; החומר החשוב יסומן, יוחזר למבקש לאחר העיון והדבר יירשם בפרוטוקול.

(ג) בית המשפט יודיע לתובע, למשיבים ולבאי כוחם על החלטתו בבקשה לפי סעיף קטן (א), ורשאי הוא לקבוע שנימוקי ההחלטה, כולם או מקצתם, יהיו חסויים.

(ד) החליט בית המשפט שלא לגלות למשיבים ולבאי כוחם את תוכנו של

מידע חסוי, כולו או מקצתו, יורה לתובע על העברת פרטים או תמצית של המידע החסוי למשיבים ולבאי כוחם, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בחקירה, באינטרס ביטחוני או באינטרס ציבורי חשוב אחר.

(ה) החליט בית המשפט שלא להיעתר לבקשה בדבר אי גילוי של החומר החסוי לפי סעיף קטן (א), רשאי תובע להודיע כי הוא חוזר בו מהגשת החומר החסוי, ומשעשה כן – לא יועמד החומר לעיון המשיבים והשופט יתעלם ממנו לצורך החלטותיו; תובע רשאי לערער על החלטת בית המשפט בעניין זה בתוך 15 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית המשפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט יחיד.

(ו) הודיע תובע לבית המשפט שהחליט כאמור בסעיף קטן (ה) כי הוא שוקל להגיש ערעור כאמור באותו סעיף קטן, לא יעביר בית המשפט את החומר החסוי למשיבים עד להכרעה בערעור.

(ז) בדיון בערעור לפי סעיף קטן (ה), רשאי בית המשפט לעיין בחומר החסוי ולקבל פרטים נוספים מהתובע בלי לגלותם למשיבים.

פרק ה': הוראות שונות

- שמירת סמכויות 11. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכותו של הצנזור לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945², או מכל סמכות אחרת למניעת פרסום לפי כל דין.
- סמכות שיפוט 12. הוראות סעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה–מעצרים), התשנ"ו–1996³, לעניין הסמכות המקומית של בתי המשפט, יחולו גם בכל עניין שחוק זה דן בו, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.
- דיווח לכנסת 13. שר המשפטים ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ולוועדת המדע והטכנולוגיה, ב-1 במרס בכל שנה, על כל אלה, בשנה הקלנדרית שקדמה למועד הדיווח:

(1) מספר הבקשות לצו להסרת תוכן ומספר הצווים שניתנו, בחלוקה לפי סוג העבירה והעילה שבשלהן התבקש הצו, ובכלל זה מספר הבקשות לפי סעיף 2(ה) לביצוע הצו באופן מיידי ומספר הצווים שניתנו לעניין זה, וכן מספר הבקשות להסרת העתק לפי סעיף 5(ב);

(2) מספר הבקשות להסרת תוכן שהגישו רשויות המדינה למפרסם תוכן או לבעלים, למנהל או למפעיל של אתר אינטרנט, או ספק שירות

² ע"ר 1442, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055, עמ' 1195 (א).
³ ס"ל התשנ"ו, עמ' 338.

איתור אינטרנטי, שלא לפי צו בית משפט, ומספר הבקשות שנענו, בחלוקה לפי סוג העבירה שבשלה התבקשה ההסרה, ובהן מספר הבקשות כאמור שסורבו ועקב כך הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו להסרת תוכן.

14. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, ובכלל זה קביעת הגוף המבצע וכן רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, בכלל זה בדבר סדרי דין בהליכים לפי חוק זה.

דברי הסבר

מטרתו של חוק זה לייעל את ההתמודדות של מדינת ישראל עם פרסום של תכנים ברשת האינטרנט (המרשתת), במקרה של פרסום המהווה עבירה פלילית הפוגעת בביטחון הפיזי או הנפשי של אדם, וכן בביטחון המדינה, וזאת באמצעות הסרת הפרסום של תכנים אלה. ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בשנים האחרונות והשימוש הגובר ברשת האינטרנט ובכלל זה ברשתות החברתיות, מאפשרים קיום שיה ציבורי באופן נגיש וזמין ובעלות מזערית. בכך למעשה מקדמת הרשת את הגשמת הזכות החוקתית לחופש הביטוי, אשר מהווה אבן יסוד בשיטת המשטר הדמוקרטית הנהוגה במדינת ישראל, ואשר זוכה למעמד איתן ורב שנים בשיטת המשפט הישראלית.

לצד היתרונות כאמור, אנו עדים לעלייה בשיעור המצוקות הנפשיות בקרב משתמשי הרשתות החברתיות – מבוגרים ובני נוער כאחד ולפגיעה בחיים כתוצאה מכך. כמו כן, יש המנצלים את רשת האינטרנט לביצוע עבירות, כגון: פרסום דברי הסתה לאלימות, עבירות מין, פרסומים שיש בהם פגיעה שאינה מוצדקת בפרטיותו של אדם, פרסומים שיש בהם כדי לפגוע בכבודו ובנפשו של אדם ולביישו ועוד. לאחרונה נחשפנו לכך שהרשתות החברתיות בעצמן משתפות פעולה במודע עם פגיעות ונזקים הנעשים במגרש הביתי שלהן וזאת משיקולים כלכליים ותחרות עם רשתות נוספות.

בעת האחרונה קיימת מגמה עולמית של עלייה בהיקף השימוש באינטרנט לצורך פרסום תכנים מזיקים. מגמה זו הובילה, בין השאר, לעלייה ברף האלימות במדינות שונות בעולם. המאמץ למיגור תופעות אלה הוא מאמץ חוצה גבולות המצריך שיתוף פעולה בין ממשלות ושיטות משפט שונות. גם מדינת ישראל מתמודדת בעת האחרונה עם תופעה זו, ועל כן נדרשת הרחבתו של ארגון הכלים המשפטיים להתמודדות עמה.

במקרים מסוימים, שבהם מדובר בפרסומים מזיקים ברשת האינטרנט, בהינתן מאפייניה, ובכלל זה הזמינות, המהירות, הנגישות, האנונימיות, התפוצה הרחבה והגלובליות – הדבר טומן בחובו פגיעה אפשרית בביטחון ושלומו הנפשי של אדם או בביטחון המדינה וזאת בין שהאתר שבו פורסם התוכן מאוחסן בשרת בישראל ובין שהוא מאוחסן בשרת מחוץ לישראל.

כיום אין אפשרות לרשויות האכיפה והמשפט לדרוש בצו מבעלי הרשתות או ממי שמנהלים או מפעילים אותן להסיר את התוכן. כך נוצר מצב אבסורד שתוכן פוגעני נשאר ברשת, מופץ ומתפשט במהירות ואין יכולת למנוע זאת. הצעה זו עניינה אם כן ביצירתו של כלי נוסף שיטשטש את גורמי האכיפה בהתמודדות עם התופעה. לשם כך, מוצע להסמיק בית משפט מחוזי לתת, לבקשת תובע, צו להסרת תוכן פוגעני מרשת האינטרנט.

כלי זה יאפשר התמודדות מהירה ויעילה עם תכנים פוגעניים ברשת, בין שעולים לכדי עבירה ובין שיש בהם לסכן באופן קרוב לוודאי את שלומו הנפשי של אדם.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מיכל שיר סגמן (707/25/פ).

הצעת החוק זהה לפ/707/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בטבת התשפ"ד (08.01.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת חילי טרופר
שלי טל מירון
מטי הרכבי צרפתי
קטי קטרין שטרית

פ/25/3735

הצעת חוק הבעת עמדת נפגע או נפגעת עבירה בנוגע לשחרור מוקדם (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023

1. תיקון חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001¹, בסעיף 9, במקום "ואת התנהגותו בכלא" יבוא "את התנהגותו בכלא, ואת השלכות השחרור על תהליך השיקום של נפגע העבירה".
2. תיקון חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001², בסעיף 19, במקום "בכתב" יבוא "בעל פה או בכתב, על פי בחירתו".

דברי הסבר

בבואה לשקול את שחרורו על תנאי של אסיר נדרשת ועדת השחרורים לבחון בכובד ראש את סיכויי שיקום האסיר. דרישה זו מעוגנת במספר סעיפים בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, מה שמעיד על כך שהוועדה נדרשת לבחון שיקול זה ברצינות יתרה. לעומת זאת, לפי החוק לא נדרשת התייחסות לעמדת הנפגע או לשיקולים הנובעים מתהליך השיקום שלה. לפיכך מוצע לחייב את ועדת השחרורים לשקול את ההשלכות על תהליך השיקום של הנפגע כחלק מהשיקולים המהותיים העומדים בפני הוועדה בבואה להחליט בעניין שחרורו המוקדם של האסיר. משקל השיקול האמור נדרש להיות משמעותי לא פחות, אם לא יותר, משיקולים הקשורים בסיכויי שיקום האסיר. בית המשפט המחוזי בנצרת, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהלים, התייחס בפסק דינו בעניין עבריין המין אלון קסטיאל לחשיבות שיקול עמדת נפגעות העבירה וציין בנוגע לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 כי "החוק מקנה לנפגעות עבירות מין את הזכות להביע את עמדתן בפני ועדת השחרורים נוכח מאפייניהן הייחודיים של עבירות המין שהצלקות הנפשיות בעקבותיהן עשויות ללוות

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 410.
² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

את נפגע העבירה שנים רבות לאחר מכך" (עתא (נצ'') 45194-05-22 מדינת ישראל נ' ועדת השחרורים, בית סוהר צלמון).

בהקשר זה יצוין גם דוח ועדת ברלינר שקרא לשיפור וייעול הליך קבלת עמדת נפגעי העבירה, ובלשון דוח הוועדה: "בשל החשיבות הרבה שבהבאת עמדת נפגעי העבירה ומימוש זכויותיהם על פי דין, הוועדה קוראת לרשויות לבחון כיצד אפשר לשפר ולייעל את קבלת עמדת נפגעי העבירה החפצים להעביר את עמדתם, במסגרת הוראות הדין, ולהעלות את מודעות נפגעי העבירה לזכותם להעברת עמדה זו." (הוועדה הבין-משרדית לבחינת הטיפול בנפגעי עבירות מין בהליך הפלילי – דין וחשבון, דצמבר 2019). בהמשך להמלצות הוועדה, התקבלה החלטת ממשלה ל"יקידום זכויות נפגעי עבירה בהליכים משפטיים ושיפור המענה הממשלתי", אשר אושרה ביום ה-2 לאוקטובר 2022 (סעיף 3ה להחלטה מס' 1889). לפיכך מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 ולחייב את הוועדה לשקול את שיקולי תהליך השיקום של הנפגע.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 19 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 הקובע את זכותה של נפגע עבירה להביע את עמדתה בכתב בנוגע לשחרור מוקדם של אסיר. מוצע להוסיף את האפשרות להבעת עמדה של הנפגע בעל פה בפני ועדת השחרורים. תיקון זה יאפשר לנפגעים הרוצים בכך להשמיע את קולם מול ועדת השחרורים במעמד דומה לזה שמקבל האסיר, וללא פגיעה בנפגעים שמעדיפים להביע את עמדתן בכתב.

הצעת חוק זו נכתבה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתמוז התשפ"ג (17.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אושר שקלים

4102/25/פ

הצעת חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון – מתן קדימות בהליכים פליליים לנפגעי עבירה קטינים בגין עבירת מין או אלימות חמורה), התשפ"ד–2023

1. תיקון סעיף 4 בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001¹, בסעיף 4, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) תינתן קדימות בטיפול בהליך הפלילי בנפגע עבירת מין או אלימות חמורה שהוא קטין וההליכים המשפטיים יימשכו עד שנה החל מיום תחילת הדיון בבית המשפט."

דברי הסבר

ידוע כי קטינים נפגעי עבירה חווים דחק נפשי היקפי, הן במהלך החקירה המשטרתית והן במהלך ההליכים הפליליים. זאת, בנוסף לדחק ולתעוקה הרגשית שחשים בעקבות הפגיעה עצמה. במהלך החקירה המשטרתית, המפגש עם הצורך להיחקר, להיבדק, לחזור שוב ושוב על פרטי האירוע הטראומתי, לעבור עימות בנוכחות הפוגע וכו', מגבירים את רמות הלחץ והחרדה של נפגעי העבירה. לחץ וחוסר ודאות שנמשכים לעיתים חודשים רבים בעוד הנפגעים צריכים להמשיך בעמידה באתגרי החיים הנורמטיביים העומדים לפתחם – תפקוד אישי, לימודי, חברתי והתפתחות גופנית.

אם התיקים מועברים לפרקליטות ואינם נסגרים, נפגע העבירה מזומן למתן עדות תוך 3 חודשים, אך ההליכים הפליליים עצמם נמשכים לעיתים קרובות בין שנה ל-3 שנים. בתקופה זו הן הנפגע והן משפחתו נמצאים במצב של חוסר וודאות, חרדה, והפגיעה שחוו ממשיכה להיות איתם ולהתקיים בתוכם ביתר שאת ולתת אותותיה דרך סימפטומים של פלאשבקים, חרדה, דכאון, כאבים גופניים, בידוד חברתי, חוסר תקווה וחוסר אמון בסביבה. תוך כדי ההליכים, עולות שאלות וחששות הקשורות לאפשרות שיזמנו למתן עדות נוספות ויצטרכו שוב להיחשף לתכנים הקשים, יצטרכו לראות את הפוגע בבית המשפט ולעיתים אף בסביבתם. כמו כן, לעיתים קרובות הנפגע אף חשוף במהלך המשפט לאיומים, מניפולציות, השפלות, שיימינג ברשתות חברתיות והפעלת לחץ חיצונית קשה בכדי שייסוג מעדותו

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

במשפט ויפסיק לשתף פעולה, או בכדי לבנות "תכנית מגירה" שבה גם אם בית המשפט יכיר בצדקתם, החברה תוקיע אותם מתוכה.

מצב זה של הליכים פליליים ארוכי טווח יוצרים דחק משני משמעותי על נפגעי העבירה שמצטרף לדחק שנוצר בעקבות הפגיעה המינית והאלימה שחוו, ומאיים לפגוע באופן קשה בנפשם וביכולת חזרתם לתפקוד נורמטיבי בעתיד. הסימפטומים שנוצרים בעקבות דחק זה מדירים שינה מעיניהם של נפגעי העבירה, מרחיקים אותם חברתית מקבוצת השווים שלהם בגלל ה"סוד" שנאלצים להסתיר בנוגע למשפט המתנהל בעניינם. כמו כן, לעיתים ההליכים גורמים להפרעות אכילה, פלאשבקים, סיוטי לילה, ירידה חדה בלימודים, התקפי זעם, פגיעות עצמיות, דכאון וייאוש כללי מחוסר האונים וההתמהמהות בהכרה בצדקתם לאחר שעברו פגיעות כל כך קשות. מיותר לציין שלצערנו רוב התיקים הפליליים נסגרים בסוף מחוסר ראיות ואז נפגעי העבירה נותרים גם עם תחושה שאיבדו זמן יקר וארוך מחייהם סביב העיסוק בהליך הפלילי וגם קולם לא נשמע וצדקתם לא הוכחה. נקודה זו עלולה להיות לעיתים נקודה קריטית בהשפעתה על המצב הנפשי של הנפגעים שכן היא מביאה ייאוש רב ואכזבה ועלולה להוביל לאובדנות.

לפיכך, על מנת להתמודד עם בעיה זו, אנו רואים צורך אקוטי במתן קדימות לקטינים בכל הנוגע להליכים הפליליים בגין פגיעות מיניות ואלימות ולקיצור ההליכים לפרק זמן של עד שנה מיום תחילת הדיונים בבית המשפט, כך שהנוק הנפשי המשני אותו חווים לאחר הפגיעה יצומצם באופן מרבי ויתאפשר להם להתחיל להשתקם ולחיות את חייהם באופן נורמטיבי ככל האפשר כך שיתחזקו, ישיבו לעצמם את תחושת החוסן והערך העצמי ויצלחו את אתגרי ההתבגרות העומדים בפניהם.

חוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בכסלו התשפ"ד (27.11.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת לימור סון הר מלך

4510/25/פ

הצעת חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה (תיקון – שינוי מידת הנזק והגדרת גילו של העבריין), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 2 בחוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ח–2004¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, בהגדרה "עבריין מין", בפסקה (2), במקום "19 שנים" יבוא "14 שנים".
2. תיקון סעיף 3 בסעיף 3 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (א) ו-(ד), המילים "של ממש" – יימחקו.

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא לבצע תיקונים חשובים בחוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין, כדי להרחיב את ההגנה על נפגעי עבירות המין. מוצע להוריד את הגיל המינימלי של עבריין המין עליו ניתן להטיל מגבלות לגיל 14, כדי להרחיב את מעטפת ההגנה גם על נפגעים אשר הפוגע שבהם ביצע את העבירה בהיותו קטין ושותרר ממאסר, ממעון נעול או מאשפוז בעודו קטין. כל זאת, מתוך הבנה כי גילו של הפוגע רלוונטי בשקילת הטלת המגבלות, אך לא בעצם האפשרות להטלתן. גילו של הפוגע אינו משפיע על עוצמת הפגיעה הנפשית של הנפגע, ולכן ראוי לאפשר לבית המשפט, במקרים המתאימים, להטיל מגבלות גם על קטין כאמור. בנוסף, מוצע להסיר את הקביעה כי הנזק הנפשי המצדיק הטלת מגבלות הוא נזק נפשי "של ממש" לנפגע העבירה, הן משום שהקביעה מהו נזק "של ממש" היא מורכבת ומטילה נטל כבד על הנפגע והן משום שראוי לאפשר לבית המשפט לקבוע את נקודת האיזון, מבלי למנוע מנפגע העבירה את האפשרות לקבל סעד גם במקרה בו הנזק אינו גדול במיוחד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

1474/25/פ

הצעת חוק נתוני אשראי (תיקון – קיצור תקופת שמירת הנתונים במאגר נתוני אשראי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 23 בחוק נתוני אשראי, התשע"ו–2016¹, בסעיף 23 –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "עשר שנים" יבוא "שבע שנים";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "בתקופת עשר השנים" יבוא "בתקופת שבע השנים".

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא לקצר את משך תקופת שמירת נתוני האשראי במאגר נתוני האשראי שפועל בבנק ישראל. קיצור תקופת שמירת הנתונים נועד לסייע לאזרחים ואזרחיות המדינה, אשר פשטו רגל בעברם אולם שילמו את חובם ויצאו ממצוקתם הכלכלית, ולאפשר להם לפתוח דף חדש בחייהם. המדובר באזרחים שלמרות שקיבלו צו הפטר – צו המעיד על סיום חובותיהם הכלכליים – נתקלים בקשיים רבים מצד הבנקים, בעיקר בנושאי מתן אשראי במעמד פתיחת חשבון חדש.

הצעת חוק זו נועדה לתקן עוולות רבות הנגרמות לאותם אזרחים, שעל אף שכבר הצליחו לחזור למסלולם והחזיר את חובם לפני שנים, אינם יכולים לבצע מהלכים שיכולים להטיב עימם כלכלית בעתיד בעקבות התנהלות שגויה בעברם הרחוק. הצעת החוק תיטיב בעיקר עם אזרחים שברצונם לבצע עסקאות משמעותיות כמו קניית בית ולקיימת משכנתא, לצד שיקום רמת האמון בינם ובין הבנק שבו הם מנהלים את חשבונותיהם.

לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 23 לחוק נתוני אשראי, התשע"ו–2016, ולקבוע כי בנק ישראל ישמור את המידע שבמאגר נתוני האשראי לתקופה של שבע שנים מהמועד שבו הועבר המידע למאגר, במקום לתקופה של עשר שנים כפי שקובע החוק היום.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת אוסאמה סעדי ואחמד טיבי (פ/3875/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/743/25).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/345/23 ; פ/2703/24). הצעת החוק זהה לפ/2703/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בטבת התשפ"ג (09.01.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1178 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024.

חק/1178. הצעת חוק נתוני אשראי (תיקון - קיצור תקופת שמירת הנתונים במאגר נתוני אשראי), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1474)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם הידברות עם בנק ישראל ומשרד האוצר.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יוסף טייב
ינון אזולאי

4644/25/פ

הצעת חוק העונשין (תיקון – ייצוא חומר הנחשב לסם מסוכן בחוץ לארץ), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 193 ב 1. בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, אחרי סעיף 193 א יבוא:

"ייצוא חומר הנחשב לסם מסוכן
מחווה עבירת סמים לפי דיני אותה מדינה, אשר
במדינה אחרת דינה מאסר שלוש שנים ומעלה, דינו – מאסר
עשרים שנים."

דברי הסבר

במדינת ישראל אין איסור בחוק לייצא חומר הנחשב סם מסוכן במדינה אליה החומר מיוצא, כל עוד הוא מותר לשימוש בישראל – למשל גת הנחשב לסם מסוכן בחלק ממדינות אירופה אך מותר לשימוש בישראל.

קיימת תופעה של מפעילים ישראלים אשר משדלים צעירים מאוכלוסיות מוחלשות לייצא חומרים כאמור תמורת טובות הנאה בדמות טיסה חינם או סכום כספי סמלי. אותם צעירים מתפתים לקחת סיכון בלתי סביר ולא פעם מוצאים עצמם כלואים במדינה זרה, חסרי אונים ללא כל עזרה מאותם מפעילים, כאשר משרד החוץ המנסה לסייע להם מוגבל גם הוא ביכולתו להביא לשחרורם.

לפיכך מוצע לקבוע כי ייצוא למדינה אחרת חומר אשר ייבוא אליה מהווה עבירת סמים לפי דיני אותה מדינה אשר העונש עליה באותה מדינה הוא שלוש שנות מאסר ומעלה, היא עבירה בחוק העונשין, התשל"ז–1977, שדינה 20 שנות מאסר. כנגזרת מכך, גם שידול לביצוע עבירה כאמור תהווה עבירה, ועונשה יהיה זהה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יצחק פינדרוס
ינון אזולאי
יואב סגלוביץ'

4152/25/פ

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון – השהיית הליך ואי-נקיטתו כלפי אסירים משוחררים),
התשפ"ד–2023

1. הוספת סעיף 16א. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967¹, אחרי סעיף 16 יבוא:

"השהיית הליך 16א. הגיש אסיר משוחרר בקשה להשהות הליך או לאסירים להימנע ממנו לפי סעיף 16א(א), רשאי הרשם לעכב משוחררים את כל ההליכים נגדו למשך חצי שנה מיום שחרורו, זאת בתנאי שהחייב המציא ערובה להנחת דעתו של הרשם."

דברי הסבר

בהתאם למחקרים בתחום, 40% מכלל האסירים המשוחררים מבצעים עבירות נוספות וחוזרים לכלא. צבירת חובות מקשות על שיקום האסיר המשוחרר ואינן מסייעות במניעת חזרתו לכלא (רצדיביזם). אחוזים גבוהים מכלל האסירים המשוחררים נתקלים בבעיות של התמודדות עם חובות המקשים עליהם להשתלב בחברה. החובות מתחלקים לגופים שונים כמו הוצאה לפועל, המרכז לגביית קנסות, ביטוח לאומי ועוד. אסירים משוחררים רבים מנסים לפתח אורך חיים מיטיב ולפרנס את משפחותיהם, אבל חובות עבר שתופחים בזמן שהותם בכלא, חוסמים בפניהם את האפשרות לעבוד בעבודה חוקית ביציאתם מהכלא – חשבון הבנק שלהם מוגבל כתוצאה מפעילות של גופי גבייה שונים, והם נאלצים למצוא אלטרנטיביות לא חוקיות שמהן יוכלו להתפרנס.

בהתאם למחקר של עמותת קאמבק משנת 2023, נמצא כי רק 2.5% מהאסירים המשוחררים שעברו תכנית התערבות שמתמקדת בהסדרת חובות ומציאת עבודה, חזרו לכלא. סוגיית הסדרת החובות היא קריטית ליכולתו של האסיר המשוחרר להשתקם ולשבור את מעגל הפשיעה. כאשר אסירים משוחררים מקבלים סיוע בהסדרת חובות ומציאת עבודה, ישנה עלייה מובהקת ברצון שלהם לקבל טיפול רגשי,

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

והרוב המוחלט של האסירים המשוחררים מתקדם בתעסוקה וברוחה האישית. מעבר לחשיבות של שיקום אסירים, מניעת עבירות נוספות והגנה על שלום הציבור, מדובר בחיסכון אדיר למשק – חיסכון של 3.1 מיליון שקלים חדשים עבור כל אסיר שאינו חוזר לכלא.

מטרת החוק המוצע היא לאפשר לאסירים משוחררים תקופת חסד של שיקום כלכלי. מוצע לקבוע כי בתקופה של חצי שנה מיום שחרורו של האסיר, ניתן לעכב את כל ההליכים נגדו בהוצאה לפועל.

שינוי זה ייצור הסדר ביניים עבור אסירים משוחררים ויאפשר להם לפתוח הליך לעיכוב הליכים לפי החוק, על מנת לאפשר להם להתחיל בבירור כלל חובותיהם ולפעול להסדרתם, מיום שחרורם מהכלא, לצד אפשרות להשתלבות בעבודה חוקית.

הצעת החוק נכתבה בסיוע עמותת קאמבק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בטבת התשפ"ד (25.12.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1181 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1181. הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון - השהיית הליך ואי-נקיטתו כלפי אסירים משוחררים), התשפ"ד-2023 של חה"כ יצחק פינדרוס ואחרים (פ/4152)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב בן צור, סגן השר אורי מקלב וה"ח שרון אפק ועידית מועלם.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם שיח של חברי הכנסת מגישי הצעת החוק עם המשנה ליועצת המשפטית לממשלה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אליהו ברוכי
משה גפני
יעקב אשר
יצחק פינדרוס

4659/25/פ

הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ד–2024

תיקון חוק ההוצאה 1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967 – לפועל

- (1) בסעיף 43, בסופו יבוא "ואולם, כשמדובר בנכסי החייב המוחזקים בידי צד שלישי, שווי העיקול לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב";
- (2) במקום סעיף 45 א יבוא:

"הודעת עיקול לצד 45. א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981², יגיש התאגיד הבנקאי למנהל לשכת ההוצאה לפועל בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החיוב, יורה מנהל לשכת ההוצאה לפועל על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם היתה בחשבונו של החייב קטנה מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבונו באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם הזוכה.

(ה) מנהל לשכת ההוצאה לפועל לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידים בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף."

תיקון פקודת המסים (גבייה) 2. בפקודת המסים (גבייה)³ –

(1) בסעיף 7, בסופו יבוא:

"(4) ערך הנכסים שיעוקלו על פי פסקה (1) לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב."

(2) במקום סעיף 7 יבוא:

³ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

”צו עיקול בידי צד ג.7.
שלישי שהוא תאגיד
בנקאי

(א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א–1981, יגיש התאגיד הבנקאי לממונה על הגבייה בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

(ב) הממונה על הגבייה יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החיוב, יורה הממונה על הגבייה על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם הסכום בחשבונו של החייב קטן מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבונו באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם המעקל.

(ה) הממונה על הגבייה לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידי בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף.”

דברי הסבר

נכסי אזרח החייב חוב כספי למדינה ולמוסדותיה או לגופים אחרים בגין רשלנות או פשיעה, מעוקלים כדי לאלץ אותו להסדיר את חובו, ובמידת הצורך לאפשר לרשויות ולבעלי החוב לעקל את נכסיו השונים כחשבונות בנק, מטלטלין או נדל"ן.

פעמים רבות אזרח שחייב סכום נמוך של מאות שקלים לרשות המקומית בגין דוח חניה או חוב אחר מוצא את עצמו מוגבל באופן מוחלט ומלא בכלל נכסיו וחשבונותיו הפיננסיים בעקבות חוב זה עד לפירעונו המלא.

הצעת חוק זו נועדה להגביל את היקף העיקול כך שיהיה מידתי יותר, ולמקדו בעיקול חשבון בנק אחד בלבד ובהיקף המבוסס על סכום החיוב (כולל תוספת ריבית ופיגורים המגולמים בהטלת עיקול עד פי 1.5 מגובה החוב) בלבד. רק אם סכום החיוב גדול משווי הנכסים הכספיים של החייב בחשבון העובר ושב, ניתן יהיה להורות על עיקול נכסים או חשבונות בנק נוספים בסניפים אחרים של אותו הבנק (במידה וקיימים) או בבנקים אחרים עד להשלמת העיקול בהתאם לגובה העיקול המותר לפי דין זה. בנוסף, התאגיד הבנקאי יהיה מחויב להודיע לחייב על הטלת העיקול תוך מתן הפרטים הרלוונטיים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

נושאים :	חברי הכנסת	מיכאל מרדכי ביטון	ניסים ואטורי
		אופיר כץ	יסמין פרידמן
		יעקב אשר	שלי טל מירון
		דני דנון	חמד עמאר
		דוד ביטון	צביקה פוגל
		אליהו רביבו	גלעד קריב
		קטי קטרין שטרית	משה סלומון
		ולדימיר בליאק	אלעזר שטרן
		לימור סון הר מלך	מיכל מרים וולדיגר
		שלום דנינו	ירון לוי
		אריאל קלנר	עודד פורר
		דן אילוז	אפרת רייטן מרום
		מירב כהן	אורית פרקש הכהן
		רון כץ	מיכל שיר סגמן
		צבי ידידיה סוכות	אלון שוסטר
		מאיר כהן	טטיאנה מזרסקי
		יוליה מלינובסקי	צגה מלקו
		מטי צרפתי הרבבי	אלמוג כהן
		חווה אתי עטייה	יצחק פינדרוס
		אושר שקלים	דבי ביטון
		נעמה לזימי	

פ/25/4337

הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"גוף ציבורי" – משרד הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על-פי דין ;
"חכירה לדורות" – כהגדרתה בסעיף 3 לחוק המקרקעין ;

"חובר לדורות" – לרבות חוכר משנה ;

"חוק המקרקעין" – חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969¹ ;

"מקרקעין" – מקרקעין, כהגדרתם בחוק המקרקעין, עליהם בנוי לפחות מבנה אחד שנבנה לאחר שהמקרקעין הוחכרו לראשונה ;

"עסקה" – הקניה של בעלות, חכירה לדורות או זכות קדימה במקרקעין, כמשמעותם בחוק המקרקעין.

2. זכות קדימה לחוכר לדורות
לחוכר לדורות תהיה זכות קדימה, כמשמעותה בחוק המקרקעין, לגבי כל עסקה במקרקעין שאותם הוא חוכר ; זכות זו אינה ניתנת להתניה או לויתור.
3. הארכת הסכם חכירה
(א) בעל מקרקעין ומחכיר לדורות של מקרקעין יאריך לבקשת חוכר לדורות את תקפו של הסכם החכירה לדורות לתקופת חכירה זהה ובתנאים זהים לחוזה החכירה לדורות שמכוחו הוחכרו לראשונה ; לבקשת חוכר לדורות תוארך תקופת החכירה עוד בטרם סיומה של תקופת החכירה שבתוקף.
- (ב) שיעור דמי החכירה עבור תקופת ההארכה כאמור בסעיף קטן (א) יהיה 5.5% מערך המקרקעין כשהם ריקים ופנויים ללא ערך הבנוי עליהם וללא הוצאות פיתוח.
4. מיסוי
לא יראו בהארכת חכירה לדורות, מכירה או רכישה של בעלות במקרקעין במסגרת מימוש זכות קדימה, מכירת או רכישת זכות במקרקעין לעניין חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963².
5. תחולה
תנאי בחוזה חכירה לדורות, לרבות בחוזה חכירה לדורות שנכרת לפני פרסומו של חוק זה, הנוגד את הוראות חוק זה – בטל ; זכותו של חוכר לפי חוק זה אינה ניתנת להתניה או לויתור.
6. תקנות
שר המשפטים יתקין תקנות לביצוע חוק זה.
7. החרגה מהחוק
שר המשפטים יהיה רשאי להתקין תקנות המחריגות מתחולת החוק במקרקעין שביום פרסום החוק הם בבעלות גופים ציבוריים, וזאת מטעמים של טובת הציבור.

דברי הסבר

מאז הקמת המדינה ועד העשור הראשון של שנות ה-2000 לא ניתן היה לרכוש בעלות ברוב

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259.

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

המקרקעין במדינה (93% מהקרקעות במדינה נוהלו על ידי מנהל מקרקעי ישראל שלא אפשר רכישת בעלות בהן). במקום בעלות בקרקע רשויות המדינה נתנו לרוכשים זכות חכירה לדורות בבתיים לתקופות ארוכות של 49 שנים עם זכות להאריך את החכירה בתקופה דומה. רוב בעלי המבנים במדינה היו חוכרים לדורות, והתפיסה שהתקבעה בציבור הייתה שדין החוכרים כדין בעלים. תפיסה זו התבססה לא רק על העדר אפשרות לרכוש בעלות, ועל כך שתקופת החכירה הייתה ארוכה, אלא גם על כך שהמחיר ששולם עבור מקרקעין בחכירה לדורות היה שווה למחיר ששולם למקרקעין שהיו בבעלות פרטית. ביטוי מובהק לתפיסה שיש לראות בחוכר בעליה של הקרקע בא לידי ביטוי ברפורמה ברשות מקרקעי ישראל בעשור הראשון של שנות ה-2000. במסגרת הרפורמה המדינה המירה לחוכרים בקרקעות עירוניות שבעלותה את זכויות החכירה בזכות בעלות, וזאת ללא גביית תמורה כלשהי. גם בפסיקת בתי המשפט החוכרים לא נתפסו כשוכרים רגילים. בתי המשפט קבעו שזכות החכירה לדורות היא זכות קניינית, שהציפייה של החוכרים היא שגם בתום תקופת החכירה הם יישארו חוכרי הקרקע, שזכות החכירה לדורות היא עבירה ועוד זכויות הנובעות מתפיסה שחכירה לדורות כמוה כבעלות והיא שונה משכירות. לא כל המקרקעין שהוחכרו בחכירה לדורות היו בבעלות המדינה. המדינה החכירה בחכירת משנה גם קרקעות שהיא עצמה חכרה, ובמקביל להחכרה בחכירת משנה היו גם גופים פרטיים שהחכירו קרקעות בבעלותם לחברות בנייה. על הקרקעות שהוחכרו, בנו החוכרים עצמם או חברות בנייה את המבנים שהוקמו. לא המדינה ולא בעלי הקרקעות (הם הממכרים) שילמו עבור פיתוח הקרקע ובניית המבנים. הרפורמה בקרקעות העירוניות של המדינה בעשור הראשון של שנות ה-2000 פסחה על הקרקעות שאינן בבעלות המדינה, והמדינה לא הסדירה את מצב החוכרים בהם. במקרים אלו נכנסו סותרים קרקעות שרכשו את הבעלות בקרקעות הני"ל, ומיד עם רכישת הבעלות באו בדרישות של תשלום סכומי עתק כנגד הארכת החכירה או הקניית הבעלות.

החוק המוצע נועד להשלים את החסר בחוק, ולייצר איזון בין שתי זכויות קניין – זכות הבעלות של בעלי הקרקעות וזכות החכירה של החוכרים. כנגד הטענה של הבעלים לפגיעה בזכות הקניינית שלהם, עומדת טענת החוכרים לפגיעה בפועל בזכות הקניינית שלהם ובציפייה הלגיטימית שהחכירה תוארך. איזון ראוי בין שתי הזכויות הללו יגשים את דרישת ההגנה על הזכות לקניין. בעניין זה יובהר כי חקיקה שנועדה להגן על חוכרים לדורות מפני בעלי המקרקעין קיימת גם במדינות אחרות והוכרה כחוקתית, הן על ידי בית הדין האירופאי לזכויות אדם והן על ידי בית המשפט העליון האמריקאי. שני בתי משפט אלו הכריעו שהגנה על ציבור החוכרים היא מטרה ציבורית לגיטימית שאף מצדיקה הפקעת הבעלות מבעלי המקרקעין לא כל שכן הארכת זכות החכירה.

הסכום שהוצע בהצעת החוק לצורך הארכת החכירה הוא התשלום הקבוע ברשות מקרקעי ישראל, בעת תשלום של חוכרים לצורך הארכת חכירה בקרקעות לא מהוונות. מדובר על אחוזי תשלום על הצד הגבוה, ועל כן הוא ראוי ומהווה איזון נכון בין הצדדים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון וקבוצת חברי הכנסת (פ/3903/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/1516/25) ועל ידי חבר הכנסת משה פסל (פ/3860/25).

הצעת החוק זהה לפ/3860/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 1085/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 02.06.2024 .

חק/1085. הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון
ואחרים (פ/4337)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ויצחק גולדקנופף וה"ח מניח לייקין,
ברוך משולם, מוטי בבצ'יק ונציגי משרדי המשפטים והאוצר.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש לשם הידברות של חברי הכנסת מגישי הצעת
החוק עם משרד הבינוי והשיכון.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת ישראל אייכלר

פ/25/1550

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון – אחוז החסימה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 81. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969, בסעיף 81(א), במקום "שאינו פחות מ-3.25% (שלושה אחוזים ורבע)" יבוא "שאינו פחות מ-1.5% (אחוז וחצי)".

דברי הסבר

אחוז החסימה המופיע כיום בחוק גבוה מדי, הוא משתיק ציבורים שלמים ואינו מבטא נכון את חלוקת הדעות ואת הקשת הפוליטית במדינת ישראל. ההוכחה לכך ניתנה במהלך השנתיים האחרונות: מדינת ישראל הלכה לבחירות שלוש פעמים בשנה אחת וזאת משום שמפלגות שהיו קרובות לאחוז החסימה הגבוה לא הצליחו לעברו וכך הושלכו מאות אלפי קולות לפח. במשך חמישים שנה אחוז החסימה בישראל היה אחוז אחד בלבד. אחר כך החל לעלות, עד שהגיע לשלוש ורבע אחוז מתוך מחשבה שכך תתחזק מערכת השלטון. אך לא רק שהיא לא התחזקה, אלא נחלשה.

החזרה לאחוז החסימה של 1.5% כפי שנהיה נהוג בעבר, תבטא הרבה יותר במדויק את חילוקי הדעות, ותשפר את הדמוקרטיה בישראל.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ישראל אייכלר וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/1083).

הצעת החוק זהה לפ/24/1083 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת עמית הלוי

2346/25/פ

הצעת חוק רשות העתיקות (תיקון – סמכות רשות העתיקות ביהודה והשומרון), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק רשות העתיקות, התשמ"ט–1989¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, לפני ההגדרה "חוק העתיקות" יבוא:
- "אזור" – כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז–1967².
2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, אחרי המילה "בישראל" יבוא "ובאזור".
3. תיקון חוק העתיקות התשל"ח–1978³, בסעיף 22, בכל מקום אחרי המילה "מישראל" יבוא "או מהאזור".

דברי הסבר

רשות העתיקות היא המופקדת על טיפול בכל ענייני העתיקות בישראל והיא המוסמכת לעשות כל פעולה הנחוצה לשם מילוי תפקידיה האמורים. לשם כך, הוסדרו סמכויותיה בחוק רשות העתיקות.

"לא ארץ נְכָרִיָּה לַקַּחְנוּ וְלֹא בְרִכּוּשׁ נְכָרִים מְשָׁלְנוּ כִּי אִם נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר בְּיַד אֲבוֹתֵינוּ בַּעַת מִן הָעַתִּים בְּלֹא מִשְׁפָּט נִכְבְּשָׁה וְאֲנַחְנוּ כְּאֲשֶׁר הֵייתָה לָנוּ עַת הַשִּׁיבוּנוּ אֶת נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ". דברים אלו של שמעון החשמונאי מהדהדים את השייכות העמוקה והידועה לכל, של העם היהודי לארצו. למרות היותם של אזורי יהודה והשומרון, ערש האומה העברית ולמרות העובדה שמצויים בהם ממצאים ארכיאולוגיים בעלי חשיבות לאומית ובינלאומית, מתקופות שונות, חוק העתיקות בנוסחו הנוכחי אינו חל על אזורים אלו, והעתיקות באזור הופקדו בידי קמ"ט ארכיאולוגיה במינהל האזרחי, שתחת הממשל הצבאי.

אין עוררין על כך שאזורים אלו רוויי היסטוריה יהודית, וממילא לממצאים אלו אין כל זיקה היסטורית או אחרת לרשות הפלסטינית. לפיכך, לדיון על המעמד המדיני של אזורי יהודה והשומרון, אין רלוונטיות לאחריות של ישראל על הממצאים הארכיאולוגיים השייכים לעמה, ומכאן הצעת החוק הזו – שנועדה להחיל את סמכותה של רשות העתיקות גם על אזורים אלו.

בנוסף, המנהל האזרחי חסר את הידע והאמצעים על מנת לטפל כדרוש בהיקף של הממצאים

¹ ס"ח התשמ"ט, עמ' 88.

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 20.

³ ס"ח התשל"ח, עמ' 76.

הארכיאולוגיים באזורים אלו, ולראייה, מצבן של העתיקות ביהודה והשומרון כיום הוא בכי רע. אתרים שלמים נפגעים משוד עתיקות למטרות כלכליות או על רקע לאומני, זהו כמובן פשע תרבותי שאסור לישראל לעבור על כך לסדר היום.

העברת הטיפול בעתיקות ביהודה והשומרון, לאחריות ישירה של רשות העתיקות, תאפשר לה להפעיל את כל סמכויותיה גם באזור, ותביא לכך שהסמכות המקצועית והארגונית על עתיקות בשטחי יהודה והשומרון תופקד בידי גורם מקצועי בעל תקן מדעי בינלאומי באופן יעיל ואפקטיבי. בהתאם, מוצע לקבוע שסמכויותיה של רשות העתיקות יחלשו גם על שטחי יהודה והשומרון, ושהוצאה של עתיקה מהשטחים אלה, כמוה כהוצאתם מישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ג (13.02.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/442 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.06.2023.

חק/442. הצעת חוק רשות העתיקות (תיקון - סמכות רשות העתיקות ביהודה והשומרון), התשפ"ג-2023 של חה"כ עמית הלוי (פ/2346)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש ימים למושב הבא של הכנסת.

הערה